

Annual Report 2013
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՍՎՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան **4**

Զաղափացիական հասարակության ծրագիր **6**

Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիր **12**

Կանանց ծրագիր **15**

Զանգվածային լրատվամիջոցների ծրագիր **17**

Ազգային կրթության ծրագիր **19**

Բարձրագույն կրթության աջակցության ծրագիր **24**

Ուսուցում արտերկրում ծրագիր **26**

Տեղեկատվական ծրագիր **29**

Արվեստ և մշակույթ ծրագիր **33**

Հանրային առողջապահության ծրագիր **38**

Արևելք-Արևելք ծրագիր **44**

**ԲԱՑ
ՇԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ԻՆՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՇԻՄԱԴՐԱՄ
ՇԱՅԿԱԿԱՆ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ**

ՆԱԽԱԲԱՆ

**Բաց
հասարակության
ինստիտուսի
օժանդակության
հիմնադրամի
հայաստանյան
մասնաճյուղ**

Պատիվ ունեն ներկայացնելու Բաց հասարակության ինստիտուսի օժանդակության հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղի սարեկան հաշվետվությունը, որն ամփոփում է 2003թ. մեր գործունեությունը:

Նախագահական և խորհրդարանական ընտրությունները, ինչդեռ նաև Սահմանադրության հանրավճի, իրենց ազդեցությունը թողեցին 2003թ. հայաստանյան կյանքի բոլոր կողմերի վրա: Նախընտրական արժեքներին դանդաղած օրենսդրական դաժժի բարեփոխումները նոր ուժով թափ առան՝ սահմանված ժամկետում Եվրոպայի խորհրդի առջև երկրի սահմանած դաժժավորությունները իրականացնելու նպատակով: Անմիջականորեն մարդու իրավունքներին, խոսքի ազատությանը, ազատ ՁԼՄ-ներին առնչվող օրենքների արագընթաց ընդունումը նոր մարտահրավերներ առաջադրեց ֆաղափարակական հասարակությանը՝ հետևողական ու համակարգված ֆարոգչական գործունեություն ծավալելու նրա ունակության առումով: Ձգտելով աջակցել ֆաղափարակական հասարակությանը և զարգացնել վերջինիս ֆաղափարակություն մշակելու ներուժը, Հիմնադրամը 2003-ին սկիզբ դրեց «Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության» նախաձեռնությանը: Գործընկերությունը ռազմավարական-հայեցակարգային մոտեցումների հետազոտմանը և հասարակական բանավեճերին օժանդակելու դաժժաստ՝ անկախ և ազդեցիկ հասարակական կազմակերպությունների, դոնորների, հայկական Սփյուռքի և միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների լայն դաժժին է: Այն ծառայում է ԲՀԻՕՀՄ-ի օրենսդրության, սարբեր ոլորտներում ֆաղափարակության մշակման, ինչդեռ նաև՝ իրավական, լրատվամիջոցների և ֆաղափարակական հասարակության աստղարեզներում ֆարոգչության իրականացման գործի շարունակողն ու խթանողը: Մինչ Հայաստանի իշխանությունները շարունակում են համադաժժաստիսան փոփոխությունների իրագործումը՝ ի կատարումն Եվրոպայի խորհրդի դաժժանջների, Գործընկերությունը ծրագրել է գնալով ավելի կարևոր դերակատարում ունենալ վճռորոշ հարցերի ֆարոգչության, ուսումնասիրման և դրանց շուրջ հասարակական ֆննարկումների կազմակերպման գործում:

Քանի որ նախագահական և խորհրդարանական ընտրությունները չհամադաժժաստիսանեցին ժողովրդավարական չափանիշներին և դրանց նախորդող ընտրաշարակների ընթացում գրանցվեցին խախտումներ ու դեժժական ռեսուրսների օգտագործման չարաշահման դեժժիտ սրանց հետևեց հասարակական դժգոհության ալիքի ընկճման փորձ, ԲՀԻՕՀՄ-ը 2003թ. իր ջանքերի մեծ մասը կենտրոնացրեց Հայաստանում ժողովրդավարության և ժողովրդավարական ինստիտուսների կայացման ուղղությամբ:

Ընտրությունների ընթացում ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի օժանդակությամբ իրականացվել են գնալովածային լրատվության միջոցներում ֆարոգչարակների լրատվաման և ընտրությունների ֆինանսավորման մոնիտորինգներ: Ընտրությունների ընթացում գնախաշիսիս ու բարեփոխումների առաջարկներ կազմելիս Հիմնադրամը և ալլոբ օգտվել են հենց այս նախագծերի արդյունքներից:

Մարդու իրավունքները դաժժաշանող և բաց հասարակության արժեքները խթանող օրենքներ մշակելու կամ եղածները հոգրացնելու նպատակով՝ ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղն օժանդակել է օրենսդրական մի շարք առաջարկների ձևավորմանը, որոնք հետագայում ներառվեցին Հայաստանի Հանրադեժության «Տեղեկատվության ազատության մասին» նոր օրենքում: Հիմնադրամի աջակցությամբ մշակվել են և Քրեական օրենսգրքում ընդգրկվել մարդկանց աղորինի առևրի (թաֆիֆրոգի) դեմ դալլարին առնչվող փոփոխություններ: ԵԱԿԿ-ի հետ համագործակցելով՝ Հիմնադրամը շարունակել է Քրեականադրական հաստատությունների ծրագիրը և օժանդակություն սրամարել Արդարադաժության նախարարությանը՝ կալանավալլերի աշխատակիցների վերադաժժաստման և ալլոբ հաստատություններում միջազգային չափանիշների ներմուծման ու իրագործման նպատակով: 2003թ. այս համաշեղ ծրագրի շրջանակներում Արդարադաժության նախարարությունը հավանության արժանացրեց ֆրեակաշարողական համակարգի նկատմամբ ֆաղափարակական հսկողություն սահմանելու գաղափարը՝ հիմնելով կալանավալլերի վերահսկման հասարակական խորհուրդ: ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը նաև շարունակել է աջակցել երկրով մեկ իրավաբանական կենտրոնների ցանցի ընդարձակմանը, որոնք իրավաբանական գործում օգնություն են առաջարկում մարդկանց և սովորեցնում, թե ինչդեռ կիրառել օրենքները՝ սեփական իրավունքները դաժժաշանելու համար: Ընդամենը մեկ տարվա ընթացում հասարակության ամենից խոցելի խավերը ներկայացնող շուրջ 2000 Հայաստանի ֆաղափարակներ ստացել են իրավաբանական մասնագիտական խորհրդատվություն, և անհրաժեշտության դեժժում նրանց շահերը ներկայացվել են

դասարանում: Հիմնադրամն իրականացնում է մարդու իրավունքների դաժան փաստաբանների վերադասարանում, ուսուցման առաջնակարգ ծրագրեր, համագործակցելով Նիդեռլանդների Հելսինկյան կոմիտեի և Բաց հասարակության Արդարադատության նախաձեռնության հետ: Հիմնադրամը վճռորոշ դեր է ստանձնում երկրի ներսում իրավաբանական կարողությունների ձևավորման գործում՝ հետագայում մարդու իրավունքներին առնչվող դասական գործերը սեղական և միջազգային դասարաններում ներկայացնելու նպատակով: Սա առանձնապես կարևորվում է, հաշվի առնելով Հայաստանի՝ Մարդու իրավունքների եվրոպական դասարանին անդամակցելու փաստը:

Ի թիվս Եվրոպական ինստիտուտի նպատակով իր մյուս ֆայլերի՝ Հիմնադրամը մշակել է բարձրագույն կրթության աստիճանում համադրելի չափորոշիչներ և կարևոր կառուցվածքային բարեփոխումների ստեղծման առանձին հայեցակարգեր: Հիմնադրամի աջակցությամբ՝ Հայաստանի ղեկավար ճարտարագիտական համալսարանի մագիստրատուրայի ամբողջական դասընթացում ներդրվեց բարձրագույն կրթության՝ կրեդիտների վրա հիմնված համակարգը, իսկ Երևանի ղեկավար լեզվագիտական համալսարանում ու Երևանի ղեկավար համալսարանում, հումանիտար և հասարակական գիտությունների մի քանի մասնագիտությունների համար մշակվեցին կրթական չափորոշիչներ:

Մեր Տեղեկատվական ծրագիրը շարունակել է օժանդակել Հայկական ավստրալիացի զբաղաբանային համակարգի և մասնագրության միասնական կասալոգի ստեղծմանը: Այս նախաձեռնության շրջանակում ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը և Իզմիրյան հիմնադրամը համատեղ ֆինանսավորել են օղիակական մանրաթելային ցանցի հիմնումը, որը միմյանց է կաղում Երևանի բոլոր խոշոր գրադարաններն ու բուհերը՝ հնարավորություն ստեղծելով այդ գրադարանների և գիտահետազոտական հաստատությունների միջև ինֆորմացիայի արագընթաց, հոսալի փոխանակման և սվայների անխափան հոսքի համար: Մտադիր լինելով նպատակով թվային տեխնոլոգիաների բովանդակության հայերեն տարբերակների և ՏՀՏ գործիքների մշակմանը՝ Հիմնադրամն աջակցել է ավագ դպրոցի համար կրթական մոդուլների, մարդու իրավունքներին ու ժողովրդավարական գործընթացներին վերաբերող տեղեկատվությամբ դրսևակների, ինչպես նաև՝ լուրերի և լրատվական միավորների համար ինստիտուտային առանձին էջերի ու կայքերի ստեղծմանը: Հիմնադրամի օժանդակությամբ ստեղծված վեբ սայթի միջոցով Ա1+-ը հնարավորություն ստացավ հասանելի դառնալ իր լսարանին: Տեղեկատվական ոլորտում 2003-ի նշանակալի զարգացումներից է, մեր կարծիքով, ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի և «Եվրասիա» հիմնադրամի միացյալ նախաձեռնությունը՝ օժանդակել հայերեն-անգլերեն և անգլերեն-հայերեն «օն-լայն» ռեժիմում գործող էլեկտրոնային թարգմանչի ստեղծմանը:

Տարվա ամբողջ ընթացքում Հիմնադրամը, համագործակցելով ԲՀԻ-ի «Արևել-Արևել» ծրագրի հետ, անցկացրել է մի շարք միջազգային սեմինարներ և համաժողովներ՝ միջազգային փորձը սեղացի վերլուծաբաններին և որոշում կայացնողներին հասցնելու, ինչպես նաև ժողովրդավարության կենսական խնդիրների շուրջ հասարակական իրազեկությունը բարձրացնելու նպատակով: Ծրագիրը հանրության ուշադրությունը սևեռել է այնպիսի թեմաների վրա, ինչպիսիք են օմբուդսմենի ինստիտուտը, այլընտրանքային ֆաղափացիական ծառայությունը, անօթևան երեխաները, հոգեկան առողջությունը, ժողովրդավար ընտրությունները, ֆրեակասարողական հիմնարկների հասարակական վերահսկումը և ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակում տարածաշրջանային ամուր կաղերի հաստատումը:

ԼԱՐԻՍԱ ՄԻՆԱՍՅԱՆ
Գործաղիր սնտեն

Քաղաքացիական հասարակության ծրագիր

«Քաղաքացիական հասարակություն» (ԶԳ) ծրագիրն ուղղված է խթանելու ժողովրդավարական գործընթացներն ու իրավական դեմոկրատիայի կայացումը, օժանդակելու մարդու իրավունքների և խոցելի խմբերի շահերի դաշտայնությանը, նրա ստեղծելու ազատական գաղափարների և ժողովրդավարական արժեքների սարածմանն ու առաջխաղացմանը, ինչպես նաև խրատելու ուժեղացման կայացման գործում ակտիվ քաղաքացիական մասնակցությունը:

Ծրագրի առանցքային զարգացումներից է «Գործընկերություն» հանուն բաց հասարակության» նախաձեռնության ձևավորումը: Գործընկերությունը անկախ և ազդեցիկ հասարակական կազմակերպությունների, դոնորների, Սփյուռնի ներկայացուցիչների և միջազգային գործակալությունների լայն միավորում է: Այն ուղղված է աջակցելու քաղաքացիական անհատիկ հետազոտությունների անցկացմանը և դրանց հանրային մեղմումներին: Գործընկերությունը իրավունքի, զանգվածային լրատվության և քաղաքացիական հասարակության ոլորտներում օրենսդրության և քաղաքացիականության մշակման, ինչպես նաև շահերի դաշտայնության ուղղությամբ Հիմնադրամի կողմից նախկինում կատարված աշխատանքի շարունակությունն է: Գործընկերությունն առանձին հարցերի ուղղությամբ կատարել է ուսումնասիրություններ և ներկայացրել համադասարանական առաջարկներ: Մասնավորապես, կատարվել է կառավարության կողմից ներկայացված «Զանգվածային լրատվության մասին» օրենքի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու նախագծի վերլուծություն և գնահատում: Գործընկերությունն իր դիրքորոշումն է հայտնել նաև Հայաստանում Օմբուդսմենի ինստիտուտի ստեղծման անհրաժեշտության մասին:

Մարդու իրավունքների և խոցելի խմբերի խնդիրների լուծմանն ու մեկուսացված խմբերի հասարակությանը ինտեգրելուն ուղղված ծրագրերին օժանդակելը ԲՀԻՕՀԳՄ-ի առաջնահերթություններից են: Այս ուղղությամբ, Համաժամանակային բանկի Երևանյան գրասենյակի հետ համատեղ ֆինանսավորվել են սարքեր ծրագրեր՝ ուղղված երեխաների ֆիզիկական և սոցիալ-հոգեբանական վերականգնման նորարարական մեթոդների ներդրմանն ու համայնքին այս գործում մասնակից դարձնելուն, փախսականների համար հաշվառման և լեզուների դասընթացների կազմակերպմանը, սոցիալական ռիսկերի գնահատման և կառավարման ուսումնասիրությանը, բանասրկյալների համար միջնակարգ կրթություն և արհեստագործական մասնագիտություն ստանալու հնարավորությունների և հաշմանդամ երեխաների համար ինտեգրացիոն մանկապարտեզի ստեղծումը:

Ծրագիրը սերտորեն համագործակցում է հիմնադրամի Տեղեկատվական ծրագրի հետ նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացմանը աջակցելու համար: Այս նախագծերից էլ ներկայումս «Ծրագիրը աջակցել է մարդու իրավունքների www.hra.am ինտերնետային դաշտի ստեղծմանը: Վերջինս մարդու իրավունքների դաշտայնությանը զբաղվող տեղական և միջազգային կազմակերպությունների ու լայն հանրության համար ծառայում է իբրև Հայաստանում մարդու իրավունքներին և դրանց դաշտայնության անհատիկ տեղեկատվության շարունակման» այս խնդիրներով զբաղվող հասարակական կազմակերպությունների համար ստեղծելով վիճակագրական համագործակցության լայն հնարավորություն:

Ծրագիրը աջակցություն է ցուցաբերել միջնակարգ դպրոցի բարձր դասարանների շրջանում սարքեր ինտեգրացիոն կրթական միջոցառումների կազմակերպմանը՝ էլ ներկայումս տեղի ունեցող իրավական բարեփոխումների վերաբերյալ հասարակական բարձր իրազեկության և երիտասարդ սերնդի մոտ ազատական և ժողովրդավարական արժեքների սարածման անհրաժեշտությունից: Ծրագիրն օժանդակել է մարդու իրավունքների վերաբերյալ բուհական նոր դասընթացների մշակմանը և դասավանդմանը. մշակվել և ԵՊՀ ժողովրդագրության ֆակուլտետի մագիստրատուրայի կրթական ծրագրում ընդգրկվել է «Մարդու իրավունքներ լրագրողների համար» դասընթացը:

Ծրագիրն աջակցել է շարունակական կրթության Հայաստանին ներհասուկ հայեցակարգի և կրթական բարեփոխումների օրակարգում դրա ընդգրկման, տեղական ինֆրակառավարման մարմինների ինֆորմացիոն աջակցության, ինչպես նաև տեղական ինֆրակառավարման մակարդակում քաղաքացիական մասնակցության ռազմավարությունների մշակմանը: Այս նախաձեռնություններն աղահոլվում է հասարակության առավել լայն շերտերի մասնակցություն կրթության և տեղական ինֆրակառավարման բնագավառում դեմոկրատիկ քաղաքացիական կազմակերպության մշակման գործում և ուժեղացնում քաղաքացիականության մշակման հասարակական կենտրոնների դեմոկրատիկությունը:

դրամաճնորհի համարը	կազմակերպություն	ֆադաֆ դեֆոբյուն	դրամաճնորհի չափը	նդասակը
13324	Գիտա-իրավաբանական բարեգործական կենտրոն, ՅԿ	Երևան, Հայաստան	\$9,074.00	Կազմակերպել մարդու իրավունքներին նվիրված ինտերակտիվ ուսուցման միջոցառումներ Հրազդանի (թիվ 11 և 12), Արսավազի և Սեդրաձորի միջնակարգ դպրոցներում, խորացնել նդասակային խմբի իրազեկոբյունը այն դասավորոբյունների մասին, որոնք Հայաստանը հանձն է առել՝ Եվրոդայի սորոդին անդամակցելուց ի վեր: Կազմակերպել մարդու իրավունքներին առնչվող դերսիադային դասավորոբյուններ, օլիմդիադաներ և մրցոկթներ, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցառումների օգնոթյանը ստեղծել մարդու իրավունքների դասավանդման էլեկտրոնային կրթական շեմարան, կազմակերպել ավագ դպրոցականների մասնակցոբյունը իրական դասավորոբյուններին: Կազմակերպոբյունը կհամագործակցի սարածաշրջանային դասական իոխանոբյունների և Կրթական բարեփոխումների կենտրոնի սարածաշրջանային ներկայացոցչի հեթ:
13456	Զադաբաղիական հասարակոթյան և սարածաշրջանային զարգացման ինստիտոս	Երևան, Հայաստան	\$600.00	հմբարել և հրասարակել 2002թ. ադրիլի 25-26-ը կայացած սարածաշրջանային զարգացման «Հարավային Կովկասում խադարոթյան, կայունոթյան և վասաոթյան մթնոլորտի ձևավորման. անվսանգոթյան միջազգային կազմակերպոբյունների դերը» միջազգային համաժողովի նյութերը:
13528	Հայկական միջազգային ֆադաբական հեթագոսոբյունների խումբ, ՅԿ	Երևան, Հայաստան	\$9,500.00	Հեթկյալ նդասակներով, ուսումնասիրել և վերլոծել Հայաստանում սեղական ինֆնակառավարման մարմինների աոխասանին և որոումների կայացման գործընթացին ֆադաբաղիների մասնակցոթյան հարցերին եղած սարբեր մոտեցումներն ու մեթոդաբանոբյունը, այդ ուսումնասիրոթյան և վերլոծոթյան հիման վրա առաջարկել մասնակցոբյունը իթանելու՝ Հայաստանին առավել բնորոծ մոտեցումներ, առաջարկող մեթոդաբանոբյունը ներկայացնել ու ֆննարկել միջազգային փորձագեթների մասնակցոթյանը առանձին սեմինարում, մեակել վարվելիֆ ֆադաբականոթյանը վերաբերող հանձնարարականներ (համալիր ոլան), որոնք կառաջարկվեն սեղական ինֆնակառավարման մարմինների ոլաոտնյաներին՝ Հայաստանի տասը մարզերում կազմակերպելիֆ սեմինարների ու կլոս սեղանների շարի ընթացում: Իրականացնել արդեն գործող www.meeting-point.am սեղեկասվական- որոնողական հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն ինտերնեթային էջի շարունակական գործունեոբյունը, շարունակել արդեն հաստասված հանրային ընդունելոթյան ծառայոբյունը՝ ինտերնեթից անվճար օգսվելու հնարավորոթյուն տրամադրելով նման կադից զուրկ անձանց, զովազդել որոման ծառայոթյան այս նախաձեռնոբյունը սեղական և Ափյոտնի լրասվամիջոցներում, ստեղծել միմյանց որոնող հայերի սվյալների էլեկտրոնային շեմարան, հրասարակել լրագրերին ներդրող երկլեզու ամսաթերթիկներ և հիմնել հարագասներին փնտրող ինտերնեթային դիմում-խնդրանքների շեմարան:
1568	«Թիմ» հեթագոսական կենտրոն, ՅԿ	Երևան, Հայաստան	\$12,780.00	Բացի այդ, ստեղծել նախագծի հեռուստասեթային սարբերակը՝ երրող կողմի ֆինանսավորմանը: Հեթկյալ նդասակներով. բարձրացնել բուժամձնակազմերի, խնամողների, նախադրոցական և դպրոցական համայնքների շրջանում էդիլեթսիայի հոգեդաթոլոգիական կողմերի մասին սեղեկագսվածոբյունը, սովորեցնել համայնքների անդամներին, որդեսզի նրանք ձեռք բերեն անվսանգ վարի հմտոբյուններ, իրականացնել սոցիալական հիմնախնդիրների համադարձական գնահատում՝ կարեկցական ծրագրերի և ծառայոբյունների նախագծման համար, նախասեսել և հիմնել ինֆնօգնոթյան կամավորական խմբեր՝ մարդկանց հեթ սփվելու հմտոբյուններ ձևավորելու հարցում էդիլեթսիայով տառադողներին օգնելու համար:
519163UA51	«Ընդդեմ էդիլեթսիայի» հայկական ազգային լիգա	Երևան, Հայաստան	\$5,190.00	Հեթկյալ նդասակներով. բարձրացնել բուժամձնակազմերի, խնամողների, նախադրոցական և դպրոցական համայնքների շրջանում էդիլեթսիայի հոգեդաթոլոգիական կողմերի մասին սեղեկագսվածոբյունը, սովորեցնել համայնքների անդամներին, որդեսզի նրանք ձեռք բերեն անվսանգ վարի հմտոբյուններ, իրականացնել սոցիալական հիմնախնդիրների համադարձական գնահատում՝ կարեկցական ծրագրերի և ծառայոբյունների նախագծման համար, նախասեսել և հիմնել ինֆնօգնոթյան կամավորական խմբեր՝ մարդկանց հեթ սփվելու հմտոբյուններ ձևավորելու հարցում էդիլեթսիայով տառադողներին օգնելու համար:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ ղեկություն	դրամաճորհի չափը	նյութակը
13346	Խաղաղության և ժողովրդավարության երևանյան կենտրոն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$9,451.00	Իրականացնել ինստրակցիոն ուսուցման միջոցառումներ Գեղարևունիի մարզի թվով 13 միջնակարգ դպրոցներում (սառը ֆաղափային, իսկ երեղ՝ գյուղական համայնքներից): Բարձրացնել նյութակային խմբի իրազեկությունը մարդու իրավունքների և ազատությունների, դրանց դաժնացողության մեխանիզմների, ԵԽ-ի առջև Հայաստանի ստանձնած դարձակորությունների կասարման ընթացքի մասին: Ավարտին հասցնել «Փիլիսոփայություն երեխաների համար» ուսումնական ծրագրի մշակումը և համոզես գալ միջնակարգ դպրոցների հիմնական ուսումնական լյանում այն ընդգրկելու առաջարկով, թվով վեց միջնակարգ դպրոցներում անցկացնել ինստրակցիոն ուսուցման միջոցառումներ՝ ժողովրդավարության, ազատության, ընտանիքի, համագործակցության և այլ թեմաներով, ինչդես նաև՝ մշակել ուսումնական նյութեր՝ «Փիլիսոփայություն երեխաների համար» դասընթացի համար ուսուցիչներին վերադասարատելու նյութակով: Դասընթացը միջկան է ավագ դպրոցականների մոտ ֆննդական մասնորոնական, հարդակցական և վերլուծական հմտությունների զարգացմանը: Հետևյալ նյութակով. միջնակարգ կրթության և փայտամշակման դարձակորություն կազմակերպել կալանավորների համար՝ օգնելով նրանց ձեռք բերել մասնագիտություն (արհեստ) և լավագույնս օգտագործել կալանավարում անցնող ժամանակը, օգնել նրանց բանտից ազատվելուց հետո աշխատանք գտնելու հարցում, բացել փայտամշակման արհեստանոց, որտեղ բանտարկյալները կսիրադեսեն արհեստին, հիմնել գրադարան, կալանավորների համար անցկացնել իրավական ու քննական թեմաներով ճանաչողական դասընթացներ, ինչը կնոդասի հեսագայում հասարակությանը նրանց ինտեգրվելուն, ներգրավել ուսուցման ոլորտում արդեն իսկ մասնագիտացում սացած կալանավորներին:
13203	«Պարադիզմա 2000», ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$15,030.00	Հետևյալ նյութակներով. 1) արումակել մարդու իրավունքներին նվիրված www.hra.am դորտայի գործողությունը՝ ինտերնետի օգնությամբ բարձրացնելով հանրության իրազեկությունը մարդու իրավունքների և դրանց դաժնացողության մեխանիզմների մասին, 2) դասարատել մարդու իրավունքներին առնչվող ամենաբարձրագույն հողվածներ, իրավադաժնացողան կազմակերպությունների հես անցկացնել, հարցադրույցներ, 3) մարդու իրավունքների դորտայում ստեղծել հասուկ բաժին, որտեղ կարող են օն-լայն ռեժիմով ընդունվել մարդու իրավունքներին վերաբերող հարցերը, որոնց կդասարատելան նորոտի բարձրակարգ մասնագետները, 4) անցկացնել Հայաստանում մարդու իրավունքներին և դրանց դաժնացողան առնչվող արաթական, ամսական և եռամսյա հարցումներ, դրանց արդյունքները հրադարակել տղագիր ՁԼՄ-ներում և այլ ամբողջ տեղեկակությունը տեղադրել դորտայում: Հետևյալ նյութակներով. Արումում անցկացնել սոցիալական դիսկի զնահասում, նյութակ զարգացման ծրագրերի դրական ազդեցության ուժեղացմանը՝ սոցիալական դիսկերի կառավարման մասին գիտելիքի և հմտությունների տարածման միջոցով, ճանաչել հնարավոր դիսկերը և դիսկային գործոնները, կասարել դիսկերի վերլուծություն ու զնահասում և մշակել համայնքային մակարդակում սոցիալական դիսկերի կառավարման հայեցակարգային ծրագիր, 100 օրնակով տղագրել նախագծի արդյունքները և դրանք տարածել Սոցիալական աղաիկության նախարարության, տեղական կառավարման մարմինների, արահագրի ղեկական աշխատանքայինների արումում: Միջնակարգ թվով 8 դպրոցներում (3-ը տարածաբանային և 5-ը երևանյան) անցկացնել ինստրակցիոն ուսուցման միջոցառումներ՝ «դպրոցական օմբոդսմենտի ինտիտուտի» մոդելի հաստատման միջոցով, տղագրել երիտարդական «16» թերթի լրացուցիչ 3 համար՝ նվիրված մարդու իրավունքներին և Եվրոդայի հորհրդին անդամակցելուց ի վեր Հայաստանի ստանձնած դարձակորություններին, կազմակերպել մարդու իրավունքների թեմայով օլիմոդիարդա, հասարակել օմբոդսմենտի ինտիտուտին նվիրված առանձին գրուկ:
521913UA51	Հոգեբանների ընկերակցություն	Երևան, Հայաստան	\$5,900.00	
1569	Քաղաքացիական հասարակության ինտիտուտ	Երևան, Հայաստան	\$14,994.00	
5222383UA51	Սոցիալական երկխոսության կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$4,980.00	
13286	Խաղաղարար նախաձեռնությունների կուկաայան կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$11,530.00	

զրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆողաֆ րէտություն	զրամաճորհի չափը	Որասակը
515393UA51	Չեաֆննող լրագրողների ընկերակցություն	Երևան, Չայասան	\$3,650.00	Չեաֆննող Որասակը. լրագրողական հրատարակումների օգնությամբ հայտնաբերել Կոսայի մարզի սասնելու համայնքներում հասարակության առավել խոցելի և մեկուսացած խմբերին՝ հնարավորություն սալով նրանց բարձրաձայնել իրենց մասնագրությունները, հեաֆննել, թե աղոյր սոցիալական ծառայություններն ու Որասակները որասաճ հասցեագրում ունեն և իրականում հասնում են զրամաճ խոցելի խավերին ու աղաֆ ընսանիֆներին, Որասակը գոյողական բնակչոթյանը հասցեագրված սոցիալական աջակցոթյան ծառայությունների իրականացմանը և զրամաճ մասչելիոթյան ընողայնմանը, հզորացնել վաչական կենսոնների և համայնքների միջև կաղղը:
13596	Լրագրողների «Ասղարեղ» սկոնը, ՉԿ	Գոյունրի, Չայասան	\$13,400.00	Չեաֆննող Որասակներով. Գոյունրիում, Վանաճոում, Ալավերղիում և Սեաֆանավանում կազմակերղել չոս սեմինար՝ «Տեղեկասվոթյան ազասոթյան մասին» օրեմը», «Ձանգվածային լրասվոթյան մասին» օրեմը», «Օմբոթաննի ինսիսոսը», «Սարղու իրավունքների որասոթանությամբ զբաղվող եվրոթական հասասոթյունները», «ՉԿ-ներ», «Տեղական ինֆնակառավարում» թեմաներով, ոոնց կմասնակցեն տեղական ՉԿ-ների, ՁԼՍ-ների ներկայացոցիչներ և համայնալին այլ գորիչներ, ճեոթ բերել և սեմինարների մասնակից կազմակերղությունների Երանում սարածել մասնագիտական գրականություն, նկարահանել և եթեր հեռարձակել հեռուսաստեային սասը տեղեկասվական հողովակներ:
13344	Գորիսի ոսուցիչների միոթյուն, ՉԿ	Գորիս, Չայասան	\$8,718.00	Խթանել Այունիֆի մարզի թվով ինը միջնակաղ ողոցներում մարղու իրավունքներ ոասավանող ոսուցիչների մասնագիտական գիտելիֆները և մեթողաբանական հնսությունները՝ կազմելով մեթողաբանական ճեոնարկներ, որասասել ինսերակիսիվ ոսուցման մեթողով ոասավանդման վերաբերյալ նյոթեր և վերաողասասել Որասակային ողոցներում մարղու իրավունքներ ոասավանող ոսուցիչներին, անցկացնել մարղու իրավունքներին նվիրված ինսերակիսիվ ոսուցման միջոցառումներ և մրցոթ, կազմակերղել Եվրոթայի Խորիսը մսնելուց ի վեր Չայասանի սասնճնած որասավոթյունների Եուրջ օն-լայն ռեմիով ինսերնեային ֆննարկումներ, որին կմասնակցեն բարձր ոասարանցիները, համայնի անղամներն ու մարղու իրավունքներ ոասավանող ոսուցիչները, ինը ողոցների միջև կազմակերղել մրցոթ՝ Չայասանի սասնճնած որասավոթյունների կասարման ընթացղը լուսաբանող ինսերնեային լավագոյն էղի ստեղծման համար, մեակված նյոթերը տեղաղրել www.syunik.edu.am ինսերնեային էղում, կազմակերղել մարղու իրավունքներին նվիրված ինը կլոթ սեղան՝ ողոցականների, ոսուցիչների և համայնի ներկայացոցիչների մասնակցոթյամբ, մարղու իրավունքների թեմայով հողվածներ սղազրել տեղական լրագրեում և ծրագրեր հեռարձակել տեղական հեռուսակայաններով:
521873UA51	«Միջազղային հասվաղաֆոթյան ոսուցման կենսոն»	Երևան, Չայասան	\$4,312.00	Անցկացնել ֆալսուսականների համար ողսընթացներ, ոոնի կընղղրեն հեաֆննող ողոցները. կրթական իմմնարղան համակաղաչային ոսուցում, հասվաղաֆոթյուն, սնեասագիտոթյուն, երկում գործող իրավական և հարկային ողաճերը, ինչը հնարավոթյուն կսա նրանց ավելի լավ հասկանալ աճիասաճուկայի ողահանցները, օգնել ֆալսուսականներին՝ ավելի սահուն ինսեղրվելու հասարակոթյան կյանին՝ նրանց համար անցկացնելով հայերենի և անղերենի ողարաղմումներ: Շահառումների ընղիանոթ թիղը 60 է:
520243UA51	Կողոթրասիվ կառավարման կենսոն	Երևան, Չայասան	\$2,000.00	Ակիսիվացնել ֆոնր բաժնեմասով ֆայասերերի մասնակցոթյունը բաժնեիրական ընկերոթյունների կողոթրասիվ կառավարման համակաղաղում, ֆոնր բաժնեերերի համար հայտարարել «բաց ողների օր», մարզերի (Երանների) ֆոնր բաժնեերերի համար կազմակերղել և անցկացնել սեմինարներ՝ տեղական իճիսանությունների, թղնեաի և ՁԼՍ-ների ներկայացոցիչների մասնակցոթյամբ, 150 հողու անվճար խորիղասվոթյուն սրանաղրել ֆոնր բաժնեերերի գործունեոթյան առնչվող առանցղային հարցերի Եուրջ: Բողոթ նյոթերը կիրաղարակվեն և կտեղաղրվեն Կենսոնի ինսերնեային էղում՝ www.corpgov.am հասղնով:

դրամաճանրի համարը

կազմակերպություն

ֆաղափ տեսություն

դրամաճանրի չափը

նդասակը

519693UA51

Աղցիալ-սնտեսական վերլուծություն և խորհրդակցություն

Երևան, Հայաստան

\$3,450.00

Կազմել մասնակցության զարգացմանը միջակա ուղեցույց, որը կծառայի որպես ՀԿ-ների կարողությունների ձևավորմանը նպաստող գործիք, ներմուծել մասնակցության զարգացման վերաբերյալ ոչ կառավարական կազմակերպությունների համայնքի համար ընդունելի միասնական ուղեգիծ, ի մի բերել և կիրառել իրավիճակի մասին ՀԿ-ների կուսակազմ փորձն ու ներմուծել մախազի մեկնում, ձևակերպման, մոնիթորինգի ու գնահատման, ինչպես նաև ծրագրային մոնեթինգի հետ կապված՝ մասնակցության զարգացման հիմնական սկզբունքները, նդասակը ՀԿ-ների միջև երկխոսության՝ որպես ֆաղափագիական հասարակության առավել կազմակերպված բաղադրիչի, ծավալմանը և էլ ավելի խթանել համագործակցության երեք հիմնական սեկտորների՝ ֆաղափագիական հասարակության, միջազգային հանրության և իշխանությունների, միջև կոնսենսուսի հաստատումը:

509923UA51

Երեխաների հանրապետական վերականգնողական կենտրոն

Երևան, Հայաստան

\$6,000.00

Ջարգացնել հաճախորդների ֆիզիկական և մտավոր ունակությունները վերականգնողական կանոնավոր բուժման միջոցով, հոգեբանական աջակցություն սրամադրել հաճախորդներ ունեցող ընտանիքներին, նդասակը հաճախորդներ երեխաների և նրանց ընտանիքների՝ հասարակությանն ինտեգրելուն, դարձնելու նրանց անցկացնել հաճախորդների ծնողների հետ՝ նդասակը ունենալով կրթել այդ ընտանիքները և հասկառելու դրանցում առողջ առողջ երեխաներին:

13490

Քաղաքական ուսումնասիրությունների և ուսուցման կենտրոն, ՀԿ

Երևան, Հայաստան

\$14,640.00

Հետևյալ նդասակներով մշակել կյանքի ողջ ընթացքում Երևանի քաղաքական ուսումնասիրության գոյս հայկական հայեցակարգ, կազմել դրա ֆաղափագիական վերաբերյալ հանձնարարականներ և առաջարկել ինտեգրացիոնալիզացման մեխանիզմներ, որոնք միջակա կլիման կրթական բարեփոխումներում մեծահասակների համար Երևանի քաղաքական ուսումնասիրության հայեցակարգի ընդգրկմանը:

13340

«Կրթության աստղաբեկ», ՀԿ

Գյումրի, Հայաստան

\$10,131.00

Կազմակերպել մարդու իրավունքների թեմայով ինտերակտիվ ուսուցման միջոցառումներ Գյումրիի, Ազատանի, Ախտյանի, Մարմաճանի, Մայիսյանի, Հովունիի ու Բենիամինի թվով 33 միջնակարգ և 3 հասուկ դպրոցներում՝ կլոր սեղանների, սեմինարների և ինտերակտիվ ուսուցման այլ մեթոդների օգնությամբ, 33 միջնակարգ դպրոցներում հիմնել «դպրոցական օմբուդսմենի» ինտեգրացիոնալ մոդելը, երեք հասուկ դպրոցների բարձր դասարանցիներից մեզգրավել «Դպրոցական օմբուդսմեն» միջոցառման աշխատանքներում, բարձրացնել իրազեկությունը Եվրոպայի խորհրդին անդամակցելուց ի վեր Հայաստանի ստանձնած դարձվորությունների և դրանց կասարման ընթացքի մասին, նդասակային խմբին սեղեկացնել սահմանադրական փոփոխությունների հեռանկարների մասին, ընդլայնել նդասակային խմբի իրազեկությունը ազգային և միջազգային իրավական դաճոսի, մարդու իրավունքների դաճոսականության մեխանիզմների մասին:

13520

Տեղեկատվական համակարգերի զարգացման և վերադասարման կենտրոն, ՀԿ

Չարենցավան, Հայաստան

\$10,900.00

Հետևյալ նդասակներով մշակել մոնիթինգի ալ (ֆաղափագիականների) սեղեկատվական համակարգի մոդել՝ հիմնվելով Չարենցավանի ֆաղափագիական վրա և այն գործարկել ինչպես Չարենցավանում, այնպես և երեք այլ համայնքներում, մշակել «Տեղական ինֆակառավարման մարմինների ինֆորմացիոնալիզացիայի և սեղական ինֆորմացիոնալ համայնքների կազմակերպման ռազմավարություն» հայեցակարգային փաստաթուղթը և այն ներկայացնել կառավարության մեխանիզմներ, մշակված մոդելն ու ռազմավարությունը ներկայացնել և մեխանիզմ սեղական իշխանությունների, Երևանի այլ կողմերի հետ, համակարգել մշակված ռազմավարության ընդունմանն ուղղված ֆայլերը, կազմել սեղական ինֆակառավարման մարմինների աշխատակիցների ինտեգրացիոնալ ուսուցման և դրա շուրջ խորհրդակցության սրամադրման ծրագիր:

Ընդամենը՝

\$176,230.00

դրամաճնորհի համարը	անհասմեր անուն, ազգանուն	ֆաղափ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	դրամաճնորհի չափը	նդասակը
13474	Հարությունյան Մեսրոպ	Երևան, Հայաստան	\$1,191	Մասնակցություն «Մարդկային զարգացման ճակարդակների» սեմինարին Վարժավա, Լեհաստան, Հոկտեմբեր 6-10, 2003
13475	Սարիբեկյան Արեվիկ	Երևան, Հայաստան	\$1,247	Մասնակցություն «Մարդկային զարգացման ճակարդակների» սեմինարին Վարժավա, Լեհաստան, Հոկտեմբեր 6-10, 2003
Ընդամենը՝			\$2,438	

Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիրը նդասակ ունի նդասել Հայաստանում օրենքի գերակայության հաստատմանը, բարձրացնել հասարակության և շահագրգիռ հաստատությունների տեղեկացվածությունը՝ ընթացիկ իրավաբանական բարեփոխումների վերաբերյալ, ադաիովել իրավաբանական օգնության մասշեղիությունը հասարակության անադաիով խավերի համար, իրավաբանական կրթությունը դարձնել ժամանակի դաիանջներին համադասախան, բարելավել փակ հաստատությունների դայմանները: 2003թ. ծրագրի համար գերակա ուղղություններն են եղել. նդասել Հայաստանի՝ որդես Եվրոդայի խորհրդի անդամ սսանձնած դարսավորությունների կասարանը և դրանց մոնիտորինգի իրականացմանը, աջակցել հակակոռուդիոն նախագծերի, օժանդակել իրավաբանական դրակսիկայի համադասասխանեցմանը մարդու իրավունքների դաոսդանության եվրոդական և միջազգային չափանիոներին:

Ադարադատության մասշեղիությունը համարելով իրավական դեսության կայացման կարևոր խնդիրներից մեկը, ԲՀԻՕՀ-ն ատունակել է բնակչության սոցիալադես խոցելի խմբերի համար անվճար իրավաբանական տեղեկասվություն և ծառայություններ ադաիովելու ծրագիրը՝ օժանդակելով Հայաստանի Հանրադեսության Իրավաբանների միությանը Երևանում և երեք այլ ատաններում փախասականներին, չհավորներին, կանանց և հաոմանդամներին անվճար իրավաբանական աջկցություն ցուցաբերելու համար: Կազմակերդությունը ծրագրի ատանակներում խորհրդասվություն է իրականացրել նաև բանտերում՝ օգնելով դասադարսվածներին իրենց իրավունքները դաոսդանելու հարցում: ՀՀ իրավաբանների միության ուժերով խորհրդասվական սեմինար են անցկացվել Հայաստանի այն մարգերում, որտեղ կազմակերդությունը չունի մոսական գործող գրասենյակներ:

Այս ծրագրի ատանակներում, 2003թ. կարևորվել են նաև կոնկրես դասական գործերի հիման վրա ռազմավարական գործընթացների մակման, ինչդես նաև դեսության կողմից անվճար իրավաբանական օգնության առավել արդունավես կազմակերդմանն ուղղված օրենսդրական դաոսի բարելավման աոխասանները:

Իրավաբանական կրթությունը և մասնագիտական բարձր դասասսվածությունը համարելով կարևորագույն ոլորներից մեկը Հիմնադրամը ԲՀԻ Ադարադատության նախաձեռնության ծրագրի հես համատեղ ատունակել է օժանդակել Երևանի դեսական համալսարանի Իրավաբանական կլինիկային, որը իրավաբանության ոսանողներին հնարավորություն է ընձեռում գործնական հնություններ ձեռք բերել համալսարանում ոսանելու ընթացում: Ծրագրի արդունավեսության մասին է խոսում այն փաստը, որ ԵՊՀ կլինիկայի ոսանողներ դասարանում իրենց ուժերով ներկայացրել և ատել են երեք դասական գործ: Կլինիկան նաև վերադասասում է իրականացնում դրոդակական ոսուցիչների համար փաղափաղական կրթության, մարդու իրավունքների և դեսության և իրավունքների տեսության առարկաների դասավանդման խնդիրների հես կադված:

Ծրագիրը մեծ ուատորության է դարձնում նաև գործող փաստաբանների որակական դասասսվածության խնդիրներին: Համագործակցելով Սիդեռլանդների Հելսինկյան կոմիտեի և ԲՀԻ Ադարադատության նախաձեռնության հես միասին հայաստանյան հիմնադրամը օժանդակում է փաստաբանների՝ եվրոդական դասարանի չափանիոներին համադասասխան վերադասասման կազմակերդմանը:

Արձագանքելով 2003թ. խորհրդարանական ընտություններին և համագործակցելով ԲՀԻՕՀՀՄ-ի ՋԼՄ ծրագրի հես, իրավաբանական ծրագիրը օժանդակել «Ընտությունների ժամանակ փաղափաղական կուսակցությունների ֆիմանսական միջոցների մոնիտորինգի» նախաձեռնությանը, որը հիմք հանդիսացավ մի ատր օրենսդրական առաջարկությունների մակմանը՝ ընտրական օրենսգիրքը բարելավելու ուղղությամբ:

Հակակոռուդիոն նախաձեռնություններից դես է նեել ԵՊՀ-ի հես համատեղ սկաված Դասարանների մոնիտորինգի ծրագիրը, որը նդասակ է հեսադողում իրավաբանության ավարսական կուրսի ոսանողներին 6 դասարաններում ծանոթացնելու դասավարական գործընթացներին, որի անփոփումն ու եզրակացությունները կփոխանցվեն Դասարանների նախագահների խորհրդին և կմնարկվեն համատեղ:

ԲՀԻՕՀՀՄ-ն համագործակցելով ԲՀԻ Ադարադատության նախաձեռնություն ծրագրի և ԵԱՀԿ Երևանյան գրասենյակի հես օժանդակել է ՀՀ Ադարադատության նախարարության Իրավաբանական ինստիտուտին՝ ֆրեական դաիոներ իրականացնող հաստատությունների աոխասակազմի համար միջազգային չափանիոների և մարդու իրավունքների դաոսդանության խնդիրների ներկայացման հիման վրա հիմնված դասընթացների կազմակերդման հարցում: Այս ծրագրի ատանակներում հասուկ վերադասասման դասընթացներ են կազմակերդվել, ադաիովելով դրանց ատունակականությունն, ուղղիչ-աոխասանային հիմնարկների անվսանգության ծառայությունների և նորաստեղծ սոցիալական և հոգեբանական ծառայությունների աոխասակիցների համար:

Իրավունքի և փրեական արդարադատության ծրագիրը սերս համագործակցել է ԲՀԻՕՀՀՄ-ի այլ ծրագրերի հետ, այսպես կանանց ծրագրերի հետ համատեղ մշակված թրաֆիկինգի դեմ դայաբի փրեական դասասխանակության դրույթները ընդգրկվեցին նոր փրեական օրենսգրի մեջ և հավանության արժանացան Ազգային ժողովի կողմից: 2003թ. Արևել-Արևել ծրագրի հետ համատեղ կազմակերպվել են միջազգային սեմինարներ նվիրված Հայաստանի համար կարևոր իրադարձությունների, ինչդիսիվ են՝ մարդու իրավունքների դաստանի՝ օմբուդսմենի ինստիտուտի կայացման խնդիրներին, այլընտանային զինծառայության օրենքի խնդիրներին, ինչդես նաև կալանավայրերի վերահսկման հասարակական խմբի ստեղծման և գործունեության հիմնահարցերին:

դրամաճնրի համարը	կազմակերպություն	բաղաբ դեսություն	դրամաճնրի չափը	նդասակը
13581	ԵՊՀ իրավաբանական կլինիկա, իրավաբանական ֆակուլտես	Երևան, Հայաստան	\$25,870.00	Հեսկյալ նդասակներով. ճարունակել ուսանողների հմնությունների զարգացումը, մշակել կլինիկայի ուսումնական ծրագիրը, դաստեսել ուսումնական ձեռնարկներ, մշակել և ուսումնական ծրագրում ներդնել «Կանանց իրավունքներ» դասընթացը, ճարունակել «Իրավունք բոլորի համար» կլինիկական ծրագրի զարգացումը և խախտել դրոդական ուսուցիչների մասնակցությունն այդ ծրագրին, ինչդես նաև՝ նդասել նրանց դասավանդման փորձի կուսակնանը՝ Կլինիկայում կանոնավորադես կազմակերպելով դասավանդման դարադմունքներ և սեմինարներ, բնակչության խոցելի խավերին տամադրել իրավաբանական ծառայություններ: Կլինիկան դես է խթանի իրավաբանական ֆակուլտեսի հետ համատեղ իրականացվող կրթական ծրագրերը՝ Կլինիկայի աճխասաններում ներգրավելով նաև կլինիկայում չգործող դասախոսներին և ուսանողներին՝ դրանով իսկ նդասելով Համալսարանի կառուցվածում Կլինիկայի իրավաբանական ծրագրի ինտեգրմանը, խթանել դրամահավանման գործունեությունը՝ ադազայում այլ դրոնրներից համաֆինանսավորման հնարավորություններ գտնելու նդասակով, բացի այդ սկսել վճարովի հիմունքներով այլ համալսարանների հետ աճխասանը՝ Կլինիկայի ֆինանսական կայունությունն ադախովելու և այլ կլինիկաների հետ տեղակակության ու փորձի փոխանակման միջոցով տարածաճրամային համագործակցությունը ճարունակելու համար:
13619	ՀՀ իրավաբանների միություն	Երևան, Հայաստան	\$30,000.00	Կազմակերպության կողմից Երևանի, Վանաձորի, Արարաի և Հրազդանի բնակչության խոցելի խավերին անվճար իրավաբանական ծառայությունների հեսագա զարգացում և ընդլայնում, մարգերում աճխասող իրավաբանների համար վերադաստեսման դասընթացների կազմակերպում, դարբերական մոնիտորինգի իրականացում: Նախագծի ճրանակներում դրամաճնրհառում դես է ձևավորի իրավաբանական փորձագետների աճխասանային խումբ և, իրավաբանական համության հետ համագործակցելով ու խորհրդակցելով, մշակի անվճար իրավաբանական ծառայության տամադրման օրենսդրական նախագծեր և

դրամաճնորհի համարը կազմակերպություն ֆաղափ ղեռնություն դրամաճնորհի չափը նմասակը

1201

Արդարադատության նախարարության իրավաբանական ինստիտուտ

Երևան, Հայաստան

\$20,549.00

ֆաղափականություն: Կկազմակերպվի անվճար իրավաբանական ծառայության օրենսդրական կարգավորմանն առնչվող երկու կլոր սեղան՝ արդարադատության նախարարության, իրավաբանների միությունների և ՀԿ-ների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Բացի այդ, կազմակերպությունը, ԲՀԻ-ի Արդարադատության նախաձեռնություն ծրագրի հետ համատեղ, սեղացի իրավաբանների համար կկազմակերպի վերադասարանական դասընթաց՝ նվիրված ռազմավարական դասավարության հարցերին: Նախագծի գործողության ընթացքում կընթացվի իրավաբանական երկու գործ և կիրականացվի դրանց՝ որոշ ռազմավարական դասավարության օրինակների վարույթը, որը կողտեսվի համադասարանական հանձնարարականներով: Նախագծի ներքո մարզերում և կալանավայրերում կկազմակերպվի խորհրդակցական բնույթի 12 հանդիպում՝ նվիրված ամենից հաճախ ծագող հարցերի տարգարանմանը: Այս խմբերը ներառում են հաճախողներին, ծեղերին, երեխաներին, փախստականներին, թուրքախոսներին, կանանց, ներկա և նախկին բանտարկյալներին, և ոչ միայն նրանց: Ծառայություններն ընդգրկում են ինչպես խորհրդակցություն, այնուհետև և դասարանում գործերի ներկայացում: Հետևյալ նմասակներով կազմակերպել եվրոպական և միջազգային չափանիւններին ու մարդու իրավունքներին նվիրված վերադասարանական դասընթացներ Հայաստանի ֆեդերատիվական համակարգի անվճարության ոլորտի 120 դասընթացների, ինչպես նաև՝ սոցիալական ու հոգեբանական բնագավառի 100 դասընթացների համար: Պարադոմները կկազմակերպվեն 11 խմբերի համար, յուրաքանչյուրինը՝ 2 ժամանակահատվածով: Դասընթացները նմասակ ունեն վերադասարանական ֆեդերատիվական համակարգի դասընթացներին՝ միջազգային չափանիւնների տեսանկյունից: Ծրագրի շրջանակում կկազմվի և կիրառվի մասնագիտական ձեռնարկ, կթարգմանվի և կտարածվի միջազգային հասուկ ձեռնարկ: Այս երկու ձեռնարկները, յուրաքանչյուրը՝ 500-ական օրինակ, կբաժանվեն ֆեդերատիվական համակարգի դասընթացների շրջանում: Քրեականատիվական հիմնարկների ֆինանսական և կադրերի բաժինների աշխատակիցների համար կկազմակերպվեն երկու կարճակատ դասընթացներ:

Ընդամենը՝

\$76,419.00

դրամաճնորհի համարը անհատն անուն, ազգանուն ֆաղափ ղեռնություն դրամաճնորհի չափը նմասակը

1641

Հովհաննիսյան Լուսինե

Երևան, Հայաստան

\$17,770

Իրավաբանական կլինիկաների դասախոսների համար միջազգային սեմինարի կազմակերպում, Երևան, Հայաստան, Մայիսի 2-4

Ընդամենը՝

\$17,770

Կանանց ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Կանանց ծրագիր» նղասակն է խթանել կանանց իրավունքների դաժադանությունը, գեներային հավասարությունը, կանանց հասարակական և քաղաքացիական մասնակցության ուժեղացումը որդես ժողովրդավարության գործընթացի կարևոր բաղադրիչ: Ծրագիրն ուղղված է գեներային խնդիրների վերաբերյալ իրազեկության բարձրացմանը, կանանց հասարակական կազմակերպությունների և ընդհանրադես երկուս կանանց արժան ուժեղացմանը:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Կանանց ծրագիր»-ն իր մարսակարությունն իրականացնելիս նախադասվությունը սալիս է հեսկյալ խնդիրներին.

1. Գեներային կրթության խթանում
2. Կին-առաջնորդի ձևավորման վերաբերյալ սեմինարների կազմակերպում
3. Կանանց իրավունքների հասարսում և Հայաստանի քաղաքական, սոցիալական, սնեսական և կենցաղային ոլորսներում գեներային ինեսգրացիայի սկզբունքի ներմուծում:

Որդես Հիմնադրամի Ինսիսուցիոնալ գործընկեր (ԻԳ), «Վսահություն» սոցիալական աշխասանքների և սոցիոլոգիական հեսագրությունների կենսրոնը 2003թ.արունակել է իր աշխասանքը գեներային սոցիալականացման խթանման, կանանց առաջարս դերի ամրադորման և գեներային կրթության զարգացման ուղղությամբ: «Վսահություն» սոցիալական աշխասանքների և սոցիոլոգիական հեսագրությունների կենսրոնը արունակել է 2002թ. մեակված գեներային մեթոդաբանության կիրառմամբ դասընթացների կազմակերպումը բարձր դասարանների դեսահասների և սարբեր քուլեջների ուսանողների համասեղ խմբերի համար: ԻԳ-ն իրականցրել է կին-առաջնորդի ձևավորմանն ուղղված վերադարսասման դասընթացներ և արունակել է «Կանանց բանավոր դասնություններ» ծրագիրը՝ հրարակելի «Կեցության արվեստը. 20-դ դարի ռիթմերը» գիրը: Հեսարձակվել է ծրագրի ընթացքում հավաքված դասնությունների վրա հիմնված 12 ռադիոհաղորդում: 2003թ. «Վսահություն» սոցիալական աշխասանքների և սոցիոլոգիական հեսագրությունների կենսրոնը արունակել է հեսագրություն իրականացրել դեսահասների խմբերի արջանում հասուկ կենսրոնանալով գեներային սեսեսիոնների արժի ամրադորման և սերունդների միջև սարբերությունների հարցերի, մայր-երեխա հարաբերությունների և ժամանակակից դայմաններում հաղորդակցվելու մողելների արջ: Հեսագրության նախագիծը կրում էր «Դուսրերն ու ոողիները իրենց մայրերի մասին» անվանումը:

ԲՀԻՕՀՀՄ-ի աջակցությամբ Փասաբանների միջազգային միության կողմից մեակված Հայաստանի Քրեական օրենսգրի Թրաֆիկինգի կանխման, ճնեման և դրա կազմակերպողներին դասժամիջոցների վերաբերյալ հողվածները միջազգային մասնագեսների փորձաբանությունից հեսո ներկայացվել են Մարդու իրավունքների հանձնաժողովին, դեսական մարմիններին և կառավարությանն ու Ազգային ժողովին հասարսման համար: 2003թ. վերը նեակված մեակումներն ընդգրկվեցին ՀՀ նոր Քրեական օրենսգրի մեջ, որը 2003թ. օգոսոսին ընդունվեց Ազգային ժողովի կողմից:

«Կանանց ծրագիր»-ը արունակել է աջակցել «Հույս և օգնություն» հասարակական կազմակերպությանը, որի կողմից իրականացվող ծրագրի նղասակն է կանխարգելել ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ը, դաժադանել մարմնավաճառ կանանց իրավունքները, սրամարել նրանց սոցիալ-հողբանական վերականգնման օժանդակություն և օգնել նրանց մասնագիսություն ձեռք բերելու միջոցով դառնալ հասարակության լիարժեք անդամ:

Ցանցային ծրագրի արջանակներում իրականացվել է «16 օր ակփվություն ընդդես գեներային բռնությունների. 2003 թ. ՁԼՄ արեակ» նախաձեռնությունը:

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	բաղաժողով	դրամաճանրի չափը	նդասակը
13590	«Հույս և օգնություն», ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$12,109.00	Նոյաստել Երևանում մարմնավաճառությամբ զբաղվող կանանց շրջանում ՄԻԼՎ/ՋԻԱԴ-ի և այլ ՍՎ-ների տարածման վստահի նվազեցմանը՝ բարձրացնելով նման ռիսկերի մասին տեղեկացվածությունը, մարմնավաճառ կանանց հետ տանել սոցիալական վերականգնողական աշխատանք՝ նրանց համար կազմակերպելով դասընթացներ (20 հոգու համար)՝ օգնելով նրանց ձեռք բերել տարբեր, օրինակ՝ վարսահարդարի, խոհարարի, մասուցողուհու, ֆարսուղարուհու և համանման այլ մասնագիտությունների հմտություններ:
505963TA51	Համալսարանական կրթությամբ կանանց	Երևան, Հայաստան	\$1,098.00	Վրաստանից և Ադրբեջանից թվով չորս ներկայացուցիչների մասնակցությունը 2003թ. մարտի 14-16-ը Ծաղկաձորում (Հայաստան) անցկացվող՝ «Ժողովրդավարության համախմբում. ֆաղափարական հասարակությունը գլոբալիզացիայի հեռանկարում» միջազգային համաժողովին: Հասուցվել են ճանապարհի և Երևանում 2 օրվա բնակության ծախսերը:
13593	«Վստահություն, սոցիալական աշխատանք» սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$33,680.00	Հետևյալ նդասակներով կազմակերպել գեներային ուսուցում թվով 5 դրոցներում (100 աշակերտի համար, իսկ ուսուցիչների վերադաստիարակման դասընթացներում ու մոնիթորինգի աշխատանքներում կներգրավվեն 15 նոր ուսուցիչ և 30 հոգի էլ՝ նախկինում վերադաստիարակված խմբերից), անցկացնել կանանց առաջատար դերի բարձրացման թեմայով սեմինարներ (30 նոր և նախկինում վերադաստիարակված խմբերից՝ և 50 մասնակիցների համար), շարունակել «Կանանց բանավոր դասնություններ» ծրագիրը՝ տրագրության դաստիարակելով մեկ գիրք և ռադիոթերով հեռարձակելով ծրագրի ընթացում հավաքված դասնություններին նվիրված հաղորդումների շարք, մշակել և հրատարակել գեներային ուսումնասիրությունների ձեռնարկ, որը հիմնված կլինի գեներային հարցերով անցկացված հետազոտությունների և առանձին օրինակների ֆունդի վրա:
Ընդամենը՝			\$46,887.00	

դրամաճանրի համարը	անհատներ անուն, ազգանուն	բաղաժողով	դրամաճանրի չափը	նդասակը
1610	Գևորգյան Անահիտ	Մարտունի, Հայաստան	\$535	Մասնակցություն «16 or ֆարգարավ» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա
1611	Սարգիզովա Զինա	Երևան, Հայաստան	\$494	Մասնակցություն «16 or ֆարգարավ» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա
13138	Զանոյան Տիգրան	Երևան, Հայաստան	\$716	Մասնակցություն «Թաֆիկինգի դեմ թայֆարի կոնֆերանս»-ին, Տալկեն, Մայիսի 29-31, 2003
13139	Շավոյան Ենօ	Երևան, Հայաստան	\$718	Մասնակցություն «Թաֆիկինգի դեմ թայֆարի կոնֆերանս»-ին, Տալկեն, Մայիսի 29-31, 2003
13140	Ղուկաս Արա	Երևան, Հայաստան	\$759	Մասնակցություն «Թաֆիկինգի դեմ թայֆարի կոնֆերանս»-ին, Տալկեն, Մայիսի 29-31, 2003
13141	Կոմարսկի Սերգեյ	Երևան, Հայաստան	\$784	Մասնակցություն կինոնկարների ֆորումին, Մոսկվա, Մայիս 21-24, 2003
13142	Շեկոյան Եվգենիա	Երևան, Հայաստան	\$799	Մասնակցություն կինոնկարների ֆորումին, Մոսկվա, Մայիս 21-24, 2003
13506	Բաբայան Սոֆյա	Վանաձոր, Հայաստան	\$998	Մասնակցություն «Գեներալ և կրթություն» միջազգային կոնֆերանսին, Բուխարա, Ուզբեկիստան, Նոյեմբեր 4-5, 2003
Ընդամենը՝			\$5,803	

Ձանգվածային լրատվամիջոցների ծրագիր

Ձանգվածային լրատվության միջոցներ ծրագրի նպատակն է խթանել Հայաստանում անկախ, անաչառ և բազմակարծիք լրատվության զարգացումը՝ ոլորտը կանոնակարգող առաջադեմ և բարեմաս իրավական դաժի ստեղծման և այն միջազգայնորեն ճանաչված սկզբունքներին ու չափանիւշերին համադասարանեցնելու, լրատվամիջոցների կառավարիչների մասնագիտական վերադասարանման, լրատվության մեջ նոր տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների մասշտիպային ադաիակման, լրատվամիջոցների իմունակարգավորման մեխանիզմների ստեղծման և լրագրողների մասնագիտական կրթության բարելավման միջոցով: Ծրագիրը մեծ կարևորություն է սալիս նաև տեղեկատվության ազատության և մասշտիպային ադաիակմանն ուղղված նախաձեռնություններին:

2003 թ. Ծրագիրն իրականացվել է ծրագրային երկու ինստիտուցիոնալ գործընկերների՝ «Երևանի Մամուլի Ակումբ» (ԵՄԱ) և «Ինտերնյուս-Հայաստան» կազմակերպությունների կողմից:

Ծրագրի ֆինանսավորմամբ մշակվել են Պեսական լեզվաբանական համալսարանի միջազգային լրագրության բաժանմունքի (ստեղծված ԲՀԻՕՀՀՄ-ի օժանդակությամբ) առաջին կուրսի կրթական ծրագրերը և առարկայական դասընթացները: Երևանի Պեսական համալսարանում մշակվել և հաստատվել են բակալավրիատի և մագիստրատուրայի համար նախատեսված նոր ուսումնական դասընթացներ: Մասնավորադես, մշակվել է «Մարդու իրավունքներ լրագրողների համար» դասընթացը: Գործող լրագրողների համար կազմակերպվել են ընթացությունների և կոռուդցիայի լրատվամաման թեմաներով հասուկ դասընթացներ:

2003 թ. Հայաստանում տեղի ունեցան նախագահական և խորհրդարանական ընթացություններ: Ծրագրի ժրանակներում ԵՄԱ-ը անցակցրել է զանգվածային լրատվության միջոցներում ընթացությունների լրատվամաման ֆանակական մոնիտորինգ և դրա արդյունքները ներկայացրել լայն հասարակայնությանը: Ծրագրի օժանդակությամբ ընթացությունների լրատվամամանը նվիրված հասուկ բաժին է ստեղծվել տեղեկատվական www.media.am ինտերնետային դորսալում:

Հայաստանյան առաջատար տղագիր մամուլի էլեկտրոնային արխիվի հետագա հարսացման, շարունակականության ադաիակման և մասշտիպային ընդարձակման նպատակով Ծրագիրը օժանդակել է առկա էլեկտրոնային առաջատար տղագիր մամուլի արխիվի փոխանցմանը ԲՀԻՕՀՀՄ-ի ֆինանսավորմամբ ստեղծված էլեկտրոնային Համահավաք Քարսարանին: Որդես էլեկտրոնային ռեսուրս այն այժմ տեղադրված է www.newspaper.ypc.am էջում:

Ծրագրի ժրանակներում «Ա1+» հեռուստատեսությունը դասրատել և հեռարձակել է երկում ընթացող սոցիալ-սնտեսական և ժողովրդավարացման գործընթացներին նվիրված 10 հեռուստաբանավեձեր:

Ծրագիրը կարևորում է ՁԼՄ-ների դերը ժողովրդավարացման գործում ֆաղաֆցիական հասարակության օրակարգի շուրջ ծավալվող փնտարկումներին Հայաստանի մարգերի մասնակցությունը: Այս առնչությամբ, Ծրագիրն օժանդակել է Հայաստանի հյուսիսային 4 խոտր ֆաղաֆներում ընդհանուր թվով 16 հեռուստաբանավեձերի հեռարձակմանը:

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ դեմքություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
13547	Հայաստանի ժուռնալիստների միություն	Երևան, Հայաստան	\$6,580.00	Եվս 8 անսով շարունակել լրագրերի՝ արդեն ստեղծված էլեկտրոնային արխիվի հարստացումը և ադապտացիա դրա կենսունակությունը՝ էլեկտրոնային սկայների մշակված այս շեմարանը փոխանցելով Հայաստանի Գրադարանների միության կառավարին:
13502	«Սելսթեմ», ՍՊԸ	Երևան, Հայաստան	\$19,930.00	Հետևյալ նդասակներով. կազմակերպել թոֆ-տոունների շարք (թվով չսահը, օրվա փրայմ-թայմ (ամենաբանուկ) ժամանակամիջոցում ցուցադրվող հեռուստատեսային շաբաթական հաղորդումներ)՝ Հայաստանում սոցիալ-մեդիայի զարգացման և ժողովրդավարացման գործընթացների թեմայով: Թոֆ-տոունները դեմք է հեռարձակվեն «ԱրմենԱկոր», «Գավառ», «Հաճն», «Ցայգ», «Լուսալի» և «Այժ» հեռուստաալիմներով: Ծրագրին փորձագիտական աջակցություն սրանադրելու և դրա անաչառությունն ադապտացիայի համար հարկ է հիմնել կոնսուլտացիոն խորհուրդ՝ բաղկացած յոթ անդամից:
Ընդամենը՝			\$26,510.00	

դրամաճանրի համարը	անհատներ անուն, ազգանուն	ֆաղափ դեմքություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
1572	Հարությունյան Տիգրան	Երևան, Հայաստան	\$923	Մասնակցությունը «Եվրոպական ՋԼՄ-ների առաջին ֆորումին», Բրախիլավա, Սլովակիա
1575	Պետրոսյան Վոլոդյա	Երևան, Հայաստան	\$1,100	Մասնակցությունը «Եվրոպական ՋԼՄ-ների առաջին ֆորումին», Բրախիլավա, Սլովակիա
Ընդամենը՝			\$2,023	

Ազգային Կրթական Ծրագրեր Կրթության Ծրագիր

ԲՀԻՕԳՀՄ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի «Ազգային Կրթություն» ծրագրի նպատակն է նպաստել նոր, առաջադիմական և բարենպաստ կրթական միջավայրի ստեղծմանը, որը կողջունի, կօժանդակի և կծառայի սովորող հանրության կարիքներին: Ծրագրի հիմնական ուղղություններից է համայնքային դպրոցի մոդելի մշակումն ու ներմուծումը, կրթական բովանդակության զարգացումը և համադաստիսան կրթական ծրագրերի մշակման միջոցով գործող ուսումնական հաստատություններին աջակցության ցուցաբերումը: Այսօրվա, ԲՀԻՕԳՀՄ-ի «Ազգային Կրթություն» ծրագիրը օժանդակում է Հայաստանի միջնակարգ կրթության բնագավառում իրականացվող բարեփոխումներին, որոնք ուղղված են դպրոցի առավելեմանը և դեմոկրատիզացիային, կառավարման մեխանիզմների կատարելագործմանն ու թափանցիկության ապահովմանը, միջազգային չափանիշներին հասնելու համար ուսումնական գործընթացի ժողովրդական հաղորդակցման սեփանությունը հազեցնանը, ինչպես նաև ընդհանուր միջնակարգ կրթական համակարգի օրհնալացմանը:

Առաջնությունները իր ռազմավարությամբ՝ Հիմնադրամը մշակեց համայնքային դպրոցի մոդելը և ներդրեց հանրապետության տարբեր մարզերի 40 միջնակարգ դպրոցներում՝ ժողովրդական սեփանության գործընթաց ներմուծելու միջոցով: Այս մոդելի փորձարկումն ու կայուն զարգացումն ապացուցեց, որ դրա ինտեգրացիոնալիզացիան և լայնամասշտաբ տարածումն այսօրվա միջնակարգ կրթության ռազմավարության խնդիրների լուծման և կրթության բովանդակային զարգացման արդյունավետ եղանակ կարող է հանդիսանալ:

Փոխընթացն սկսեց հուլիսի 23 Կրթության և գիտության նախարարության և Հիմնադրամի միջև, որն ապահովում է Հիմնադրամի անմիջական մասնակցությունը բաղադրականության մշակմանը և իր կողմից ֆինանսավորված ծրագրերի ընդունումը և ընդլայնումը:

Ծրագրի նպատակներից է նաև դպրոցներում հեռահաղորդակցման կենտրոններ ստեղծելու միջոցով դպրոցը վերափոխել ինտեռնետային կադրավառնակային, հեռահաղորդակցման, կրթական համայնքային կենտրոնի՝ անադրելով ժողովրդական սեփանության սեփանության և փոխանակման, մշակութային և կրթական բազմադիմ ծառայությունների, ինչպես նաև համայնք-դպրոց բաժանակցական կադրի հնարավորությունները: Դրա շնորհիվ դպրոցը, օգտագործելով իր սեփանիկական և մարդկային ռեսուրսները, դառնում է լիդեր կրթության որակի բարելավման և բարձրացման, կրթության բովանդակության և մեթոդաբանության արդյունավետ գործուն:

Ցելեկտակական սեփանությունների նպատակաուղղված օգտագործումն ուսումնական գործընթացում ապահովելու, ինչպես նաև միջնակարգ կրթության ընդհանուր մակարդակի բարելավմանը և այդ համակարգի անձնակազմի ինչպես համակարգային դաստիարակությանը, այնպես էլ մասնագիտական զարգացմանը նպաստելու համար Հիմնադրամը, այս ծրագրերին զուգահեռ, սկսեց օժանդակել նաև ուսուցիչների համակարգային վերադաստիարակման ծրագրերին:

- 1. համակարգային տարրական գիտելիքների, գրագիտության դասընթաց
- 2. համակարգային խորացված դասընթաց/վեր դիզայն
- 3. համակարգային ադմինիստրատիվ դասընթաց
- 4. առարկայական ուսուցիչների վերադաստիարակում դասադրոցներում էլեկտրոնային կրթական մոդուլների կիրառման նպատակով

Այս բոլոր դասընթացներում վերադաստիարակվել են համադաստիարակման 1200, 470, 500 և 120 ուսուցիչ:

Համայնքային դպրոցի զարգացման ծրագրերն իրականացնող 40 միջնակարգ դպրոցներից 15-ը բավականաչափ կատարելագործվել են դպրոցների աշխատակիցների և համայնքների անդամների համար համակարգային դասընթացներ անցկացնելու, կրթական, մշակութային և ժողովրդական բազմադիմ ծառայություններ մատուցելու ինչպես համայնքի, այնպես էլ մարզի այլ միջնակարգ դպրոցների և տարբեր հաստատությունների համար: Այս դպրոցներն ապահովված են ժամանակակից սեփանություններով և վերադաստիարակման անձնակազմով: Նրանք կարող են հանդիսանալ հեռակազմային դպրոցներ իրենց մարզերում՝ համակարգելով կրթական, ուսումնական, սեփանիկական, ինչպես նաև համայնքի մեծահասակների բաժանակցական կրթության հետ կադրավառ խնդիրների լուծումը:

Համայնքային դպրոցների ստեղծմանն ու զարգացմանն ուղղված ծրագրերի հետ զուգահեռ, 2003թ. հիմնադրամը բաժանակցել է աջակցել Միջդպրոցական վեր-դպրոցային www.schoolnet.am, որ սեղակայվում է ինֆորմացիա տարբեր կրթական կառավարական կառույցների վերաբերյալ և որտեղ, ամենակարևորը, մանկավարժների և աշակերտների փորձի փոխանակությանն ու փնտրումների հնարավորություն է սրվում: Այն հանդիսանում է հեռաուսուցման և բաժանակցական կրթության աղբյուր և ապահովում է միջդպրոցական կադր ինչպես հանրապետության ներսում, այնպես էլ նրա սահմաններից դուրս:

2003թ. ԲՀԻՕՂՅՄ-ն շարունակեց կրթության բովանդակության զարգացմանն ուղղված իր նախաձեռնությունները: Ձեռք բերվեց հեռահար դասընթացների ստեղծման elearningserver3000 համակարգի լիցենզավորված սարքերակը: Այս միջավայրը թույլ է տալիս դրոյցական ծրագրի առարկաների էլեկտրոնային սարքերակների կամ օժանդակ ձեռնարկների ստեղծում և մշակում առանց տեխնիկական որևէ ծախսի: Մշակվեցին 10-րդ դասարանի Զինմայի և Կենսաբանության, 9-րդ դասարանի փմիայի համար վիրտուալ լաբորատորիայի և ֆաղաբացիական կրթության էլեկտրոնային սարքերակները լազերային սկավառակներով: ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության հետ համատեղ կազմված ծրագրով սկսվեց իրականացվել վերոնշյալ առարկաների ուսուցիչների վերադասարանում՝ սլայդ առարկաների էլեկտրոնային սարքերակները ամենօրյա աշխատանքում կիրառելու նպատակով:

I*EARN ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը սկսած 2000թ. օժանդակում է I*EARN ծրագրին: Այն նպատակ է դրոյցների ցանցի ստեղծմանը և ցանցի բովանդակային համալրմանը՝ աշակերտներին հնարավորություն ընձեռելով իրենց մոտ և հեռու հասակակիցների հետ մասնակցելու կրթական նախագծերում: Ծրագիրն իրականացրել է հիմնադրամի ինստիտուցիոնալ գործընկերը՝ Խնկո Ադոր անվան Հանրապետական մանկական գրադարանը: Ծանոթանալով I*EARN-ին երեխաները սովորաբար իրենք են ընկալանում I*EARN թեմաների և բանավեճի օրացանկները: Գրադարանը I*EARN դասընթացն ընդգրկել է իր ինտերնետային դասընթացների ծրագրում, ինչն ընդարձակում է I*EARN համայնքը: Մինչ այժմ նախագծում ընդգրկվել է 22 դրոյց: Չնայած ծրագրին ուշ է սկսվել (ԲՀԻ հիմնադրամների մեծ մասն I*EARN-ը սկսել է շատ ավելի շուտ), այն շատ արագ փայլեցավ առաջ ընթացավ և այն նախագծերի շարքում է, որոնք կարողացան ֆինանսավորում գտնել մեր օժանդակությունից դուրս: Ծրագրի ընդգրկումը վեր-դրոյցային հնարավորություն է ընձեռում այն դարձնել առավել կայուն: 2003 թվականից գործում է նաև n*EARN (ազգային) ծրագիրը հայերեն լեզվով, որը բացում է միջազգային ծրագրի դռները նաև այն աշակերտների և ուսուցիչների համար, որոնք չեն սիրաբերում անգլերեն լեզվին: n*EARN ազգային ծրագրի երեք թեմաները «Սկիտոսֆախայ նշանավոր մարդիկ», «Բնությունը սերունդների աչքերով» և «Ին սաղանդավոր հասակակիցը» 2003թ. բացվել են որդես *EARN միջազգային նախագծեր, որոնք համակարգվում են *EARN Հայաստանի մասնակիցների կողմից:

Զայլ առ ֆայլ ծրագիր

ԲՀԻՕՀՅՄ-ի «Զայլ առ ֆայլ» և «Զննադասական մտածողության զարգացումը կարդալու և գրելու միջոցով» (ԶՄԶԿԳՄ) ծրագրերը իրականացվում են «Զայլ առ ֆայլ» բարեգործական հիմնադրամի կողմից:

2003թ. ծրագրերը շարունակվել են կրթության երեք մակարդակներում՝ նախադրոյցական, միջնակարգ և բարձրագույն կրթություն: Ծրագրի նպատակն է իրականացնել երեխայի անհասակական ուսումնական և կրթական դասանցներին ուղղված ուսուցիչների վերադասարանում ծրագրեր, ինչը կնդասի Հայաստանում կրթության համակարգում ուսուցման գործընթացի ժողովրդավարացմանը, խթանել աշակերտների ազատ, անկախ, վերլուծական մտածողությունը և բավարարել յուրաքանչյուր աշակերտի կրթական անհասակական դասանցները, ստեղծել անկանխակալ և ժողովրդավար ուսուցիչների համայնք, ինչդես նաև խրախուսել սերս հարաբերություններ ուսուցիչների և աշակերտների միջև:

Ծրագիրը գործում է երկրի սարքեր մարզերի 209 մանկադարսեզներում և 175 դրոյցներում: 2003թ.-ին ծրագրի օրացանկներում հանրապետության 4 մարզերում գործում էին 11 վերադասարան կենսրոններ՝ 6 նախադրոյցական և 5 միջնակարգ կրթության հասարություններ: Միջազգային մասնագետների մասնակցությամբ վերադասարաններ են կազմակերպվել չորրորդ դասարանի ուսուցիչների, ինչդես նաև մանկադարսեզների ու դրոյցների ադմինիստրատիվ աշխատողների համար: 2003թ.-ին մեկնարկվել է նաև «Զայլ առ ֆայլ» ծրագրի ծնողական կրթության բաղադրիչը, որն ուղղված է նախադրոյցական սարիֆի երեխաների կրթության կազմակերպմանը սնային դայմաններում: Ծրագիրն աշխատանքներ է տանում այն ընսանիֆների հետ, որոնց երեխաները մանկադարսեզ չեն հաճախում: 11 վերադասարան կենսրոնների միջոցով ծրագիրն օգնում է մոտ 440 անադառով ընսանիֆների սնային դայմաններում իրենց երեխաների կրթական կարիֆները բավարարելու նպատակով: 2003թ. -ին իրականցվեց ԶՄԶԿԳՄ ամառային դրոյցը, որի նպատակն էր նպատակով ԶՄԶԿԳՄ մեթոդների կիրարկմանը բուհերում և ֆոլեզներում: Հանրապետության 13 բուհերի և ֆոլեզների 42 մասնագետներ մասնակցեցին ամառային դրոյցին, որի արդյունքում մասնակիցների կողմից մշակվեց և ստեղծվեց ակտիվ ուսուցման դասընթացների մի ժողովածու՝ նպատակաուղղված առարկայական սարքեր դրոյցներում դասավանդման մեթոդների բարելավմանը:

դրամաճնորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ րդեսություն	դրամաճնորհի չափը	նյութական
13582	Թիվ 1 դորոց	Կաղան, Հայաստան	\$5,420.00	<p>Հետևյալ նյութականներով համայնֆային դորոցի մոդելի հետագա զարգացում՝ սեղական համայնֆին և դորոցի աշխատանքներին սղասարկելու համար, նաև՝ հարևան դորոցներին ծառայությունների սրամադրում, այդ թվում՝ վերադասարան, հասկադես՝ հեռահաղորդակցության և SS թեմայով դասընթացների կազմակերպում, կրթական, մակրոֆային և սեղեկասվական ծառայությունների մասուցում, ժամանցի կազմակերպում: Բացի այդ, ստեղծել ուսումնական գործընթացում համակարգչից և ֆիզիկայի, աշխարհագրության, ֆիզիայի ու կենսաբանության վերաբերյալ ինտերնետային ռեսուրսներ, ինչպես նաև՝ էլեկտրոնային այլ տարանկախությունից օգտվելու հնարավորություն՝ դրա համար ներգրավելով ու վերադասարաններով համադասարանական առարկայական ուսուցիչներ: Համայնֆի անդամների համար հետագայում ևս կազմակերպել թատերական, գրական և այլ միջոցառումներ (Հայաստանի դրամական ճարտարագիտական համալսարանի մասնաճյուղի, երաժշտական դորոցի և բուժֆուրերի ոլեջի սովորողների համար):</p>
13589	Թիվ 1 կրթական համալիր	Գյումրի, Հայաստան	\$4,020.00	<p>Հետևյալ նյութականներով համայնֆային դորոցի մոդելի հետագա զարգացում՝ սեղական համայնֆին և համալիրի աշխատանքներին սղասարկելու համար, նաև՝ հարևան դորոցներին ծառայությունների սրամադրում, այդ թվում՝ վերադասարան, հասկադես՝ հեռահաղորդակցության և SS թեմայով դասընթացների կազմակերպում, կրթական, մակրոֆային և սեղեկասվական ծառայությունների մասուցում աշխատանքները, ուսուցիչներին և համայնֆի անդամներին, դորոցական ինտերնետային էջի հետագա զարգացում՝ ընդգրկելով ևս 6 մոր դորոց, որից 3-ը՝ գյուղական, գեներալային և ֆաղափացիական կրթության, մարդու իրավունքների թեմաներով կլոր սեղանների կազմակերպում, ինչպես նաև՝ դորոցի թերթի դասարանում:</p>
13578	Խ. Արուսյանի անվան թիվ 1 դորոց	Հրազդան, Հայաստան	\$5,955.00	<p>Հետևյալ նյութականներով համայնֆային դորոցի մոդելի հետագա զարգացում՝ սեղական համայնֆին և դորոցի աշխատանքներին սղասարկելու համար, նաև՝ հարևան դորոցներին ծառայությունների սրամադրում, այդ թվում՝ վերադասարան, հասկադես՝ հեռահաղորդակցության և SS թեմայով դասընթացների կազմակերպում, կրթական, մակրոֆային և սեղեկասվական ծառայությունների մասուցում աշխատանքները և SS դասավանդող 18 ուսուցիչ՝ Սոլակ, Քալսի և Լեռնանիս գյուղերից:</p>
13579	Ն. Սիսակյանի անվան թիվ 5 դորոց	Աճարակ, Հայաստան	\$3,560.00	<p>Հետևյալ նյութականներով համայնֆային դորոցի մոդելի հետագա զարգացում՝ սեղական համայնֆին և դորոցի աշխատանքներին սղասարկելու համար, նաև՝ հարևան դորոցներին ծառայությունների սրամադրում, այդ թվում՝ վերադասարան, հասկադես՝ հեռահաղորդակցության և SS թեմայով դասընթացների կազմակերպում, կրթական, մակրոֆային և սեղեկասվական ծառայությունների մասուցում 265 հոգու. 200 սովորողի (60 հոգու՝ հարևան դորոցներից), 20 ուսուցիչի և 45 համայնֆի անդամի (25 բժշկի և ֆաղափացիների 20 դասընթացի):</p>
13278	Ազգայնականական առուցիացիա, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$17,072.00	<p>Հետևյալ նյութականներով սեղեկասվական հաղորդակցական սեխնուլոգիաների (ՏՀՏ) կիրառման արդյունավետ մեթոդները ներդրել ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ազգային կրթության ծրագրում ընդգրկված՝ համայնֆային 10 դորոցներում՝ նյութական ունենալով ընտրված այս դորոցները հետագայում վերածելու փոխարին դորոցների՝ հիմնվելով Երևանի թիվ 43 և 177, նաև՝ «Զվանթ» վարժարանի փորձի վրա: Դրա համար իրականացվելու են հետևյալ ֆայլերը. դորոցական աշխատանքների կազմակերպման լավագույն ձևերի մակրո և կիրառում՝ ՏՀՏ-ն ներգրավելով ինչպես դասախոսուցման, այնպես և աշխատանքների կառավարման գործընթացներում, դասարանում ծրագրային նյութերի անբողջական փաթեթ և ձեռնարկներ՝ դորոցներին բաժանելու համար, սահմանել ուսուցման կենտրոնի դեր՝ փորձի փոխանակման ու կադրերի կատարելագործմանը նյութատեղ, դորոցական ուսուցիչներին ու ոլորտի ղեկավար աշխատողներին խորհրդատվություն սրամադրելու նյութակով, մակրո դորոցներում արդեն գործող հեռահաղորդակցման կենտրոնների գործունեության արդյունավետությունը գնահատելու առավել անաչառ</p>

դրամաճանրի համարը

կազմակերպություն

հաղախություն

դրամաճանրի չափը

նդասակը

13586

«Լուսնթագ», ՉԿ

Սիսիան, Չայասան

\$8,365.00

1603

Երևանի ռեսական համալսարան

Երևան, Չայասան

\$53,462.00

512893CA51

Գյումրիի մանկավարժական ինստիտուտի հենակետային դպրոց

Գյումրի, Չայասան

\$4,620.00

13583

Թիվ 1 դպրոց

Մեծամոր, Չայասան

\$4,330.00

13580

Թիվ 145 դպրոց

Երևան, Չայասան

\$5,415.00

Ընդամենը՝

\$112,219.00

չափանիշներ, կազմակերպել համաժողով սեմինարներ՝ «Քաղաքացիական կրթություն» և «Դպրոց-համայն համագործակցության կադրեր» (Երևանի թիվ 43 դպրոց), «Դպրոցական ուսուցիչների վերադաստիարակում» ֆիզիկայի և մաթեմատիկայի դասավանդման ժամանակ էլեկտրոնային մոդուլների կիրառման նդասակը» («Զվանգ» վարժարան), Երևանի Միջդպրոցական վեր-դպրոցային վերահսկումը, ղախակումը և հետագա զարգացումը:

Աջակցել համայնային դպրոցի մոդելի հետագա զարգացմանը Սիսիանի Երևանում՝ կազմակերպելով վերադաստիարակում, հասկառես՝ հեռահաղորդակցության և SS թեմայով դասընթացներ, ինչդես նաև՝ անգլերենի ուսուցում՝ Երևանի առկերթության, ուսուցիչների և համայնի անդամների համար:

Մշակել և ներդնել միջնակարգ դպրոցներում սեղեկատվական սեխնդղոգիաների ընդդրկմանն աջակցող էլեկտրոնային կիրառական գործիքներ, մշակել և լազերային սկավառակների վրա դաստիարակել «Իրավունք», «Վիրտուալ լաբորատորիա» թեմաներով CD ROM-ային դասընթացներ՝ ի հավելումն 9-րդ դասարանի ֆիզիկայի, կենսաբանության և 10-րդ դասարանի ֆիզիկայի համար TeachArm սեխնդղոգիայի հիմնով ստեղծված լազերային դասընթացների, թողարկել յուրաքանչյուր դասընթացից 300-ական լազերային սկավառակ, մշակել հեռակա ուսուցման դասընթացներ և դրանք սեղադրել eLearningServer3000 սերվերի միջավայրում, Երևանում և Երևանի մարզում անցկացնել դպրոցների առարկայական ուսուցիչների վերադաստիարակում, ինչդես նաև՝ աղագա ուսուցանողների դասընթացներ:

Չեսկյալ նդասակներով, կազմակերպել ձեռնային համակարգչային դպրոց համայնի գործադուրկ անդամների համար (Երևանի խումբ՝ յուրաքանչյուրում 9-ական հոգի, Երևանի Երևանի անգամ դասընթացային միջավայրում), կազմակերպել անգլերենի և հայերենի ուսուցման դասընթացներ՝ համակարգչային գործող Երևանի և ինտերնետային ռեսուրսների օգտագործմամբ (Երևանի անգամ դասընթացային միջավայրում, 2003թ. փետրվար-մայիս ամիսներին), ստեղծել ինտերնետային էջ Շիրակի մարզի առկերթության համար, հեռահաղորդակցման ծառայություններ սրամադրել սեղական համայնին, զարգացնել դպրոց-համայն կադր՝ նդասակ ունենալով հետագայում դպրոցը վերածել համայնային հեռահաղորդակցման կենտրոնի:

Չեսկյալ նդասակներով, համայնային դպրոցի մոդելի հետագա զարգացում՝ սեղական համայնին և դպրոցի առկերթներին սղասարկելու համար, նաև՝ հարևան դպրոցներին ծառայությունների սրամադրում, այդ թվում՝ վերադաստիարակում, հասկառես՝ հեռահաղորդակցության և SS թեմայով դասընթացների կազմակերպում, կրթական, մշակութային և սեղեկատվական ծառայությունների մասուցում առկերթությանը, ինչդես նաև՝ մոտակա Երեզնու, Զարթոն, ՄրգաԵան, Ակմալիճ ու Մայիսյան գյուղերի առկերթներին և ուսուցիչներին: Դպրոցը կԵրևանի նաև Մեծամոր հաղախի Գեղագիտական դաստիարակության կենտրոնի հետագա զարգացմանն ուղղված իր գործունեությունը:

Չեսկյալ նդասակներով, համայնային դպրոցի մոդելի հետագա զարգացում՝ սեղական համայնին և դպրոցի առկերթներին սղասարկելու համար, նաև՝ հարևան դպրոցներին (Երևանի թիվ 56 և թիվ 82) ծառայությունների սրամադրում, այդ թվում՝ վերադաստիարակում, հասկառես՝ հեռահաղորդակցության և SS թեմայով դասընթացների կազմակերպում, կրթական, մշակութային և սեղեկատվական ծառայությունների մասուցում թվով 304 առկերթների և ուսուցիչների (248 առկերթի, դպրոցական 32 ուսուցիչ և մանկադաստիարակի), բացի այդ՝ համայնի 360 անդամների համար սեմինարների կազմակերպում:

Բարձրագույն կրթության աջակցության ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Բարձրագույն կրթության աջակցություն» ծրագիրը նդասակ ունի օժանդակել Հայաստանի հանրադասության կրթական համակարգի համադասասխանեցմանը միջազգային չափանիւներին, խթանել բարձրագույն կրթության զարգացումը հումանիտար և հասարակական գիտությունների բնագավառում, զարգացնել ուսանողների բնադասական մտածողությունը, խրախուսել միջազգային կադերը և բարձրագույն կրթական հասասություններում նդասել գիտական ուսումնասիրություններին:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը նախադասվություն է սալիս

1. Բարձրագույն կրթական ֆադաֆականության մակման հնարավությունների ստեղծմանը
2. Ուսումնական նյութերի մակմանը հումանիտար և սոցիալական գիտությունների բնագավառում
3. Միջազգային կադերի հասասմանը՝ ամառային դորոցների կազմակերմման միջոցով

Կրթական ֆադաֆականության զարգացումը օժանդակում է կրթական բարեփոխումներին հասարակական գիտություններում և ալ ոլորներում կրթական չափորոշիչների մակման, կրեդիտների վրա հիմնված համակարգի ադադասցման, ժամանակակից համալսարանների թափանցիկ կառավարման համար համադասասխան գործիքների մակման միջոցով: ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը արդեն իսկ աջակցություն է ցուցաբերել բարձրագույն կրթության ֆադաֆականության մակման վերաբերյալ: Այս սեսանկյունից ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը նդասել է Հայաստանի բարձրագույն ուսումնական հասասություններում կրեդիտների վրա հիմնված համակարգի ադադասցմանն ու իրականացմանը: Այսդիսով, 2003թ. Հայաստանի դեսական ճարարագիտական համալսարանում ստեղծվեց և կիրառվեց կրեդիտային համակարգ դոկտրանսուրայի համար:

Հիմնադրամի օժանդակությամբ 2003թ. «Համալսարանական կրթությամբ կանանց սոցիալիզացիա» հասարակական կազմակերպության (ՀԿ) կողմից մակվեց գեներեային կրթության նոր հայեցակարգ և «Գեներեային սեսության ներածություն» առարկայի դեսական կրթական չափորոշիչներ, որոնք ներկայացվեցին ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության փորձագիտությամբ:

2003թ. ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարությունը դասոնադես ընդունեց Հիմնադրամի օժանդակությամբ մակված «Լեզվաբանություն և միջմակությալին հադորդակցություն» առարկայի դեսական կրթական չափորոշիչները՝ Բրյուսովի անվան Պեսական լեզվագիտության համալսարանում հիմնադրելով «Լեզվաբանություն և միջմակությալին հադորդակցություն» մասնագիտացումը:

Հումանիտար և հասարակական գիտություններում նորարարական կրթական ծրագրերի ներմծումը խիս կարևոր է թե դեսության, թե հասարակության համար նոր կարերի դասասման և թե դրանց գիտական վերամակման ու ադադադաֆարականացման սեսակեթից, ֆանի որ այդ դասընթացները մակվել են հորհրդային ժամանակներում ներառելով ժամանակի գադաֆարախոսական դասանջները, եղել են մեկուսացված և չեն արսացվել արսաֆին աոխարիի հես կադը:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը օժանդակությամբ մակվել են ավելի ֆան 40 դասընթացներ հումանիտար և սոցիալական գիտությունների ոլորում հանրադեսության խոոբ բուիերում: Այժմ բոլոր այդ դասընթացները կազմում են 12 բուիերի ուսումնական ծրագրերի մի մասը:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը օժանդակություն է ցուցաբերել մաս «Ազգային զարգացման գիտակրթական կենտրոն» ՀԿ-ին «Էկոլոգիա և երցակա միջավայրի դասդանությունը» թեմայով ամառային դասընթացի կազմակերմման հարցում, որը կկայանա 2004թ. հոկտիսին՝ արսասահմանյան փորձագեսների մասնակցությամբ:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ տեսություն	դրամաճորհի չափը	նյութակը
13243	ՀՀ Պիսոբյուրների ազգային ակադեմիայի լեզվաբանության ինստիտուտ	Երևան, Հայաստան	\$4,940.00	«Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները լեզվաբանության մեջ. հիմունքներ» ակադեմիական նոր դասընթացի ձևակերպում և ներդրում համար: Դասընթացը ընդգրկվելու է Երևանի Պիսոբյուրների համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի ուսումնական ծրագրում:
1599	Համալսարանական կրթությամբ կանանց ընկերակցություն	Երևան, Հայաստան	\$8,840.00	Հեսկյալ նյութակերպում. մշակել և ներդնել գեներային կրթության չափորոշիչներ՝ բարձրագույն կրթության հաստատությունների համար, մշակել նաև «Գեներային տեսության ներածություն» մասնագիտական առարկայի չափորոշիչները: Նախագծի գործողության ընթացքում կմշակվեն գեներային կրթության սահմանափակման ֆակուլտետային և նոր հայեցակարգը՝ բուհերում դրա հետագա ներդրումը նյութակերպում:
13254	Երևանի Պիսոբյուրների համալսարան, հոգեբանության ամբիոն	Երևան, Հայաստան	\$4,990.00	«Հանդուրժողական գիտակցության հոգեբանություն» ակադեմիական նոր դասընթացի մշակում և ներդրում համար: Դասընթացը կընդգրկվի Երևանի Պիսոբյուրների համալսարանի փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի և հոգեբանության ֆակուլտետի ուսումնական ծրագրում (ընդհանուր ժամանակահատված՝ 60 դասաժամ):
13380	«Ազգային զարգացման գիտակրթական կենտրոն», ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$19,903.00	2004թ. հունիս-հուլիս ամիսներին կազմակերպել ամառային երկաթաբայա դպրոց՝ «Էկոլոգիան և Երևանի միջավայրի պահպանությունը» թեմայով (դասախոսները հրավիրվելու են Հունգարիայի մայրաքաղաք Բուդապեշտում գործող Կենտրոնական եվրոպական համալսարանից և Հայաստանից, իսկ մասնակիցները ժամանելու են Ուկրաինայից, Վրաստանից, Ադրբեյջանից և Կենտրոնական Ասիայի երկրներից, ինչպես նաև՝ Հայաստանի մարզերից), ներմուծել ուսումնական նոր դասընթաց՝ «Բնապահպանության կառավարում» անվանումով, մասնակիցների շարքից 25 երիտասարդ մասնագետների (մագիստրանտներ, ասպիրանտներ, դասախոսներ և այլն) վերադասարանել էկոլոգիայի և բնապահպանության ոլորտում:
13252	Երևանի հանրապետական հոգեբանական կենտրոն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$4,735.00	Ակադեմիական նոր՝ «Ինտերակտիվ ուսուցման տեսություն և մոդելներ» անվանումով դասընթացի մշակում և ներդրում: Դասընթացը կընդգրկվի Երևանի Խ. Աբովյանի անվան Պիսոբյուրների մանկավարժական համալսարանի հոգեբանության և մանկավարժության, ինչպես նաև՝ Երևանի Պիսոբյուրների համալսարանի մանկավարժության ֆակուլտետի ուսումնական ծրագրում (ընդհանուր ժամանակահատված՝ 70-72 դասաժամ):
13557	Երևանի Պիսոբյուրների հանրապետական կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$3,630.00	«Բարձրագույն կրթության կառավարում» դասընթացի մշակում և Երևանի Պիսոբյուրների հանրապետական կենտրոնում դրանով դասավանդում, դասախոսական կազմի (10 հոգու) վերադասարանում՝ դասընթացն ուսուցանելու նյութակերպում, բարձրագույն կրթության կառավարում առարկայի ուսումնական ձեռնարկի հրատարակում (500 օրինակով): Հիմնադրամը դրամային է դասընթացն ինստիտուտում փորձարկելուց առաջ ներկայացնել դրա բովանդակությունը՝ միջանկյալ հաշվետվության տեսքով:
13273	Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան Պիսոբյուրների լեզվագիտական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$15,225.00	Հեսկյալ չորս նոր դասընթացների մշակում և ներդրում. «Լրագրության ներածություն», «Հայկական ՋԼՄ-ների դասընթաց», «Միջազգային լրագրության դասընթաց» և «Մասնագիտական վարժարաններ»: Դասընթացները կընդգրկվեն Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան Պիսոբյուրների լեզվագիտական համալսարանի միջազգային լրագրության ֆակուլտետի ուսումնական ծրագրում (ընդհանուր ժամանակահատված՝ 192 դասաժամ):
1586	Հայաստանի Պիսոբյուրների ճարտարագիտական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$10,571.00	Հեսկյալ նյութակերպում. ստեղծել և Հայաստանի Պիսոբյուրների ճարտարագիտական համալսարանի (ՀՊՃՀ) դոկտորանտուրայում ներդնել կրեդիտների (ասոցիատիվ միավորների) կուրսակցական և փոխանցման համակարգը և դրա հիման վրա մշակել նախագծի ամփոփումից հետո Երևանի Պիսոբյուրների ուսումնառության գործընթացի կազմակերպման ու կառավարման «արևմտյան ոճի» հայեցակարգ:

Ընդամենը՝ **\$72,834.00**

Ուսուցում արժեքներում ծրագիր

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը 1998-ից ի վեր իրագործում է «Ուսուցում արժեքներում» ծրագիրը: Հայաստանի ֆառագիտությունը ընձեռնելով ժողովրդավարություն ստանալու, արևմտյան կրթական համակարգին հաղորդակցվելու, ինչպես նաև՝ համագործակցության ու փորձի փոխանակման նպատակով արժեքների իրենց գործընկերների հետ կապեր հաստատելու հնարավորությամբ՝ ծրագիրը նպատակ ունի Հայաստանում հունանիսար և սոցիալական գիտությունների զարգացմանը՝ այդպիսով խթանելով երկրում բաց, ժողովրդավարական հասարակության կայացմանը:

2003թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի «Ուսուցում արժեքներում» ծրագիրն իրականացվել է հետևյալ հիմնական ուղղություններով. 1) կրթաթոշակներ ուսանողների համար, 2) կարճաժամկետ օժանդակության ծրագրեր համալսարանական դասախոսների և գործող մասնագետների համար, 3) օժանդակություն Հայաստանի փորձագետներին՝ գիտական հետազոտություններ անցկացնելու նպատակով:

ԲՀԻՕՀ-ը կազմակերպել է միջոցառումներ նպատակով ծրագրի մասին ժողովրդավարության արժեքները Երևանի համալսարանների համադասարանական բաժիններում:

Կրթաթոշակային ծրագրերը բարձրակարգ կրթական ծառայություններ են առաջարկում գիտության արժեքները ճշգրտելու ուսանողներին՝ նրանց հնարավորություն սալով իրենց ուսումը շարունակել Կենտրոնական եվրոպական համալսարանում (ԿԵՀ), Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարանում (ԲԱՀ), Էստեֆի համալսարանի Մարդու իրավունքների կենտրոնում: Բացի այդ, ծրագիրը Հայաստանի ուսանողներին սրամարդու է մասնակի ֆինանսական աջակցություն՝ Սորոսի հավելյալ դրամաճանաչային ծրագրի (ՍՀԻՕ) և Գլոբալ հավելյալ դրամաճանաչային ծրագրի (ԳՀԻՕ) շրջանակներում:

Կարճաժամկետ օժանդակության ծրագրերը՝ Ուսումնական ծրագրերի ռեսուրսների կենտրոնը (ՈՒԾՈԿ), ԿԵՀ-ի Ամառային համալսարանը (ԿԵՀ/ԱՀ) և Քեմբրիջի ծրագիրը արդեն իսկ աղագուցել են իրենց մեծ օգտակարությունը Հայաստանի դասախոսների համար՝ նպատակով Հայաստանում բարձրագույն կրթության զարգացմանը և գիտահետազոտական աշխատանքի հնարավորություն ընձեռնելով գիտնականներին: 2003թ. «Ուսուցում արժեքներում» ծրագիրն ընդհանուր առմամբ մասնակցել է 55 հոգի:

Երկարատև և կարճատև ծրագրերի մասնակիցների թիվը հետևյալն է՝

- Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ծրագիր – 1
- Մարդու իրավունքների կենտրոն, Էստեֆի համալսարան – 1
- ԿԵՀ-ի Ամառային համալսարանի ծրագիր – 15
- Ուսումնական ծրագրերի ռեսուրսների կենտրոն – 11
- Սորոսի հավելյալ դրամաճանաչային ծրագիր – 8
- Քեմբրիջի ծրագիր – 3
- Զալցբուրգյան սեմինարների ծրագիր – 16
- Դասընթացների մշակման մրցութային ծրագիր – 2

2003թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը շարունակել է իրականացնել «Ուսուցում արժեքներում» ծրագիրը՝ կապեր հաստատելով հունանիսար և հասարակական գիտություններ դասավանդող ժողովրդական համալսարանների և ինստիտուտների հետ, նպատակով «Ուսուցում արժեքներում» ծրագրի շրջանակներում ինտեգրմանը հայ հասարակության մեջ և ընդգրկվելով նրանց ժողովրդական բուհերի դասախոսական աշխատանքում, միաժամանակ բարձրացնելով ծրագրերի ազդեցությունը Հայաստանի բարձրագույն կրթական համակարգի վրա:

դրամաճորհի համարը	անհասներ անուն, ազգանուն	ֆազաբ րէտություն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
991	Տոնոյան Թանարա	Երևան, Հայաստան	\$842	Գիտական այցելություն Քենդրիջի համալսարան
997	Բարսեղյան Արթուր	Երևան, Հայաստան	\$841	Գիտական այցելություն Քենդրիջի համալսարան
1124	Մահարեայան Ալեքսանդր	Երևան, Հայաստան	\$831	Գիտական այցելություն Քենդրիջի համալսարան
1202	Խեչոյան Թերեզա	Երևան, Հայաստան	\$537	Մասնակցություն ԿԵՀ ամառային դպրոցի «Շուկայական Զարգացման և արդյունաբերական հարաբերություններ Եվրոպայում» դասընթացին, հունիսի 30 – հուլիսի 11 Բուդապեշտ, Հունգարիա
1211	Ավետիսյան Նաիրա	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ ամառային դպրոցի «Աղետներն ու գլոբալիզացիան» դասընթացին, հուլիսի 14-25 Բուդապեշտ, Հունգարիա
1214	Սիրսեյան Լիլիթ	Երևան, Հայաստան	\$599	Մասնակցություն ԿԵՀ ամառային դպրոցի «Եթնիկական հարաբերություններն և ժողովրդավարությունը Արևելյան Եվրոպայում» դասընթացին, հունիսի 30 – հուլիսի 18 Բուդապեշտ, Հունգարիա
1215	Հյուսիսյան Վարդուհի	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ ամառային դպրոցի «Հանդուրժողականություն և բազմաձևակայություն» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա
1217	Զոյան Սիմայել	Երևան, Հայաստան	\$543	Մասնակցություն ԿԵՀ ամառային դպրոցի «Միջնադարի» դասընթացին, հունիսի 30 – հուլիսի 11 Բուդապեշտ, Հունգարիա
1229	Մարգարյան Արամյա	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ ամառային դպրոցի «ՄԱ, ԵՄ և կառավարում գլոբալիզացիոն աշխարհում», «Գլոբալիզացիան և հակա-գլոբալիզացիան և Միջկառավարական կազմակերպությունների և ֆաղաբացիական հասարակության համագործակցությունը բազմաձևակայ աշխարհում»
1258	Մանուկյան Ալլա	Երևան, Հայաստան	\$500	ԿԵՀ –ի Մարդու իրավունքների մագիստրոսի բաժնում սովորելու համար, օգոստոսի 1, 2003-օգոստոսի 31, 2004
1316	Թորոյան Գագիկ	Երևան, Հայաստան	\$447	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեկնման ամառային դպրոցին
1317	Խալափյան Հասմիկ	Երևան, Հայաստան	\$700	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Գեներեային կրթության» ծրագրին հունվարի 6 – հուլիսի 6, 2003
1325	Գալիկյան Գագիկ	Երևան, Հայաստան	\$475	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեկնման ամառային դպրոցին
1326	Խաչատրյան Սերոբ	Երևան, Հայաստան	\$393	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի ամառային դպրոցին
1331	Կանեցյան Արայակ	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԲԱՀ-ի դասընթացներին, հունվար – սեպտեմբեր 2003
1332	Ումրոյան Լիլիթ	Գյումրի, Հայաստան	\$800	Մասնակցություն Իսիկ-Կուլի ամառային դպրոցին
1563	Վարդանյան Թանարա	Երևան, Հայաստան	\$554	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեկնման ամառային դպրոցին
1595	Գասպարյան Աննա	Երևան, Հայաստան	\$955	Մասնակցություն Ֆանցային կրթաբուհակների ծրագրի Երջանավարների սեմինարին
1617	Բեզարյան Էռնա	Երևան, Հայաստան	\$500	Սորոսի լրացուցիչ դրամաճորհների ծրագրի կրթաբուհակ, 2003/04 ու. սարի
1623	Հովսեփյան Աննա	Երևան, Հայաստան	\$500	Սորոսի լրացուցիչ դրամաճորհների ծրագրի կրթաբուհակ, 2003/04 ու. սարի
1625	Վիրաբյան Կարեն	Կաղան, Հայաստան	\$500	Սորոսի լրացուցիչ դրամաճորհների ծրագրի կրթաբուհակ, 2003/04 ու. սարի
1626	Վիրաբյան Կարինա	Կաղան, Հայաստան	\$500	Սորոսի լրացուցիչ դրամաճորհների ծրագրի կրթաբուհակ, 2003/04 ու. սարի
1627	Շահնազարյան Գոհար	Երևան, Հայաստան	\$577	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեկնման կենտրոնի սեմինարին, հունիսի 23-28, 2003
1639	Սարգսյան Իննա	Երևան, Հայաստան	\$500	Սորոսի լրացուցիչ դրամաճորհների ծրագրի կրթաբուհակ, 2003/04 ու. սարի
13133	Մանուկյան Աղասի	Երևան, Հայաստան	\$637	Մասնակցություն «Գլոբալիզացիան որդես կրթական երևույթ», 12-17 Մայիս, 2003
13166	Մուրադյան Վարդան	Երևան, Հայաստան	\$655	Մասնակցություն ԲԱՀ-ի դասընթացներին, հունվար – սեպտեմբեր 2003
13167	Տոնոյան Զարուհի	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Կոնֆլիկտների կառավարում և ժողովրդական երկխոսության խթանում» թեմայով ամառային դպրոցին, հուլիսի 7-25, 2003
13168	Բոյաջյան Վահե	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Իսլամը և արևմուտքը» թեմայով ամառային դպրոցին, հուլիսի 14-25, 2003

դրամաճորհի համարը	անհասներ անուն, ազգանուն	բաղաժողովություն	դրամաճորհի չափը	Ողտասակը
13169	Սաֆարյան Արգիշի	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Գյուղատնտեսական ինստիտուտների վերլուծություն» թեմայով ամառային դպրոցին Մասնակցություն ԿԵՀ ամառային դպրոցի «ՄԱ, ԵՄ և կառավարում գլոբալիզացվող աշխարհում», «Գլոբալիզացիան և հակա-գլոբալիզացիան և Միջկառավարական կազմակերպությունների և բաղաժողովական հասարակության համագործակցությունը բազմամեակույթ աշխարհում» Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Միջկառավարական ֆինանսական հարաբերություններ և սեղական ֆինանսների կառավարում» թեմայով ամառային դպրոցին Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեակվան ամառային դպրոցին, հունիս 23-28, 2003, Բուդապեժես Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Բռնություն և մեակույթ» թեմայով ամառային դպրոցին Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Գլոբալիզացիան և հակա-գլոբալիզացիան և Միջկառավարական կազմակերպությունները» թեմայով ամառային դպրոցին, հուլիս 14-25, 2003, Բուդապեժես Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Իսլամը և արևմուտքը» թեմայով ամառային դպրոցին, հուլիս 14-25, 2003 Մասնակցություն ԿԵՀ-ի «Շուկա ձևավորող բաղաժողովությունը և արդյունաբերական հարաբերությունները Եվրոպայում» թեմայով ամառային դպրոցին, հունիսի 30-հուլիսի 11, 2003, Բուդապեժես Մասնակցություն ԲԱՀ-ի դասընթացներին, հունվար – սեպտեմբեր 2003 Մասնակցություն ԲԱՀ-ի դասընթացներին, հունվար – սեպտեմբեր 2003 Մասնակցություն ԲԱՀ-ի դասընթացներին, հունվար – սեպտեմբեր 2003 Մասնակցություն նախնական ծանոթացման սեմինարին, 19-21 սեպտեմբեր, Բուդապեժես Մասնակցություն ԲԱՀ-ի դասընթացներին, հունվար – սեպտեմբեր 2003 Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեակվան կենտրոնի Իրավաբանական ուսուցման դասընթացներին, 10-15 նոյեմբեր, 2003, Բուդապեժես Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեակվան կենտրոնի Շրջակա միջավայր և բաղաժողովություն դասընթացներին, 24-29 նոյեմբեր, 2003, Բուդապեժես Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեակվան կենտրոնի իրավաբանական ուսուցման դասընթացներին, 7-17 նոյեմբեր, 2003, Բուդապեժես Էսսեյի համալսարանում Մարդու իրավունքների մագիստրոսի ուսուցում, 2003/04 ուս.տարի, Մեծ Բրիտանիա Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեակվան կենտրոնի Լրացվածիջրների ուսուցման դասընթացներին, 1-10 նոյեմբեր, 2003, Բուդապեժես Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեակվան կենտրոնի Տնտեսագիտական դասընթացներին, 14-24 նոյեմբեր, 2003, Բուդապեժես Մասնակցություն ԿԵՀ-ի դասընթացների մեակվան կենտրոնի Իրավաբանական ուսուցման դասընթացներին, 10-15 նոյեմբեր, 2003, Բուդապեժես
13170	Հովհաննիսյան Հասմիկ	Երևան, Հայաստան	\$599	
13171	Մելկոնովա Ջառա	Երևան, Հայաստան	\$600	
13172	Նազարեթյան Միհրան	Երևան, Հայաստան	\$699	
13189	Դեմոյան Հայկ	Երևան, Հայաստան	\$600	
13190	Վարդանյան Կարեն	Երևան, Հայաստան	\$600	
13191	Խաչատրյան Եկատերինա	Երևան, Հայաստան	\$543	
13192	Գուլբյան Լուսինե	Երևան, Հայաստան	\$543	
13291	Տեր-Հովհաննիսյան Իզաբելլա	Երևան, Հայաստան	\$513	
13292	Աղաջանյան Մարիա	Եղեգնաձոր, Հայաստան	\$514	
13295	Նահապետյան Վահան	Երևան, Հայաստան	\$600	
13299	Ունոյան Լիլիթ	Գյումրի, Հայաստան	\$650	
13314	Բաբաջանյան Անուշ	Երևան, Հայաստան	\$650	
13350	Մազմանյան Արման	Գյումրի, Հայաստան	\$600	
13468	Մովսիսյան Հասմիկ	Երևան, Հայաստան	\$530	
13470	Հովհակիմյան Գայանե	Երևան, Հայաստան	\$534	
13476	Ունոյան Լիլիթ	Գյումրի, Հայաստան	\$1,500	
13483	Թովմասյան Տաթևիկ	Գյումրի, Հայաստան	\$535	
13487	Դավոյան Լիլիթ	Գյումրի, Հայաստան	\$600	
13492	Ալոյան Տիգրան	Երևան, Հայաստան	\$600	
Ընդամենը՝			\$25,596	

ԲՀԻՕԴ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Տեղեկատվական ծրագրի նպատակը տեղեկատվական հասարակության և գիտելիքի վրա հիմնված ճնշման կարգի ստեղծումն է, որին կարելի է հասնել՝ հասարակության համար ապահովելով թե՛ էլեկտրոնային և թե՛ տրագրի տեղեկատվության մատչելիությունը, խթանելով տեղեկատվության հոսքն ու փոխանակումը, սարածելով կրթական նոր մեթոդները, խրախուսելով շարունակական կրթությունն ու հեռակա ուսուցումը, օժանդակելով գրադարաններին ու հրատարակչաներին, ներմուծելով և գործարդելով տեղեկատվական դաշտը կանոնակարգող միջազգային իրավական չափորոշիչները: Ծրագիրը սերտորեն համագործակցել է նաև ԲՀԻՕԴ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի այլ, գործիմասկ՝ ԶԼՄ, Կրթություն, Զաղաքացիական հասարակություն, Արվեստ և մշակույթ, Ծրագրերի հետ՝ ինտերնետային բովանդակության մշակման շուրջ: Միևնույն ժամանակ, Ծրագիրն ունի հետևյալ համադարձիկ նպատակները.

📌 Դամայնային հեռահաղորդակցման կենտրոնների հիմնում

ԲՀԻՕԴԴՄ-ի Տեղեկատվական ծրագիրը, Ազգային կրթություն ծրագրի հետ համատեղ, աշխատանքներ է Դամայնային Ծառայությունների մոդելները՝ ի հակալեռն անհասկան մատչելիության մոդելի: Սա իրականացվում է մարզերի դրոյոցներում կամ գրադարաններում համայնային հեռահաղորդակցման կենտրոնների ստեղծման միջոցով՝ նպատակ ունենալով վերացնել «օն-լայն համայնի» մուտքի ճնշման խոչընդոտները: Դեռահաղորդակցման կենտրոնները, որոնք ներդրում են տեղեկատվական-հաղորդակցական սեխնոլոգիաները (ՏԴՏ) և ներառում դրանք դասավանդման գործընթացում, կրթական ու հեռահաղորդակցման ծառայություններ են մատուցում երկրի տարբեր համայնքների: Դիմնադրամի ուժադրության կենտրոնում են հայեցակարգային խնդիրները, ինչդես, օրինակ, հեռահաղորդակցման կենտրոնների մոդելի համարեցումը հայաստանյան իրականությանը, կենտրոնների գործունեության կայունության, բովանդակության և գործիմների զարգացման ապահովումը, հեռահաղորդակցման կենտրոնների ցանցավորումը և ուսուցում-վերադասարանումը:

Դեռահաղորդակցման կենտրոնների նախագծի շահերից ելնելով՝ Դիմնադրամն օժանդակել է ցանցային ադմինիստրացիայի և ինտերնետային հրատարակչության («վեբ-փաբլիշինգ») վերաբերյալ դասընթացների անցկացմանը՝ այդ նպատակին ծառայեցնելով նախկինում ֆինանսավորված՝ «Ինտերնետ Միություն» (ISOC) ԴԿ-ի ուսուցման կենտրոնում առկա հնարավորությունները, ուր դասարանում են ցանցային ադմինիստրատորներ Windows 2000-ի կամ LINUX-ի վրա հիմնված ցանցերի համար, ինչդես նաև՝ «էլեկտրոնային հրատարակչություն» ԴԿ-ի ուսուցման կենտրոնում: Ի լրումն այս դարադմումների, Դիմնադրամը կազմակերպել է հասուկ դասընթացներ՝ ԲՀԻՕԴԴՄ-ի դրամաճնորդով մշակված էլեկտրոնային կրթական բովանդակությունից օգտվողների համար:

📌 Էլեկտրոնային բովանդակության և գործիմների մշակում

Դայկական ավտոմատացված գրադարանային համակարգի նախագիծ

Նախագծով ծրագրված՝ Դայկական ավտոմատացված միացյալ գրադարանային ցանցը (ԴԱՄԳՏ) ներառում է շեմարանի կառուցման և գրառումների փոխանակման հնարավորություններ՝ երկուսն միջազգային չափորոշիչներին համադասախանող Միացյալ էլեկտրոնային շեմարանի ստեղծման համար: Ներկայիս փուլում նախագծում ընդգրկված են թվով 9 գրադարան. Դայաստանի ազգային գրադարանը, Երևանի դեռական համալսարանի գրադարանը, Դայաստանի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի ֆունդամենտալ գրադարանը, Գիտատեխնիկական գրադարանը, Գիտաթեթկական գրադարանը, Ազգային գրադարանը, Պեռական ճարտարագիտական համալսարանի գրադարանը, Մանկական գրադարանը և Երևանի քաղաքային գրադարանը: Նախագծի իրականացման նպատակով՝ ստեղծվել է վերոհիշյալ անդամ-գրադարաններին միավորող Դայաստանի գրադարանների կոնսոցիումը: Ընդհանուր առմամբ, բոլոր շեմարանները դարունակում են շուրջ 1 միլիոն 200 հազար գրի և 50 հազար դարբերականի մատենագիտական նկարագրություններ և դրանց վերաբերող էլեկտրոնային գրառումներ: Իզմիրյան հիմնադրամը օժանդակել է նախագծի ցանցավորման մասի իրականացումը, այն է խոճոք գրադարանների ու բուհերի միջև կադ հաստատող բարձր արագությամբ օդիկական մանրաթելային ցանցի ստեղծումը: Այս ցանցը նաև ենթակառուցվածի դեր է կատարում՝ ՆԱՏՕ-ի «Մեռաֆտե վիրտուալ ճանադարի» նախագծի ներն Ինտերնետային էլի բաժնման տեսակետից:

EIFL Direct նախաձեռնության օջանակում, որը ԲՀԻՕՂՅԱ-ի և աշխարհում հանրագիտարանային ռեսուրսների առաջատար սրահադրող հանդիսացող EBSCO տղագրության միացյալ նախագիծն է, շարունակվել է հայաստանցի օգսվողներին աշխարհի հազարավոր դարբերականներում դարունակվող՝ հունանիսար, սոցիալական գիտություններին, կրթության, բիզնեսի ու բժշկության ոլորտներին վերաբերող առաջ տեղեկատվության, ինչպես նաև՝ լիակատար սեփական բրյուսուրներից ու հանրագիտարանային գրականությունից օգսվելու հնարավորության սրահադրումը: Նախագծի ներքին Հայաստանի գրադարանների կոնսոցիումի անդամ գրադարանները սսացան EBSCO հրատարակչության հինգ օստնարանից Ինստրնեսի, CD-ROM-ի կամ DVD-ROM-ի միջոցով օգսվելու հնարավորություն՝ կախված յուրաքանչյուր գրադարանի սեխնիկական հագեցվածության սսիձանից:

Օսանդակություն հայալեզու բովանդակության մակաման գործիքների ստեղծմանը

Համակարգիչների ծրագրային ադահովման ճյուղն առանձնադես հեսաիրված է օսանդակել այն լեզուներին, որոնց օգսագործողների թիվն այսֆան փոքր է: Հայերին իրենց մայրենի լեզվով ծրագրային ադահովում սրամարելու հարցը, ըստ մենայնի, լինելու է փոքր ընկերությունների կամ հայերենով ծրագիր մակակող հանրության անելիքը: Անցած տարիների ընթացքում ստեղծվել են հայալեզու բովանդակության մակաման մի օար գործիքներ: 2003թ. Հիմնադրամն աջակցել է Open Office-ի ստեղծմանը հայերեն լեզվով: Open Office-ը Microsoft Office-ի էլեկտրոնային լրակազմի “Open Source” ժողի այլընսամն է:

ԲՀԻՕՂ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը, «Եվրասիա» հիմնադրամի հես մեկստել, ֆինանսավորել է անգլերեն-հայերեն-անգլերեն օն-լայն ռեժիմում գործող էլեկտրոնային թարգմանչի ստեղծումը: Ծրագրային ադահովման փաթեթի մակումը ներկայումս ընթացի մեջ է:

Օսանդակություն ֆադաֆականության մակաման նախաձեռնություններին

Գլոբալ ինստրնեսային ֆադաֆականության նախաձեռնությունը (GIPI) ցանցային ծրագիր է, որը գործում է 17 երկրներում և ուղղված է բաց և ժողովրդավարական Ինստրնես ադահովող օրենսդրական և ֆադաֆական դաօսի հաստանանը զարգացող երկրներում: Նախագիծն աշխատում է ոլորտի օահագրգիռ կողմերի հես՝ խորհրդակցություն սրամարելու և կոալիցիաներ ստեղծելու միջոցով նդաստելով ադակենսոնացված, մասշելի, օգսագործողի կողմից վերահսկվող և օուկայի կանոններով կառավարվող Ինստրնեսի ադահովմանը:

GIPI-ն հանդես է գալիս որդես հիմնադրամի գործընկեր ստեղեկատվական-հաղորդակցային սեխնուլոգիաների ոլորում: Հայաստանում GIPI-ի գործունեության մեծ մասը կայանում է Ինստրնես ծառայություններ սրամարող կազմակերպությունների վրայից արսոնագրման դահանջների անհարկի բեռը թրթափելու, «Արենա» հիմնադրամին իրավաբանական աջակցություն սրամարելու մեջ՝ ՀՀ Տրանսդորտի և հաղորդակցության նախարարության այն որոտումը անվավեր ճանաչելու համար, որով արգելվում էր «Մեսաֆյա վիրսուալ ճանադարի» նախագծի VSAT արբանյակային կադով միացումը հանրային ցանցերին, ինչդես նաև “Voice over IP” ծառայության կանոնակարգման նդասակով Հայաստանի կառավարությանը օսանդակելու մեջ:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆազիվ ղեռնություն	դրամաճորհի չափը	նպասակը
1638	Մարտունու կենտրոնական գրադարան	Մարտունի, Հայաստան	\$8,750.00	Մարտունիում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, համակարգչային ինֆրակառուցված կենտրոնի հիմնում և ինֆրակառուցված կառուցվածքային միացում, 300 աշակերտների համար 12 ամիս բարձրագույն կառուցվածքային սարքաված գրագիտության դասերի կազմակերպում, յուրաքանչյուր դասընթացի տևողությունը՝ 7օր, գրադարանավարների ուսուցում, ըստ որում՝ 1 գրադարանավար դասընթացը կանցնի Հայաստանի ինֆրակառուցվածքային ընկերակցության կենտրոնում, իսկ 4-ը՝ Էլեկտրոնային հրատարակչական կենտրոնում:
13103	Սեփանավանի կենտրոնական հանրային գրադարան	Սեփանավան, Լոռի, Հայաստան	\$9,103.00	Սեփանավանում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, համակարգչային ինֆրակառուցված կենտրոնի հիմնում և ինֆրակառուցված կառուցվածքային միացում, 3000 աշակերտների համար 12 ամիս բարձրագույն կառուցվածքային սարքաված գրագիտության դասերի կազմակերպում, յուրաքանչյուր դասընթացի տևողությունը՝ 7 օր, գրադարանավարների ուսուցում, ըստ որում՝ 1 գրադարանավար դասընթացը կանցնի Հայաստանի ինֆրակառուցվածքային կենտրոնում, իսկ 4-ը՝ Էլեկտրոնային հրատարակչական կենտրոնում:
13112	Վերիճենի հանրային գրադարան	Սյունիքի մարզ, Հայաստան	\$9,380.00	Վերիճենում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, համակարգչային ինֆրակառուցված կենտրոնի հիմնում և ինֆրակառուցված կառուցվածքային միացում, 90 աշակերտների համար 6 ամիս բարձրագույն կառուցվածքային սարքաված գրագիտության դասերի կազմակերպում, յուրաքանչյուր դասընթացի տևողությունը՝ 5 օր, գրադարանավարների ուսուցում, ըստ որում՝ 1 գրադարանավար դասընթացը կանցնի Հայաստանի ինֆրակառուցվածքային ընկերակցության կենտրոնում, իսկ 2-ը՝ Էլեկտրոնային հրատարակչական կենտրոնում:
13115	Կողբի Արվեստի և մշակույթի կենտրոն	Տավուշի մարզ, Հայաստան	\$7,738.00	Կողբում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, համակարգչային ինֆրակառուցված կենտրոնի հիմնում և ինֆրակառուցված կառուցվածքային միացում, 220 աշակերտների համար 10 ամիս բարձրագույն կառուցվածքային սարքաված գրագիտության 11 դասերի կազմակերպում, յուրաքանչյուր դասընթացի տևողությունը՝ 3 օր, գրադարանավարների ուսուցում, ըստ որում՝ 1 գրադարանավար դասընթացը կանցնի Հայաստանի ինֆրակառուցվածքային ընկերակցության կենտրոնում, իսկ 4-ը՝ Էլեկտրոնային հրատարակչական կենտրոնում:
13091	Դիլիջանի գրադարանների կենտրոնացված համակարգ	Դիլիջան, Տավուշի մարզ, Հայաստան	\$8,411.00	Դիլիջանում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, համակարգչային ինֆրակառուցված կենտրոնի հիմնում և ինֆրակառուցված կառուցվածքային միացում, 480 աշակերտների համար 10 ամիս բարձրագույն կառուցվածքային սարքաված գրագիտության դասերի կազմակերպում, յուրաքանչյուր դասընթացի տևողությունը՝ 5 օր, գրադարանավարների ուսուցում, ըստ որում՝ 1 գրադարանավար դասընթացը կանցնի Հայաստանի ինֆրակառուցվածքային ընկերակցության կենտրոնում, իսկ 4-ը՝ Էլեկտրոնային հրատարակչական կենտրոնում:
13290	Հայաստանի ղեռնական ճարտարագիտական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$35,630.00	Անգլերեն-հայերեն և հայերեն-անգլերեն էլեկտրոնային թարգմանչի ստեղծում: Համակարգը ղեռն է գործի իրական ժամանակային ռեժիմում և HTTP արձանագրության ներքո դրամաճորհի ավարտման օրվանից հետո էլի առնվազն 5 տարի բարձրագույն կառուցվածքային ինֆրակառուցված կենտրոնում: Թարգմանչի գործընթացը ղեռն է ներառելի սկզբնական ժամանակահատվածում և ձևաբանական վերլուծությունը: Համակարգը ղեռն է թույլ տալ, որ ղեռնի թե՛ մշակողների, թե՛ օգտագործողների կողմից ստեղծված մասնագիտական-թեմատիկ և օգտագործողի («յուզեր») բառարանները լինեն համադրելի և փոխկապակցված: Ղեռն է գործի ֆորմատավորված ժամանակահատվածում՝ ինֆրակառուցվածքային էջերում եղած Microsoft Word, RTF and HTML փաստաթղթերի՝ անգլերենից հայերեն և հակառակը թարգմանելու հնարավորություն: սկզբնաղբյուրի ֆորմատի ղեռնագրային: Մշակված ծրագրային ապահովումը ղեռն է լինի «բաց սկզբնաղբյուրային արտադրանք»՝ ըստ Open Source Definition-ի կամ Բաց սկզբնաղբյուրային սահմանման (OSD v.1.9) և սարածվի General Public License-ի կամ Լայն հասարակայնության արձանագրի 1.9 տարբերակով (GPL v.1.9 http://www.opensource.org/licenses/)

դրամաճորհի
համարը

կազմակերպություն

բաղաժ
դետություն

դրամաճորհի
չավեր

նդասակը

13554	Հայաստանի Պետական ճարտարագիտական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$13,520.00
13333	«Տրյ Սոֆթ», ՍՊԸ	Երևան, Հայաստան	\$11,920.00
13571	SS ձեռնարկությունների միություն	Երևան, Հայաստան	\$10,935.00
13293	«Ինֆո Գրուպ», ԳԿ	Երևան, Հայաստան	\$11,395.00
13313	ՄԱԶԾ-ի հայաստանյան գրասենյակ	Երևան, Հայաստան	\$8,150.00
13175	Հայաստանի ինտերնետային ընկերակցություն	Երևան, Հայաստան	\$24,185.00
1117	«Հայաստան» հրատարակչատուն	Երևան, Հայաստան	\$9,780.00
1600	«Գիտություն» հրատարակչատուն	Երևան, Հայաստան	\$4,965.00

gpl-license.php): Նախագծի ֆինանսավորման ընթացքը բաժանվելու է երկամսյա վեց առանձին ժամանակահատվածների, յուրաքանչյուր ժամանակահատվածից հետո ֆինանսավորումը կառուցվելի միայն այն բանից հետո, երբ ԲՀԻՕԳ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի և «Եվրասիա» ինտերնետային կողմից ընտրված փորձագիտական հանձնախումբը Պատճենառիտի հավանություն կստանա արտադրանքի փորձարկման արդյունքներին: Փորձարկման բացասական արդյունքի դեպքում նախագծի ֆինանսավորումը կընդհատվի: Ֆինանսավորման ավարտից հետո մշակողի կազմած փաստաթղթային ամբողջական փաթեթը, ներառյալ՝ համակարգի մանրամասն բլոկ սխեման և բոլոր բաղադրիչների մեքենայական կոդերը ղեկավարողը ստեղծված սերվերի վրա և անվճար հասանելի լինեն բոլոր այն կազմակերպությունների համար, որոնք կցանկանան շարունակել նախագիծը կամ դրա վրա ինտեգրվել՝ մշակել ինֆորմացիոն ծրագիր: «Եվրասիա» ինտերնետային կողմնակալը ընդունելի Հայաստանի Պետական ճարտարագիտական համալսարանին շնորհելի \$35,000 (երեսուներեք հազար ԱՄՆ դոլար)՝ վերահիշյալ ժամկետի և նդասակի համար: Միջնակարգ դպրոցների թվով 100 ուսուցիչների հետ տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) ինտեգրման, հեռակա կրթության, ինտերնետային էջերի ձևավորման թեմաներով դասընթացներ անցկացնելու համար (80 ուսուցիչ Երևանից, 4 դասընթաց, յուրաքանչյուրում՝ 20-ական հոգի, 20 ուսուցիչ Գյումրիից, 2 դասընթաց, ամեն մեկում՝ 10-ական հոգի): Ինտերնետային հայկական ուսուցողական կայքի ստեղծման և ներդրման համար՝ ինտեգրվելի ABBYY որոնման և մոնիթորինգային համակարգի վրա: Ինտերնետային այս սերվերը ղեկավարողը ստեղծված ուսուցողական և բառային ինտեգրման արդյունավետ հնարավորություններ՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով: Սերվերի սիրույթը (դոմեյնը) ղեկավարողը գրանցված լինի ԲՀԻՕԳ-ի հայաստանյան մասնաճյուղում:

Հետևյալ նդասակներով լիովին հայկականացված 'open source' office էլեկտրոնային լրակազմում տեղայնացնելի Open Office 1.1-ը՝ ինչպես Windows-ի, այնպես և LINUX-ի համար, 'help' (դասընթացային-օգնող) ֆայլերը թարգմանելի հայերեն, անցկացնելի դասընթացների և տեխնիկայի շարժական կազմակերպությունների, կառավարական մասնիկների և աղյուսակային ուսուցանողների համար, 1000 օրինակով թողարկելի և սարածելի Open Office լրակազմի սկավառակը (LINUX և Windows ֆորմատներով, յուրաքանչյուրից՝ 500-ական օրինակ):

Հետևյալ նդասակով դպրոցական ուսուցիչներին ուսուցանելի ՏՀՏ-ի ինտեգրման: Սովորողների թվով՝ 120 հոգի (2000 մարդ/օր):

ՄԱԶԾ-ի կողմից Գիտությունների ազգային ակադեմիայի տարածումը մոտ 10 ինտեգրված ՏՀՏ կենտրոնի համար 10 համակարգիչ ձեռք բերելու նդասակով: Անցկացնելի Windows 2000 սերվերով ցանցային կառավարման ինտեգրված ուսուցման դասընթացներ համայնային հեռահաղորդակցման կենտրոն ծառայող միջնակարգ դպրոցների 180 աշակերտների համար (120 հոգի ԲՀԻ-ի և 60 հոգի՝ «Փոքր շահագործող»-ի դպրոցներից):

Հետևյալ երկու ամուն գրքերի անգլերենից հայերեն թարգմանություն և հրատարակում. 1. Ջորջ Սոմեր, «Բաց հասարակություն. համաշխարհային կառուցվածքի բարեփոխումը». 322 էջից, փափուկ կազմով, 1/16 of 60 x 84 սմ ֆորմատով, տպագրված՝ 300 օրինակ, 2. Կարլ Փոփեր, «Բաց հասարակությունը և նրա թեմաները». 420 էջից, փափուկ կազմով, 1/16 of 60 x 84 սմ ֆորմատով, տպագրված՝ 300 օրինակ: Ենթադրվում է, որ մնացյալ գումարը կստեղծվի կազմակերպության կողմից:

«Հայաստանի ճարտարագիտական դասընթացներ» գրքի 3-րդ հատրի հրատարակում՝ 700 օրինակով, 788 էջից, 16 գունավոր և 70 սև-սպիտակ լուսանկարներով: Սա կազմում է լուսանկարների գումարի 50%-ը, որը կփոխանցվի կազմակերպությանը այն դեպքում, որ «Գիտություն»

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆազաբ րդեսություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
513933HHK1	«Չանգակ-97», ՍՊԸ	Երևան, Հայաստան	\$4,870.00	հրասարակչասունը կադասիովի դահանդված ողջ գումարի մնացած 50%-ը: Հեսկյալ նդասակով. հայերեն թարգմանել և 1000 օրինակով հրասարակել թծմաս Ս. Կունի «Գիսական հեղափոխությունների կառուցվածքը» գիրը, սդագրական էջերի նախնական հաավարկը՝ 212, փափուկ կազմով, ֆորմասը՝ 200*135 մմ: Ենթադրվում է, որ մնացյալ գումարը կսնօրհնվի կազմակերդության կողմից:
506043HHK1	«Հայկական հանրագիտարանի խնբագրություն», ՊԲԲԸ	Երևան, Հայաստան	\$5,000.00	Հեսկյալ նդասակով. հայերեն թարգմանել և 1000 օրինակով սդագրել Հերսթ Փոլի «Գլոբալիզացիան՝ ֆննարկվող հարց» գիրը, փափուկ կազմով, 227էջից, ֆորմասը՝ 230*154 մմ: Ենթադրվում է, որ մնացյալ գումարը կսնօրհնվի կազմակերդության կողմից:
1111	«Սարգիս խաչենց Այբբենգիմ», հրասարակչասուն, ՍՊԸ	Երևան, Հայաստան	\$7,850.00	Հեսկյալ երկու անուն գրերի անգլերենից հայերեն թարգմանություն և հրասարակում. 1. Իմանուվի Կանս, «Մախուր բանականության ֆննադասություն», 880 էջից, փափուկ կազմով, 198 x 127մմ ֆորմասով, սդաֆանակը՝ 500 օրինակ, 2. Եմիլ Դանիսայն, «Սոցիոլոգիական մեթոդի կանոնները», 170 էջից, փափուկ կազմով, 1/16 198 x 127սմ, սդաֆանակը՝ 1000 օրինակ (300-ը կոս կազմով, իսկ 700-ը՝ փափուկ): Ենթադրվում է, որ մնացյալ գումարը կսնօրհնվի կազմակերդության կողմից:
13569	Հրասարակչների ազգային ընկերակցություն	Երևան, Հայաստան	\$9,840.00	Շուկայում հընթացս հայսնվող գրերի առնվազն 6,000 անուն դարունակող՝ «Տդագրվող գրեր» ինտերնեսային կասալոգի օն-լայն սարբերակի և լազերային սկավառակի դասրասում, եռանսյակը մեկ անգամ կասալոգի սդագիր սարբերակի հրասարակում՝ 300 օրինակով:
1112	«Գիսան Ա», հիմնադրամ	Երևան, Հայաստան	\$7,890.00	Հեսկյալ նդասակով. հայերեն թարգմանել և 500 օրինակով հրասարակել Փիթեր Ջոլիմի «Իրավաբանական բառարանի» 1998թ. 2-րդ հրասարակությունը, ֆորմասը՝ 200 x150 մմ: Բնագրային էջերի թիվը՝ 258 սդագրական կամ 476 սսանդարս էջ (մեկ էջում 1800 նիս), թարգմանության սդագիր էջերի նախնական հաավարկը՝ 304:
202	«Հայաստան» հրասարակչասուն	Երևան, Հայաստան	\$5,000.00	Հեսկյալ նդասակով. անգլերենից հայերեն թարգմանել և 700 օրինակով հրասարակել Էռնեստ Գելների «Ազգ և ազգայնականություն» գիրը, էջերի թիվը՝ 150: Ենթադրվում է, որ մնացյալ գումարը կսնօրհնվի կազմակերդության կողմից:
1115	«ԴԱԼԼ», ՍՊԸ	Երևան, Հայաստան	\$9,547.00	Հեսկյալ նդասակի համար. անգլերենից հայերեն թարգմանել և 1000 օրինակով հրասարակել Ջորջ Հենրիկ ֆոն Ռայթի «Բացասություն և ընկալում» գիրը, սդագիր էջերի նախնական հաավարկը՝ 304, փափուկ կազմով, ֆորմասը՝ 200*135 մմ, ինչդես նակ՝ անգլերենից հայերեն թարգմանել և 500 օրինակով հրասարակել Մայիլ Դանեթի «Մեսաֆիզիկայի սրամաբանական հիմքը» գիրը, սդագիր էջերի նախնական հաավարկը՝ 400, փափուկ կազմով, ֆորմասը՝ 150*227 մմ. Ենթադրվում է, որ մնացյալ գումարը կսնօրհնվի կազմակերդության կողմից:
Ընդամենը՝			\$223,859.00	

դրամաճանրի համարը	անհասներ անուն, ազգանուն	ֆազաբ րդեսություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
13317	Սանդուխյան Դավիթ	Երևան, Հայաստան	\$1,468	Մասնակցություն «Էլեկտրոնային կառավարում» սեմինարին Տալին, Էսոնիա, Սեդեսնբեր 1-6, 2003
13318	Հակոբյան Հակոբ	Երևան, Հայաստան	\$1,468	Մասնակցություն «Էլեկտրոնային կառավարում» սեմինարին Տալին, Էսոնիա, Սեդեսնբեր 1-6, 2003
Ընդամենը՝			\$2,936	

Արվեստ և մշակույթ ծրագիր

Արվեստ և մշակույթ ծրագիրը շարունակել է զարգացնել նախորդ տարիներին արձանագրված ձեռքբերումները՝ ակտիվ համագործակցելով տեղական հասարակական կազմակերպությունների, մշակութային միությունների, ԲՀԻՕՀՀՄ-ի այլ ծրագրերի, ինչպես նաև ոլորտում ներգրավված միջազգային կազմակերպությունների հետ:

Ծրագրի գործունեության հիմնական ուղղությունն է եղել նախկին և ներկա ձեռքբերումների ինտեգրման, մշակութային ֆաղափականության զարգացման գործընթացում ֆաղափացիական հասարակության ներգրավումը խթանելուն, ինչպես նաև մշակույթի ոլորտի կառավարիչների մասնագիտական գիտելիքների խորացմանն ուղղված աշխատանքները: Այդ նպատակով ԲՀԻՕՀՀՄ-ը օժանդակել է մշակութային ֆաղափականության հարցերի շուրջ հանրային բնակարանների անցկացմանը, ինչպես նաև մշակութային ֆաղափականության խնդիրներին նվիրված վեբ-համագույցի կազմավորմանը www.arvest.am էլեկտրոնային ամսագրի հիմնի վրա: Ծրագիրն աջակցել է Վ. Բրյուսովի անվան լեզվագիտական համալսարանում «Արվեստի կառավարման կուրսի» անցկացմանը, որն, ինչպես ստասվում է, հիմնադրվել է ծառայի հետագայում Արվեստի կառավարման առանձին բաժին ձևավորելու համար: Արվեստի և մշակույթի հաստատություններում կառավարման մակարդակը բարելավելու նպատակով Հիմնադրամը ՀՈՒՆԵՍԿՕ-ի հետ համատեղ իրականացնում է ժամանակակից թանգարանների ներուժի զարգացման ծրագիր: Վերջինիս շրջանակներում մի խումբ թանգարանային մասնագետներ մայրաքաղաքից և մարզերից մասնակցեցին ՀՈՒՆԵՍԿՕ-ի կողմից կազմակերպված Հարավային Կովկասում թանգարանների կառավարման ծրագրի ձևավորմանն ուղղված սարածառջանային կլոր սեղանին:

Ծրագիրն օժանդակել է Հայաստանում տեղեկատվական հասարակության ձևավորման գործընթացին՝ մշակութային տեղեկատվությունը մասշտիբ դարձնելու և ոլորտում նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ ներդնելու միջոցով: Այդ ուղղությամբ հիմնադրամն աջակցել է հայկական դասնաճարտարապետական հուշարձանների սլայդների համադարձակ էլեկտրոնային ռեսուրսների ստեղծմանը, որն ազատ կերպով մասշտիբ կլինի ինտերնետի միջոցով: Դրա հետ մեկտեղ, ծրագիրը նաև օժանդակել է Կոմիտասի վիճակը թանգարանի, Հայաստանի դրոշմների աշխատանքների ստեղծագործությունների օնլայն ցուցահանդես-մրցույթի, ինչպես նաև Հայաստանի նկարիչների միության դասնական հանգույցի ստեղծմանը:

Արվեստ և մշակույթ ծրագիրը, համագործակցելով Քաղաքացիական հասարակություն ծրագրի հետ, աջակցել է հասարակության խոցելի խմբերի ինտեգրմանը՝ վերջիններիս մշակութային ակտիվ գործունեության մեջ ներգրավելու օգնությամբ: Այդ ծրագրերի թվում են Լոռվա և Տավուշի մարզերում հաշտման երեխաների համատեղ ներգրավումն արվեստի տարբեր ուղղություններով զբաղվող խմբերում, ինչպես նաև ՀՀ Արդարադատության նախարարության անչափահասների և կանանց Աբովյանի փրակասարողական հիմնարկում փայտամշակման արվեստանոցի ստեղծումը:

Տարածաշրջանում արվեստագետների միջև համագործակցությունն ու փորձի փոխանակումը խթանելու նպատակով մշակույթի ոլորտի 9 մասնագետներ աջակցություն են ստացել Արվեստ և մշակույթ ցանցային ծրագրի շրջանակներում միջազգային մշակութային միջոցառումների մասնակցելու և տարածաշրջանի հեղինակավոր մշակութային հաստատություններում վերադասուսում անցնելու համար: Ծրագրի նույն ուղղության շրջանակներում Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոնն արժանացել է Տարածաշրջանային զարգացման դրամաբանության Հայաստանի և հարևան երկրների ժամանակակից արվեստագետների միջև համագործակցությունը խթանելու և ամրադրելու նպատակով:

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆազաի տեսություն	դրամաճանրի չափը	նպատակը
13394	«Երիտասարդական նվաճումներ», ՉԿ	Երևան, Հայաստան	\$8,000.00	<p>Ինստրենտին միացած հայաստանյան 253 դպրոցների ներգրավել երեխաների ստեղծագործությունների վիճակագրության մրցույթին՝ օգտվելով ժամանակակից տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաներից: Նախագծի անվանումները է՝ www.colours.am տեսքով ստեղծված «Մանկության գույները» ինստրենտային էջում աշխատանքները օն-լայն ռեժիմում ներկայացնելու գործիքի և վարկանիշային դասակարգման մոդուլի ստեղծումը: Յուրաքանչյուր դպրոցից հնգական լավագույն աշխատանքները այդ գործիքի օգնությամբ կներկայացվեն www.colours.am -ում: Գործերը կստեղծվեն վարկանիշային դասակարգման մոդուլում և 7 օր Երևանի բաց կլինեն փնտրության համար: 15 Երաժիշտ Բոլոր ստեղծագործություններն ըստ վարկանիշի կդասակարգվեն, և յուրաքանչյուր դպրոցի լավագույն գործերը կներկայացվեն «Մանկության գույները» ինստրենտային էջում: Կազմակերպիչ լավագույն ստեղծագործությունների ցուցահանդես:</p>
1580	Հայաստանի Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$20,000.00	<p>Կազմակերպության սարածաօրհանային գործունեության մեակում, ընդլայնում և հզորացում: Սա մեկ նախագծին սրամարտիկ դրամաճանրի չէ սուկ. այն միջավայր է խթանել կազմակերպության՝ որդես մեակության և ստեղծագործական փոխանակությանն աջակցողի, արվեստի և մեակության բնագավառում աշխատանքների կազմակերպողի և գիտելիքների փոխանցողի, դերը սարածաօրհանում: Այս դրամաճանրի օրհանակում կիրականացվեն հետևյալ աշխատանքները. Հարավային Կովկասի յուրաքանչյուր երկրից ժամանակակից արվեստով զբաղվող ամենալավ 3-ական դասախոսներին աշխատող կամ արվեստաբան միասնաբար կայացվեն Բոլոր 3 մայրաքաղաքները՝ իրենց երկրներում ավանգարդիսական արվեստի կազմակերպմանն ու ներկայացմանն առնչվող հարցերի, հիմնախնդիրների և զարգացմանի շուրջ սեմինարներ անցկացնելու համար՝ նպատակ ունենալով խթանել սարածաօրհանի մասնագետների ու արվեստագետների միջև համագործակցությունը, մեթոդի փոխանակումը և բանավեճերը: Նրանք կայացվեն նաև արվեստանոցներ՝ այս դրամաճանրի օրհանակումներում Երևանում, Թբիլիսիում և Բաքուում անցկացվելիք ավանգարդիսական նկարչության խմբակային եռակողմ ցուցահանդեսի համար աշխատանքներ ընթացելու նպատակով: Ցուցահանդեսի ավարտին 500 օրինակ տպագրական կիրառական կառուցված, որտեղ կանփոփվեն սեմինարներին հնչած ելույթները, եզրակացություններն ու ցուցահանդեսի արդյունքները: Հայաստանի, Հունաստանի և Իրանի ավանգարդ արվեստի գործերի համաձայն ցուցահանդեսներ կկազմակերպվեն Երևանում, Թեհրանում և Աթենքում՝ «Հնագույն ֆալսեթայինությունների արդի արվեստագետների հանդիպում» խորագրով: Այս դրամաճանրի գործողության ընթացքում կտրամադրվեն ու կսարածվեն կազմակերպության և Տարածաօրհանային զարգացման դրամաճանրի մասին տեղեկացնող գրքիկներ, տեղեկագրեր և այլ հրատարակումներ՝ դրամական միջոցների հավաքագրման նպատակով: Մեակության օն-լայն դորսալ-ֆորումի ստեղծում, որը հիմնված կլինի մեակության հարցերին միջավայր «Արվեստ» ինստրենտային ամսագրի վրա: Նախագծի նպատակն է՝ նպաստել երրորդ սեկտորի ներգրավմանը մեակության արդյունավետ ֆալսեթայինության մեակման ու կիրառման գործում՝ սրամարտիկ փորձագիտական աջակցություն և կազմակերպելով մեակության օրենսդրության բաց ֆունկցիաներ: Նախագիծը ներառում է երկու ուղղությամբ սարվելիք հետևյալ աշխատանքները. 1. Մեակության ֆալսեթայինության ազգային զեկույցի և «Կինոարտադրության ճյուղին ղեկավարող աջակցության մասին» օրհանագծի ֆունկցիաներ և դրանց շուրջ հանրային բանավեճերի կազմակերպում, նաև՝ երկու կողմ սեղանների անցկացում, 2. Մեակության դորսալ/ֆորումի ստեղծում, որը Երևանի արվեստի կազմակերպության կողմից կանոնադրվեն, մեակության ֆալսեթայինության փաստաթղթերին (օրենքներ,</p>
13204	Կինոմեթաֆորների և կինոլուսագրողների հայկական ասոցիացիա	Երևան, Հայաստան	\$6,360.00	<p>Մեակության օն-լայն դորսալ-ֆորումի ստեղծում, որը հիմնված կլինի մեակության հարցերին միջավայր «Արվեստ» ինստրենտային ամսագրի վրա: Նախագծի նպատակն է՝ նպաստել երրորդ սեկտորի ներգրավմանը մեակության արդյունավետ ֆալսեթայինության մեակման ու կիրառման գործում՝ սրամարտիկ փորձագիտական աջակցություն և կազմակերպելով մեակության օրենսդրության բաց ֆունկցիաներ: Նախագիծը ներառում է երկու ուղղությամբ սարվելիք հետևյալ աշխատանքները. 1. Մեակության ֆալսեթայինության ազգային զեկույցի և «Կինոարտադրության ճյուղին ղեկավարող աջակցության մասին» օրհանագծի ֆունկցիաներ և դրանց շուրջ հանրային բանավեճերի կազմակերպում, նաև՝ երկու կողմ սեղանների անցկացում, 2. Մեակության դորսալ/ֆորումի ստեղծում, որը Երևանի արվեստի կազմակերպության կողմից կանոնադրվեն, մեակության ֆալսեթայինության փաստաթղթերին (օրենքներ,</p>

դրամաճանրի համարը

կազմակերպություն

բաղաժողով

դրամաճանրի չափը

նդիշատակը

13392	«Ունիսոն», ԳԿ	Երևան, Հայաստան	\$7,174.00
13205	«Կադեմ» երաժշտական կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$9,496.00
13228	«Նոր Էոն» ստեղծագործական կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$5,000.00
13391	«Կամօ և կորո», ԳԿ	Երևան, Հայաստան	\$6,000.00

զեկույցներ, հանձնարարականներ, ճակատագրային բաժանմունքի աստիճանային միջազգային լավագույն փորձը և այլն) վերաբերող նորությունները և ամենաբարձր վերլուծականները, կունենա կարևորագույն շեշտակա, մասնավոր և հասարակական ճակատագրային հաստատությունների մասին սվայմերի շեշտադրում, կադրակազմի շեղեկանքները արվեստի ու ճակատագրի աստիճանային ԲՀԻ-ի կողմից ֆինանսավորվող և այլ նախագծերի ու նախաձեռնությունների մասին: Պորտալը կներառնի ինտերակտիվ գործիքներ, որոնք հնարավորություն կստանան օժանդակ անդամակցել, ֆինանսել ու ներկայացնել նյութեր ու մեկնաբանություններ: Կոմիտասի վիճակագրական թվայնացման ստեղծում: Եռալեզու (անգլերեն, հայերեն և ռուսերեն) այս վիճակագրական կայքի արվեստի www.komitas.am ինտերնետային հասցեում և կրթամիջավայրի որոնման առաջատար համակարգերին: Եջի մասնագիտական արվեստի կադրակազմի հասարակագիտության հետ կապերի շարունակական բարձրագույն, ՀԼՄ-ներում գրված, ինչպես նաև՝ շարունակական-մանուկի աստիճանային կազմակերպման միջոցով: Արվեստի կառավարման դասընթացի ծրագրի շարունակում և զարգացում՝ վերջնական նդիշատակ ունենալով Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան շեշտակա լեզվադասարանի համալսարանում հիմնել արվեստի կառավարման բաժին: Նախագծի խնդիրներն են. վերադասարանել 20 երիտասարդ ուսանողների կազմված խմբի, ովքեր նդիշատակ ունեն աշխատել արվեստի կառավարման աստիճանային և արվեստի առնչվող ծառայություններ սրամարտ կազմակերպություններում՝ ինչպես հանրային, այնպես և մասնավոր հաստատում, ադապտել և ակտիվորեն ընդլայնել հայաստանի արվեստի կառավարչների և տրոյուսերների իմացությունը ժամանակակից հետադարձ և չհետադարձ արվեստի կազմակերպությունների կառավարման, մարկեթինգի, հասարակագիտության հետ կապերի ծառայության և տրոյուսերության գծով արդի դասարանների մասին, նախադրյալներ ստեղծել ԵՊԼՀ-ում արվեստի կառավարման ֆակուլտետ հիմնելու համար: Դասընթացը կանցկացվի 8 ամիս շաբաթը երկու անգամ դարբերակապում: Գործընթացը «Նոր Էոն» ստեղծագործական կենտրոնի շարունակումում, «Սազարել» արվեստի դասարանի հետ համատեղ, հիմնված Արվեստի շեշտակա կենտրոնի ինտերակտիվ կարողությունները: Նախագծի գործողության ընթացքում կկազմակերպվեն 8 անհատական ու խմբակային ցուցահանդեսներ, մասնակից նկարչների և կազմակերպությունների համար կդասարանվեն այդ ցուցահանդեսների մասին դասընթացի գրքակցներ, PowerPoint-ով համակարգչային շարունակներ: Նախագծի ընթացքում կթողարկվի 12 ստեղծագիր, յուրաքանչյուրը՝ 200 օրինակով, որոնք կբաժանվեն 200 հայ նկարչների շարունակում: Դրանցում ամփոփված կլինեն հայաստանի կազմակերպությունների արվեստի աստիճանային միջազգային միջոցառումներին մասնակցության շարունակների ու վերջնաժամկետների մասին: Նախագծի շարունակումում Արվեստի շեշտակա կենտրոնը նաև կազմակերպի նկարչներին՝ կազմակերպելու անհատական կամ խմբակային ցուցահանդեսներ՝ տպագրելով ցուցահանդեսը ներկայացնող գրքակցներ, ինչպես նաև՝ ունենալու իրենց ստեղծագործությունների՝ արվեստի աստիճանային միջազգային միջոցառումներին ներկայացվելու համար դասարանային բարձրակարգ սվայմեր ու լուսանկարներ: Գործընթացը լողակապ շարունակումում ունեցող երիտասարդների միջավայրի շարունակում և խեղճագործության արվեստագիտական կարողությունները՝ մասնագիտացողական և կատարական ներուժի խթանման, ինչպես նաև՝ կիրառական ու կատարական արվեստի շարունակումում նաև համար շեղ զգնելու միջոցով: Նախագծի աշխատանքները ներառում են՝ միջավայրային հիմն ընդհանրապես մեծապես՝ 20 ամիսների ներգրավմամբ, արվեստագիտական 30 ամիսների՝ խեղճագործության ու զեղարվեստի գործերի ցուցահանդես-վաճառքի կազմակերպում, շեշտակա նկարահանում և

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	խղափող տեսություն	դրամաճանրի չափը	նյութակազմ
13429	«Լուսածիր», ՀԿ	Նոյեմբերյան, Հայաստան	\$7,138.00	գրույկների հրատարակում, նաև՝ թատերական ու խեցեգործական արվեստի շուկայի հետազոտության անցկացում: Նոյեմբերյանից և հարևան գյուղերից հաճանադրած 183 երեխաների ներգրավել արվեստին առնչվող գործունեության մեջ: Ինտեգրված չորս խմբերը շաբաթը մեկական անգամ կուրսեր են անցնում նկարչության, ասեղնագործության, երաժշտության, երգեցողության, դարձի, գրականության և թատերի երկամյա դասընթացներ: Նախագծի ավարտին կկազմակերպվի եռօրյա ցուցահանդես-փառատոն՝ Երևանի Գեղարվեստի աշխատանքի անփոփոխ համար: Փառատոնին կիրառվելու են նաև համանման նախաձեռնություններում ընդգրկված Երևանի Ստեփանավանից և Գյումրիից: Ստեփանավանից և հարևան գյուղերից հաճանադրած երեխաներին ներգրավել արվեստին առնչվող գործունեության մեջ՝ նկարչության, երաժշտության, գրականության ու թատերի, արվեստի դասընթացի և կիրառական արվեստների ինտեգրացված խմբակներում նրանց ընդգրկելու միջոցով: Ամեն խումբ կունենա 20 երեխա և շաբաթական երկու անգամ, 2-ական ժամ տևողությամբ դասընթացներ: Նախագծի ընթացքում կկազմակերպվեն նաև երեխաների աշխատանքների ցուցադրություններ, ներկայացումներ, որոնց կհաջողվեն ուսուցիչ-ծնող ձևաչափով սեմինարներ: Հայկական դասաձևադասարանային համակարգի համարանի ստեղծում, որը կունենա որոնման, սեսակավորման և օն-լայն ռեժիմով անընդհատ թարմացվելու հնարավորություններ: Շեմարանի մասնակցները կստանան աշխատանքները կիրառական հետազոտում մրցույթով ընթացքով ծրագրավորողների ընկերությունը կամ խումբը: Երկրագործ (հայերեն և անգլերեն) շեմարանը կստեղծվի և կփորձարկվի www.armenianarchitecture.am ինտերնետային էջում: Նախագծի ընթացքում շեմարան կմուսնադրվեն ճարտարապետական թվով 200 հուշարձանների մասին սլայդները, այդ թվում՝ թվով 1000 բարձրակարգ լուսանկարներ:
13431	«Հույս, հավատ, սեր» բարեգործական ՀԿ	Ստեփանավան, Հայաստան	\$6,380.00	Նախագծի ընթացքում կկազմակերպվեն նաև երեխաների աշխատանքների ցուցադրություններ, ներկայացումներ, որոնց կհաջողվեն ուսուցիչ-ծնող ձևաչափով սեմինարներ: Հայկական դասաձևադասարանային համակարգի համարանի ստեղծում, որը կունենա որոնման, սեսակավորման և օն-լայն ռեժիմով անընդհատ թարմացվելու հնարավորություններ: Շեմարանի մասնակցները կստանան աշխատանքները կիրառական հետազոտում մրցույթով ընթացքով ծրագրավորողների ընկերությունը կամ խումբը: Երկրագործ (հայերեն և անգլերեն) շեմարանը կստեղծվի և կփորձարկվի www.armenianarchitecture.am ինտերնետային էջում: Նախագծի ընթացքում շեմարան կմուսնադրվեն ճարտարապետական թվով 200 հուշարձանների մասին սլայդները, այդ թվում՝ թվով 1000 բարձրակարգ լուսանկարներ:
13383	Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող կազմակերպություն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$9,145.00	Նախագծի ընթացքում կկազմակերպվեն նաև երեխաների աշխատանքների ցուցադրություններ, ներկայացումներ, որոնց կհաջողվեն ուսուցիչ-ծնող ձևաչափով սեմինարներ: Հայկական դասաձևադասարանային համակարգի համարանի ստեղծում, որը կունենա որոնման, սեսակավորման և օն-լայն ռեժիմով անընդհատ թարմացվելու հնարավորություններ: Շեմարանի մասնակցները կստանան աշխատանքները կիրառական հետազոտում մրցույթով ընթացքով ծրագրավորողների ընկերությունը կամ խումբը: Երկրագործ (հայերեն և անգլերեն) շեմարանը կստեղծվի և կփորձարկվի www.armenianarchitecture.am ինտերնետային էջում: Նախագծի ընթացքում շեմարան կմուսնադրվեն ճարտարապետական թվով 200 հուշարձանների մասին սլայդները, այդ թվում՝ թվով 1000 բարձրակարգ լուսանկարներ:
13397	"AbideWeb ժամանակակիցներ", ՍՊԸ	Երևան, Հայաստան	\$6,045.00	Հայաստանի նկարիչների միության էլեկտրոնային դասընթացի համագույն ձևավորում, մշակում և դասընթացում, ինչը հնարավորություն կստեղծի ինտերնետում ներկայացնել Միությունը, նրա անդամներին ու նրանց ստեղծագործությունները, սեղելակցներ արվեստի ոլորտի միջոցառումների մասին, ինչպես նաև՝ կազմակերպել վիրտուալ ցուցահանդեսներ: Ինտերնետային էջը կփորձարկվի հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով և կդառնա ներկայից հետևյալ բաժինները. «Մեր մասին», «Լուրեր/ Հայտարարություններ», «Ամրաններ», «Ցուցասրահ», «Պատկերասրահներ և թանգարաններ», «Գործընկերներ», «Կադեր»: Նախագծի աշխատանքները կներառեն բուն համագույնի և դրա աշխատանքային գործիքների ստեղծումը, ֆուկցիոնալ գրանցումը, Հայաստանի նկարիչների միության համար սարքավորումների ձեռնարկները և սեղադրումը՝ նախադասարանային համագույնի սարքավորումների և ինտերնետային համագույնի գործիքների օգտագործման համար դասափառատոնի աշխատանքների համար, Միության այս աշխատանքների գործունեության վերահսկումը՝ նրանց սրամարտիվ փորձագիտական աջակցություն և խորհրդակցություն, ինչպես նաև՝ ինտերնետով և ՋԼՄ-ներով այս համագույնի մասին սեղելակցությունների ստեղծումը:
Ընդամենը՝			\$90,738.00	

դրամաճանրի համարը	անհասնել անուն, ազգանուն	փաղափ րդեսություն	դրամաճանրի չափը	նղասակը
1382	Խաչատրյան Եվա	Երևան, Հայաստան	\$2,000	<p>21-օրյա առ-մենեջմենտի ղրակսիկա "BAZA -Belgrade Art Initiatives" կազմակերղությունում</p> <p>Մասնակցություն "ART & SHOCK" էփտերիմենսալ թատերական փառասոնին, Ալմաթի, Ղազախստան, աղղիղի 21-ից մայիսի 4-ը, 2003թ.</p> <p>Ոստմնական այցելություն Լեռական ֆանղակազործղյան կենսոն ոստմնասիղելու կենսոնի «Artists-in-residence (AIR)» ծրաղիղը, սեղսեմբերի 15 - 30, 2003թ.</p> <p>Առ-մենեջմենտի ղրակսիկա «Eesti Kontsert» կազմակերղությունում, Տալին, Էստոնիա</p> <p>Մասնակցություն Եվրասիական սեղծազործական կոնֆերանսին Գղղի ամառային ակաղեմիղայի ժամանակ, Ուկան-Բասոռ եւ Գղղի Անաղղաս, Մոնղղղիա, հունիսի 16 - 22, 2003թ.</p> <p>Մասնակցություն Եվրասիական սեղծազործական կոնֆերանսին Գղղի ամառային ակաղեմիղայի ժամանակ, Ուկան-Բասոռ եւ Գղղի Անաղղաս, Մոնղղղիա, հունիսի 16 - 22, 2003թ.</p> <p>Մասնակցություն Եվրասիական սեղծազործական կոնֆերանսին Գղղի ամառային ակաղեմիղայի ժամանակ, Ուկան-Բասոռ եւ Գղղի Անաղղաս, Մոնղղղիա, հունիսի 16 - 22, 2003թ.</p> <p>Մասնակցություն «Էլ-Մսակղյթ. Եվրողղական հեռանղար», Ջազերթ, Խորվաթիա, աղղիղի 24 - 27, 2003թ.</p> <p>Մասնակցություն «3ՈՒՆԵՄԿՕ-ի Հարավային Կղղկաստոն ժամանակակից թանգարանային կառավարման դասղնթաղի ֆննարկման տարածաերղանային կղղր սեղանին», Թրիղղիսի, Վրաստան, նղղեմբերի 20 - 24, 2003թ.</p> <p>Մասնակցություն «3ՈՒՆԵՄԿՕ-ի Հարավային Կղղկաստոն ժամանակակից թանգարանային կառավարման դասղնթաղի ֆննարկման տարածաերղանային կղղր սեղանին», Թրիղղիսի, Վրաստան, նղղեմբերի 20 - 24, 2003թ.</p> <p>Մասնակցություն «3ՈՒՆԵՄԿՕ-ի Հարավային Կղղկաստոն ժամանակակից թանգարանային կառավարման դասղնթաղի ֆննարկման տարածաերղանային կղղր սեղանին», Թրիղղիսի, Վրաստան, նղղեմբերի 20 - 24, 2003թ.</p> <p>Մասնակցություն «3ՈՒՆԵՄԿՕ-ի Հարավային Կղղկաստոն ժամանակակից թանգարանային կառավարման դասղնթաղի ֆննարկման տարածաերղանային կղղր սեղանին», Թրիղղիսի, Վրաստան, նղղեմբերի 20 - 24, 2003թ.</p>
1385	Ղոկայայան Աղղոս	Երևան, Հայաստան	\$2,200	
1388	Հակղղյան Մարիամ	Երևան, Հայաստան	\$1,700	
1390	Հղղկաննիղյան Սոնա	Երևան, Հայաստան	\$2,000	
1407	Միմայան Արսղոն	Վեղի, Հայաստան	\$1,445	
1408	Հղղկաննիղյան Էմանուել	Եղեղնաձոր, Հայաստան	\$1,445	
1409	Հղղկաննիղյան Գեղող	Երևան, Հայաստան	\$1,445	
1606	Թղղմայան Նարեկ	Երևան, Հայաստան	\$1,440	
13539	Սահակյան Կանոն	Եղեղնաձոր, Հայաստան	\$250	
13540	Մանղկյան Արոակ	Գղղոմղի, Հայաստան	\$250	
13541	Խաչատրյան Արմենակ	Երևան, Հայաստան	\$250	
13546	Աղղանյան Իղղնա	Երևան, Հայաստան	\$250	
Ընղամենղ՝			\$14,675	

Հանրային առողջադաշտության ծրագիր

2003թ. ԲՀԻՕԶ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի «Հանրային առողջադաշտություն» ծրագրը կարևորել է մտավոր հաճմանդամների (ՄՀ) և վնասի նվազեցման (ՎՆ) հիմնախնդիրներին առնչվող նախագծերը, որոնք ուղղված են բնակչության խոցելի խավերի և հասուկ խմբերի խնդիրների լուծմանը:

«Հանրային առողջադաշտություն» ծրագրի գերխնդիրն է եղել՝ բարձրացնել բնակչության խոցելի խմբերի իրազեկությունը, նդաստել համադաշտաստիսան հաստասոթյունների և հասարակական կազմակերրոթյունների (ՀԿ) ներուժի զարգացմանը և ներկայացնել ստեղծված փորձնական ծրագրերը տարբեր տատեր հետադոնող խմբերի ներկայացուցիչների շրջանում:

ՄՀ ծրագիրը իրականացվել է ինտիսուցիոնալ գործընկերների՝ «Հոգեկան առողջության հայկական հիմնադրամ» և «Ինամֆ» ՀԿ-ների կողմից՝ նդասակ հետադոնդելով տարունակել աջակցոթյունն ստեղծված կենտրոններին, որոնք տառայուն են որոթես նորարական այլընտրանք առկա հաստասոթյուններին: Ծրագիրը նդաստել է ՄՀ սոցիալական վերականգնմանը և ինտեգրմանը հասարակոթյան մեջ, ինչդես նաև աջակցել ՄՀ նկատմանք առկա մոտեցումների փոփոխմանը՝ ներագդելով Հայաստանում հոգեկան առողջության ոլորտում գործող համակարգի վրա:

ԲՀԻՕԶ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի ՎՆ ծրագրի գերխնդիրն էր հակագդել Հայաստանում ստեղծված ՄԻՎԿ-ի համաճարակի տարածմանը, մասնավորադես ներերակային թմառնյութեր օգտագործողների շրջանում: Ծրագրի շրջանակներում իրականացվել է ոտիկանների այցելոթյուն Լեհաստան՝ փորձի փոխանակման և հետագայում Հայաստանում ՎՆ ուղղված տառայոթյունների ստեղծման նդասակով:

ԲՀԻՕԶ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը մասնակցել է նաև ԲՀԻ-ի «Հանրային առողջադաշտության» ցանցային ծրագրի նախաձեռնոթյուններին, որոնք ուղղված են եղել երկրի խնդիրների լուծմանը՝ տարածելով տեղեկատվոթյուն ԲՀԻ-ի կողմից հայտարարված մրցոթյունների մասին և անհրաժեեսոթյան դեդոնում ցուցաբերելով կազմակերրչական ու փորձագիտական աջակցոթյուն: Այդ նախաձեռնոթյուններից էին մասնավորադես.

- ② ԲՀԻ/ASPHER նախագիծը, որն իրականացվում էր ԲՀԻ Հանրային առողջադաշտության ազգային և ցանցային ծրագրերի շրջանակներում, ուղղված է եղել առողջադաշտության ոլորտի մասնագետների դատատամն ոտակի բարձրացմանը և կրթական հնարավորոթյունների ընդլայնմանը Հայաստանի, և հնարավորոթյան դեդոնում նաև ԱՊՀ-ի այլ երկրների առողջադաշտական ոլորտի մասնագետների համար:
- ② Ադացոցուցների վրա հիմնված կլինիկական չափորոժչների մեակման նախագիծը, որն իրականցվել է Բաց հասարակոթյան ինտիսուտի (ԲՀԻ), ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալոթյան (USAID), Սեռավարակների դեմ դայարի միջազգային միոթյան (ՍՎՊՄՄ) և Առողջադաշտության համաժխարհային կազմակերրոթյան (ԱՀԿ) աջակցոթյամք, ուղղված էր ՍՎ-ների ազդեցոթյան ու հաճախականոթյան նվազեցմանն երկում:
- ② «Դեղագործական փաղափականոթյան մեակումը ԱՊՀ երկրներում» նախագիծը, որը իրականացվել է ԲՀԻ Հանրային առողջադաշտության ցանցային ծրագրի շրջանակներում, ուղղված էր «Դեղագործական ազգային փաղափականոթյան մոտեցումները ԱՊՀ երկրներում» փատտաթթի մեակմանն ու հատարակմանը:

ԲՀԻՕԶ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը նդաստել է առողջադաշտության տարբեր ոլորտների մասնագետների վերադատատամանը՝ ադաշտակվելով նրանց մասնակցոթյունը տարբեր առողջադաշտական սեմինարների և Ջալցբուրգյան բժեակական սեմինարների ծրագրին:

2003թ. Ջալցբուրգյան առանձնացված ծրագիրը, որն իրականացվում էր Հայ Օգնոթյան Ֆոնդի բժեակական շրջանավարակների միոթյան կողմից, ֆինանտական ու փորձագիտական աջակցոթյուն էր տամադրում մրցոթյոթ ընտրված մի տարբ մասնագետների՝ Ավտրիայում իրենց մասնագիտական ոլորտին նվիրված մեկտարաթյա սեմինարի մասնակցելու համար:

դրամաճանրի համարը կազմակերպություն ֆաղափ ղեկություն դրամաճանրի չափը նյութակը

13135 Հայաստանի աներկյան համալսարան Երևան, Հայաստան \$36,004.00

Կազմակերպել «Բնակչության շրջանում սարածված մոնեթոմները հանրային առողջադաշտության ոլորտում բարձրագույն կրթությանը» թեմայով սեմինար, որը անցկացվելու է Երևանում, 2003-ի հունիսի 25-27-ը: Գիտաժողովի նյութակն է՝ մշակել հանրային առողջադաշտության ազգային ուսումնական ծրագրի ձևավորման համար ամհրաժեշտ հմտություններ, մեթոդաբանություն և չափանիշային մոդելներ, ֆինանսումների և բանավեճերի հրավիրել հանրային առողջադաշտության ոլորտի ակադեմիկոսներին և փորձառու դասախոսներին, մշակել ցանցային կառուցվածք՝ ուսումնական ծրագրի համաձայն մշակման և մեթոդի փոխանակման համար:

13519 Հայաստանի աներկյան համալսարան Երևան, Հայաստան \$26,778.00

Հետևյալ նյութակներով. Ընդհանրապես մշակված անդամակցությունը ASPHER-ին (Եվրոպական սարածաշրջանում հանրային առողջադաշտության ընկերակցություն)՝ մասնակցելով սարեկան գիտաժողովին և դեկանների/սեռեքսների հանդիպումներին՝ փոխադրումներ, համագործակցության, փորձի փոխանակման և մասնագիտական կրթությունը Եվրոպայում հնարավորություններն ընդլայնելու համար, Եվրոպայի ՀԱԳ-ի Հանրային առողջադաշտության ֆոլեջի շրջանակներում Հանրային առողջադաշտության կառավարման և դեկավարման դրոյցի (ՀԱԿԴ) զարգացմանն ուղղված աշխատանքները՝ նյութակ ունենալով դառնալ ազգային ու սարածաշրջանային նշանակության կենտրոն և դրան հասնելու համար հայկական ու սարածաշրջանային առողջադաշտական կառույցներին առաջարկել բժշկական կառավարման և դեկավարման ոլորտի կրթության նորարարական հայեցակարգեր, 2004-ի ընթացքում առողջադաշտության լուծակարգում էլեկտրոնային ուսուցման դասընթացի հավելյալ (անվճար) դասախոսներին առաջարկել առավելագույն հարյուր սովորողի՝ դասընթացն ավարտելու նյութակով, ծրագրել ASPHER-ի 2005թ. սարեկան գիտաժողովի հյուրընկալումը, աջակցել բժշկական ընթացիկ ներկայացուցիչների առաջադաշտումը՝ նրանց ներգրավելով հանրային առողջադաշտության գծով վերադաստիարակման դասընթացներին՝ գիտության այս ճյուղում իրենց մասնագիտական ինտելեկտը բազմադասակետի համար, Եվրոպայի ծառայությունների սրամարտումը (ծախսերը բաժանելու սկզբունքով)՝ գրադարանային առկա ֆոնդերը համալրելու համար:

13570 «ԶԻԱՀ-ի կանխարգելում, Երևան, Հայաստան \$9,400.00
կրթություն և խնամք», ՀԿ

Նվազեցնել Հայաստանում ՄԻԱԿ/ԶԻԱՀ-ի սարածման վթանը՝ առավել խոցելի դիսկային խմբի՝ ներարկիչներից օգտվող թմրամոլների (ՆՕԹ-ներ) շրջանում աշխատանք սանելու և վերջիններիս նկատմամբ անխտանք վերաբերմունք ձևավորելու միջոցով, նյութակ վճարի մվազեցման մեթոդների սարածմանը՝ անցկացնելով առողջ ադրելակերտի վերաբերյալ ֆարգչություն, սեղեկասվական-ուսումնական միջոցառումներ, կազմակերպելով ներարկիչ ասեղների փոխանակման ակցիաներ, կարիքավորների հետ աշխատանք սեղերում, զուգընկերային անվճար վարի դասախոսական, ինչպես նաև՝ անձնական հիգիենայի դասախոսների ու դասախոսների բաժանում:

1590 Հայաստանի աներկյան համալսարան Երևան, Հայաստան \$72,000.00

2004- 2005թ.թ. ՀԱԳ-ի Հանրային առողջադաշտության ֆոլեջի շրջանակներում ֆինանսավորել Հանրային առողջադաշտության մագիստրի (ՀԱՄ) ասիժանի հավանորդների կրթաթոշակային միջնև վեց դրամաճանրային ծրագրի նախկին հորհրդային Միության (ՆԽՄ), ինչպես նաև Մոնղոլիայի՝ հանրային առողջադաշտության դասավանդման հաջողված ծրագրերի Եվրոպայի՝ ՆԽՄ-ի ընթացքում մի Եվրո ուսումնական հաստատությունների ավարտական կուրսերում ՀԱ ժամանակակից բազմադիսցիպլինային կրթությունը զարգացնելու համար, կրթաթոշակային ծրագրի ավարտին կատարել դրա լիակատար գնահատում՝ ներառելով դրամաճանրի համար վերստին դիմելու գործընթացը և հասնել այդ նյութակով կրթաթոշակային ծրագրում

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ դեռություն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
13472	Մսավոր առողջության հայկական հիմնադրամ	Երևան, Հայաստան	\$14,500.00	<p>ներմուծված ցուցիչները (սե՛ս ԲՀԻ նյույորքյան մասնաճյուղի ծրագրային փաստաթղթի # 10 կետը), ըստ որում՝ ՀԱՄ յուրաքանչյուր կրթաթոշակառուին ֆինանսական աջակցություն է սրամարդկուն միայն դեմոնստրացիայի, եթե սկսված հավակնորդի մասնագիտական ուղղվածությունը համադասարանում է և՛ ԲՀԻ-ի, և՛ ՀԱՀ-ի չափանիշներին, ինչպես նաև՝ ԲՀԻ-ի սահմանած այն թյայնանիշներ, որ ընթացիկ կրթաթոշակառուին ղեկավարում է իր իր ԲՀԻ-ի կողմից ֆինանսավորվող որևէ հաստատության ներֆակուլտետային ուսուցման բաժնի անդամ:</p> <p>Նախագծի նդասակը մսավոր արտադրության ոլորտում ամենամեծ սոցիալական վերականգնումը և հիվանդությունների հետագա խորացման կանխարգելումն է՝ կենսոմ համախողներին սրամարդկուն մասնագիտացված և անձնավորված ծառայություններ, կազմակերպելով մսավոր առողջական խնդիրներ ունեցող մարդկանց՝ համայնքի վերահիմնադրվելու ուղղված միջոցառումներ, բարձրացնելով մսավոր անկարողության հարցերի շուրջ հանրության իրազեկությունը:</p>
13124	Հայաստանի աներկյան համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$35,000.00	<p>Նվազեցնել ծխելու թափանցիկ վերագրվող մահացության և հաճախակիության ռիսկերը՝ կրճատելով Հայաստանի բնակչության շրջանում ծխելու սովորույթի լայն տարածումը, ուժեղացնել ծխախոտի վերահսկման գործող ֆաղափակությունը՝ մշակելով և ընդունելով ծխախոտի վերահսկման գործող և արդյունավետ օրենսդրություն, Հայաստանի բարձրաստիճան թափանցիկության, ֆաղափակ վերահսկման ծրագրում իրազեկման աշխատանքի մտնել ծխելու գնի և երկուսն էլ վերահսկման ֆաղափակության հնարավոր սարքերակների շուրջ, ՀԿ-ների և ՋԼՄ-ների միջոցով բարձրացնել հանրության տեղեկացվածությունը երկրորդական ծխողներին սղաճացող վնասների մասին՝ մարդկանց սովորեցնելով, թե ինչպես ղեկավարել լայնածավալ հանրային աջակցություն դրսևորել ծխելու դեմ թայնափառ ֆաղափակության հանդեպ:</p>
1591	«Ջահ» բարեգործական ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$20,000.00	<p>Սեռավարակների (ՍՎ-ներ) դեմ թայնափառ համար՝ վկայությունների վրա հիմնված կլինիկական չափորոշիչների մշակման, վկայությունների վրա հիմնված միջազգային չափորոշիչների հիմնի վրա ՍՎ-ների վերաբերյալ Ազգային ուղեցույցի ընդունում, ընդունված Ազգային ուղեցույցի գործադրում՝ բժիշկներին ՍՎ-ների առավել ճիշտ ախտորոշման և հիվանդների խնամքի հարցում վերադաստիարակելու միջոցով՝ նդասակ ունենալով նվազեցնել նման վարակների ընդգրկման շառավիղը և Հայաստանում ռազմավարական ֆաղափակություն մշակողների և լայն հանրության համար ստեղծել արդի համակարգային տեխնոլոգիաներից օգտվելու հնարավորություններ՝ բարձրացնելու համար հասարակության իրազեկությունը և խթանելու հայեցակարգային այնպիսի փոփոխությունները, որոնք անհրաժեշտ են Հայաստանում ծխախոտից զերծ միջավայրի մշակման հիմնավորվածության մանրակրկիտ վերլուծության և դրա ստեղծման համար, կատարել ծխախոտի վերահսկման մշակման կողմերի շուրջ ուսումնասիրություններ և դրանք ներկայացնել կազմակերպվող կլոր սեղաններին, ստեղծել առանձին Հայկական ինստիտուտային դորսալ՝ ցանցային կարդի օգնությամբ ծխելու դեմ թայնափառ լայն թափ հաղորդելու համար:</p>
13117	Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$15,000.00	<p>Նախագծի նդասակն է՝ խթանել համայնքի կյանքում հոգեբուժական ծախսերի հիմնախնդիրներ և մսավոր անկարողություն ունեցողների լիարժեք ներգրավմանն ու ինտեգրմանը՝ հոգեկան առողջության և մսավոր սկարության ծախսերի խնդիրներով առաջադրված սրամարդկուն ֆինանսական օժանդակությամբ աղյուսակված բնակարանային հարմարություններ, ստեղծելով նման սկարություններ ունեցող անձանց հիմնախնդիրների լուծմանը շահագրգիռ կառավարական ու հասարակական կազմակերպությունների ցանց՝ դրանով իսկ աղյուսակվելով նախագծի կենսունակությունը:</p>
13478	«Խնամք», ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$8,400.00	<p>Նախագծի նդասակն է՝ խթանել համայնքի կյանքում հոգեբուժական ծախսերի հիմնախնդիրներ և մսավոր անկարողություն ունեցողների լիարժեք ներգրավմանն ու ինտեգրմանը՝ հոգեկան առողջության և մսավոր սկարության ծախսերի խնդիրներով առաջադրված սրամարդկուն ֆինանսական օժանդակությամբ աղյուսակված բնակարանային հարմարություններ, ստեղծելով նման սկարություններ ունեցող անձանց հիմնախնդիրների լուծմանը շահագրգիռ կառավարական ու հասարակական կազմակերպությունների ցանց՝ դրանով իսկ աղյուսակվելով նախագծի կենսունակությունը:</p>

դրամաճանրի համարը

կազմակերպություն

բաղաժողովություն

դրամաճանրի չափը

նդասակը

514483JH11

FAR կրթաբուհի նախկին ուսումնառուների ընկերակցություն

Երևան, Հայաստան

\$24,296.00

Հետևյալ նդասակներով. հաստատել Ջալցբուրգյան բժշկական ծրագրի նորոգման մասնավորապես արդյունավետ միջոցառումները և այլոքիսով, բժշկության մասնագետների գիտելիքները բարձրացնելու ծանադարհով, բարելավել առողջադահական ծառայությունների որակը, օգնել բժիշկներին իրենց նդասակներին հասնելու հարցում՝ նրանց սրամարդելով անվճար տեղեկատվություն և կրթություն, հիմնել ցանց՝ բժշկական ոլորտ ներկայացուցիչների և զալցբուրգյան բժշկական սեմինարներին մասնակցած ուսումնառուների միջև, մեծացնել սեմինարներին հնարավոր մասնակից մարզային հիվանդանոցների բժիշկների թիվը՝ սարածելով դրանց մասին տեղեկատվություն, կազմակերպել մասնագիտական կողմնորոծման հանդիպումներ և ֆննարկումներ՝ սեմինարների նախկին մասնակիցների և զալցբուրգյան սեմինարների համար ընտրված ուսումնառուների միջև:

13153

«Խնամք», ՀԿ

Երևան, Հայաստան

\$7,100.00

Հետևյալ նդասակներով. խթանել համայնքի կյանքում հոգեբուժական ծառայության հիմնախնդիրներ և մտավոր անկարողություն ունեցող անձանց լիարժեք ներգրավմանն ու ինտեգրմանը, շարունակել նման նախագծերի կարևորության և ձեռնբերումների մասին մարդկանց հետագա իրազեկումը, աշխատանք սանել բարձրասիժան դասընթացների շրջանում նախագծերի սարածման համար՝ նրանց կողմից աջակցություն ստանալու ակնկալիքով, աշխատել նախագծի կենսունակության վրա՝ բնակվելու հարմարությունների սրամարդման և կամ ղեկավարների հասկացման ուղղությամբ:

13568

Հայկական կարմիր խաչի ընկերություն

Երևան, Հայաստան

\$7,804.00

Հետևյալ նդասակներով. նվազեցնել ՆՕԹ-ների նկատմամբ խտրական և անվանարկող վերաբերմունքի դրսևորումները՝ Հայկական կարմիր խաչի ընկերության (ՀԿԽԸ) կողմից՝ ֆաղաբականություն մշակողների, համայնքային ղեկավարների և առողջադահական ծառայություններ սրամարդողների հետ համատեղ իրականացվող ֆարզարձակի օգնությամբ, նվազեցնել ՆՕԹ-ներից 100 հոգու՝ ԱՎ-ների, ՋԻՎԳ-ի, Հեդասիս Բ-ի (HBV) և Հեդասիս Ը-ի (HCV) նկատմամբ ընկալունակությունը՝ հիմնելով ներարկիչ ասեղների փոխանակման կենտրոն և կարիքավորների հետ աշխատանք սանելով տեղում, տեղեկատվական-կրթական ֆարզարձակի օգնությամբ բարձրացնել թվով 100 ՆՕԹ-ի իրազեկությունը անվճար վարի մասին՝ նրանց համար անցկացնելով ԱՎ-ների և ՋԻՎԳ-ի թեմայով դասընթացներ, սրամարդելով ուսումնական տղազի ոլորտ, մեծացնել ՆՕԹ-ների համար անխտրական կերպով հուսալի բժշկական զննության և կոնսուլտացիաների մասշեղիությունը՝ համադասասխան բուժաստատությունների հետ համագործակցության միջոցով, մինչև 2005թ. նվազեցնել թվով 10 հազար երիտասարդների՝ ԱՎ-ների և ՋԻՎԳ-ի նկատմամբ խոցելիությունը՝ զուգընկերային անվճար վարի դաստարակման, տեղեկատվական-կրթական ֆարզարձակների միջոցով:

Ընդամենը՝

\$276,282.00

դրամաճորհի համարը	անհասնելի անուն, ազգանուն	ֆազի Դեբություն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
1024	Մերաբովա Նանա	Երևան, Հայաստան	\$776	Չայցրուրդյան սեմինարի մասնակցություն
1034	Ալեքսանյանց Անդրեյ	Երևան, Հայաստան	\$778	Չայցրուրդյան սեմինարի մասնակցություն
1041	Պանաջյան Գոհար	Երևան, Հայաստան	\$776	Չայցրուրդյան սեմինարի մասնակցություն
1055	Բազվալաղջյան Մարիամ	Երևան, Հայաստան	\$800	Չայցրուրդյան սեմինարի մասնակցություն
1166	Մանվելյան Հովհաննես	Երևան, Հայաստան	\$800	Չայցրուրդյան սեմինարի մասնակցություն
1592	Ամիրջանյան Պարույր	Երևան, Հայաստան	\$849	Մասնակցությունը «Ծխախոտի վերահսկման ֆաղափականության» սեմինարին
1593	Լալայան Սեվակ	Երևան, Հայաստան	\$849	Մասնակցությունը «Ծխախոտի վերահսկման ֆաղափականության» սեմինարին
1594	Պողոսյան Թևան	Երևան, Հայաստան	\$849	Մասնակցությունը «Ծխախոտի վերահսկման ֆաղափականության» սեմինարին
13133	Մանուկյան Աղասի	Երևան, Հայաստան	\$637	Մասնակցությունը «Գլոբալիզացիան որդես կրթական ֆեմիններ»
13176	Հակոբյան Արամ	Երևան, Հայաստան	\$2,297	Մասնակցությունը ՍԵՓՀ և ՋԻԱԴ/ՄԻԱԿ դասընթացներին, Վաշինգտոն
13177	Խաչիկյան Խաչիկ	Երևան, Հայաստան	\$2,300	Մասնակցությունը ՍԵՓՀ և ՋԻԱԴ/ՄԻԱԿ դասընթացներին, Վաշինգտոն
13178	Պարոյան Արսակ	Երևան, Հայաստան	\$504	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13179	Եսայան Տիգրան	Երևան, Հայաստան	\$504	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13180	Պետրոսյան Տիգրան	Երևան, Հայաստան	\$504	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13181	Մարկոսյան Կարեն	Երևան, Հայաստան	\$506	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13184	Հակոբյան Ալեքսեյ	Երևան, Հայաստան	\$503	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13185	Զորանյան Կորյուն	Արթուրյան, Հայաստան	\$506	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13186	Բաղդանյան Ռոման	Վանաձոր, Հայաստան	\$506	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13187	Հովհաննիսյան Անոս	Երևան, Հայաստան	\$504	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13234	Արսահանյան Արվենիկ	Երևան, Հայաստան	\$20	Մասնակցությունը Հանրային իրազեկության կազմակերպման սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան
13235	Խոտոյան Սամվել	Երևան, Հայաստան	\$20	Մասնակցությունը Հանրային իրազեկության կազմակերպման սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան
13237	Կուրոյան Ելենա	Երևան, Հայաստան	\$20	Մասնակցությունը Հանրային իրազեկության կազմակերպման սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան
13238	Եղյան Մարուկ	Երևան, Հայաստան	\$20	Մասնակցությունը Հանրային իրազեկության կազմակերպման սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան
13259	Սեմերջյան Պետրոս	Երևան, Հայաստան	\$503	Ռեսուրսական այց Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ֆաղափականություն մշակողների համար, Կրակով, Լեհաստան, Հուլիսի 15-21, 2003
13262	Բաբայան Կարեն	Երևան, Հայաստան	\$2,380	Մասնակցությունը «Աղացույցների վրա հիմնված բուժում» սեմինարին, Հուլիսի 21-26, Մեծ Բրիտանիա
13371	Արմենյան Հարություն	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցությունը ASHPER կոնֆերանսին, Գրանադա, Իսպանյա
13374	Արմենյան Հարություն	Երևան, Հայաստան	\$207	Մասնակցությունը «Հանրային առողջադասական առաջնորդության» հանդիպմանը, Թբիլիսի, Վրաստան, Սեպտեմբեր 16-20, 2003
13376	Մաժիկյան Վահագն	Երևան, Հայաստան	\$148	Մասնակցությունը «Հանրային առողջադասական առաջնորդության» հանդիպմանը, Թբիլիսի, Վրաստան, Սեպտեմբեր 16-20, 2003

Ընդամենը՝ \$19,666

Արևելք- Արևելք Ծրագիր

Արևելք-Արևելք ծրագիրը ցանցային ծրագիր է, որը կոչված է աջակցելու բաց հասարակության համար անհրաժեշտ յայնանների ստեղծման և ամրադրման գործում սարածաբանային և միջազգային համագործակցության հաստատմանը: Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող նախաձեռնություններն ընդգրկում են երկու կամ ավելի երկրներ: Ծրագրի խնդիրներն են օժանդակել երկարատև սարածաբանային և միջազգային գործակցության հաստատմանը, սարածաբանային ընդգրկում հաղորդել այն նախաձեռնություններին, որոնք իրականացվում են Հիմնադրամի ազգային ծրագրերի կողմից՝ սարբեր բնագավառների մասնագետների և ֆաղափականություն մշակողների միջև փորձի փոխանակումը խթանելու միջոցով:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ 2003թ. Հայաստանի համար նշանակալից կարևոր սոցիալ-ֆաղափական իրադարձություններով, ինչպիսիք էին խորհրդարանական և նախագահական ընտրությունները, ինչպես նաև Եվրոպայի խորհրդի առջև ստանձնած մի շարք դժարավորությունների կատարման և երկրի օրենսդրությունը եվրոպական չափանիշներին համադասարանեցնելու գործընթացով, Արևելք-Արևելք ծրագիրն առավելադրեց փորձել է արձագանքել վերջիններիս և դրանց հետ կապված խնդիրներին:

Այսպես, Հայաստանում նախագահական և խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում հասարակական կազմակերպությունների ու ՋԼՄ-ների կողմից իրականացված մոնիթորինգի արդյունքներն ամփոփելու և դրանցում օգտագործված մեթոդներն ու փորձն Արբեղյանի և Վրաստանի իրենց գործընկերներին (որ համադասարանաբար նախագահական ու խորհրդարանական ընտրություններն էին մոտենում) փոխանցելու նպատակով Արևելք Արևելք ծրագրի աջակցությամբ Երևանում կազմակերպվեց միջազգային կլոր սեղան, որին մասնակցում էին նաև ԱՊՀ և Արևելյան Եվրոպայի երկրներից ժամանած փորձագետներ:

Եվրոպայի խորհրդի առջև Հայաստանի կողմից ստանձնած դժարավորություններից մեկի՝ այլընտրանքային ծառայության վերաբերյալ օրենսդրության ընդունման և նրա կիրառման մեխանիզմներին էր նվիրված սեմինարներին Արևելք-Արևելք ծրագրի աջակցությամբ կազմակերպված կոնֆերանսը, որին ոչ միայն գնահատական տրվեց շրջանառության մեջ գտնվող օրենքի նախագծին, այլև օտարերկրյա փորձագետների մասնակցությամբ մշակվեցին օրենքի հետ կապված կոնկրետ առաջարկություններ և ի մի բերվեց այլընտրանքային ծառայության միջազգային փորձը, որն այնուհետև ներկայացվեց խորհրդարանի դասգամավորներին օրենքի նախագծի փնտրությունից առաջ: Արդյունքում ընդունված օրենքն ընդգրկեց ֆաղափական ծառայության սարբերակը և:

Արևելք-Արևելք ծրագիրն արձագանքել է Եվրախորհրդի առջև Հայաստանի մեկ այլ սկզբունքային դժարություն՝ Օմբուդսմենի ինստիտուտի կայացման օժանդակելու ուղղությամբ: «Սարգու իրավունքների դաստիարակի միջազգային փորձը» թեմայով սեմինար ֆնանսվանը մասնակցելու նպատակով Հայաստան էին այցելել ԱՊՀ և Արևելյան և Կենտրոնական Եվրոպայի շուրջ 12 երկրների Օմբուդսմենները կամ նրանց ներկայացուցիչները, որոնք մարդու իրավունքների դաստիարակի ինստիտուտի ձևավորման, կայացման և օրենսդրական հենքի մասին իրենց երկրների փորձով կիսվեցին միմյանց և Հայաստանում ինստիտուտի ձևավորմանը մասնակցող կազմակերպությունների և ԱԺ ներկայացուցիչների հետ, ինչպես նաև ֆնանսային առանց Օմբուդսմենի հայկական օրենքի նախագիծը:

Քրեակասառողական համակարգի բարեփոխումներին ուղղված Եվրոպայի խորհրդի առջև Հայաստանի կարևորագույն դժարություններից է ոլորտի նկատմամբ հասարակական վերահսկողության խնդիրը ձևավորումը: Արևելք-Արևելք ծրագիրն օժանդակել է «Քրեակասառողական համակարգը և հասարակական վերահսկողությունը» թեմայով սարածաբանային կոնֆերանսի կազմակերպմանը, որի ընթացքում ֆնանսվելու անցումային շրջանի սարբեր երկրների փորձը բանասիրական համակարգի հասարակական վերահսկողությունը կարգավորող օրենսդրության և այդ վերահսկումն իրականացնելու մեխանիզմների ոլորտում:

2003թ. Արևելք-Արևելք ծրագրի ուժադրության կենտրոնում են եղել սարածաբանային համագործակցությանն ուղղված ծրագրեր մի շարք այլ ոլորտներում ևս, ինչպիսիք են հսկողությունից դուրս գտնվող երեխաների նկատմամբ ղեկավար ֆաղափականության մշակմանը, սարածաբանական խաղաղության և անվտանգության ապահովման գործում երիտասարդների դերին, և լեռնային սարածաբաններում էկոսուրիզմի զարգացման խնդիրներին ուղղված միջազգային հանդիպումները:

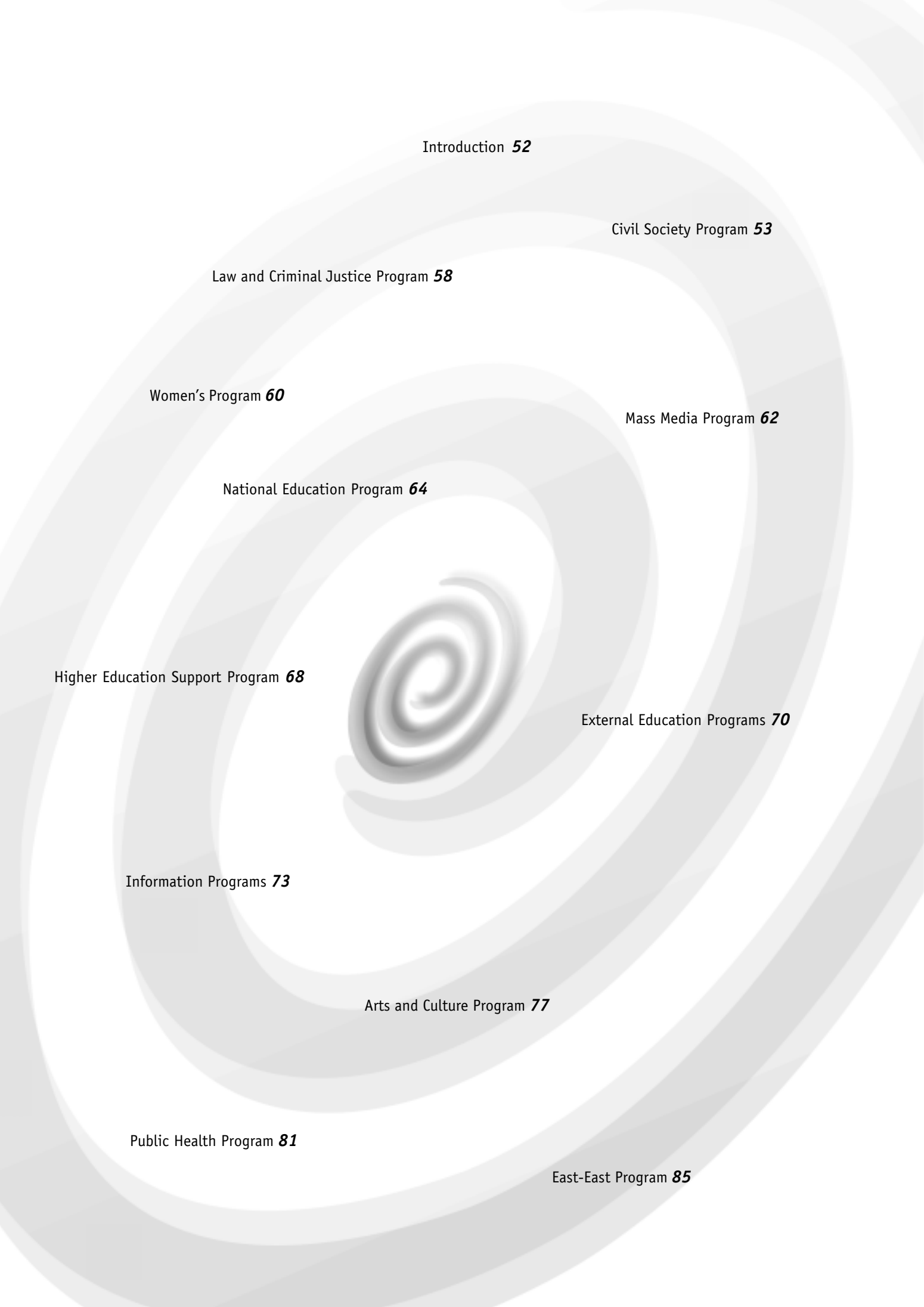
Արևելք-Արևելք ծրագիրն առանձնահատուկ ուժադրության է արժանացրել նաև սեղանական մասնագետների մասնակցությամբ արժեքներ անցկացվող սարածաբանային միջոցառումներին, քանի որ դրա հնարավորություն է ընձեռում նրանց ներգրավվելու սարածաբանային զարգացման գործընթացներում, ստեղծելու մասնագիտական ցանցեր և իրականացնելու համատեղ նախագծեր: Նման սարբերույթ միջոցառումների մասնակցելու նպատակով Ծրագրի կողմից աջակցություն են ստացել 42 անհատներ:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ ղեկավարություն	դրամաճորհի չափը	նյութակը
1570	«Զինվորի մայր», ԳԿ	Երևան, Հայաստան	\$5,430.00	<p>«Զինվորական ծառայություն. այլընտրանքային մոնետրոններ» թեմայով 2003թ. սեպտեմբերի 18-19-ը Երևանում (Հայաստան) միջազգային սեմինարի կազմակերպում: Նախագծի նյութակն է՝ ֆինանսել Հայաստանում և սարածաբանում զինծառայության բարեփոխումների ներկայիս վիճակը, ֆաղափացիական հասարակության կազմակերպություններին, խորհրդարանականներին և զինվորական դաստիարակներին ներկայացնել այս բնագավառում միջազգային փորձը, փորձագիտական ֆինանսման ենթարկել «Այլընտրանքային զինվորական ծառայության մասին» ԵՊՀ-ում օրինագիծը և մշակել առաջարկներ ու դիտարկումներ, որոնք օրենքի հետագա ֆինանսումների ժամանակ կներկայացվեն խորհրդարանի ուսումնասիրությանը: Ստասվում է, որ սեմինարին կմասնակցեն նաև ներկայացուցիչներ Ադրբեջանից, Բուլղարիայից, Զեյխայի Հանրապետությունից, Վրաստանից, Ղրղզստանից, Լատվիայից, Մոլդովայից, Լեհաստանից, Ռուսաստանից և Ուկրաինայից:</p>
1612	Հայաստանի Ժողովուրդների միություն	Երևան, Հայաստան	\$10,542.00	<p>«Քաղաքացիական նախաձեռնությունները՝ որոշու ժողովրդավարական ընտրությունների երաշխիք» թեմայով 2003թ. հուլիսի 1-4-ը Երևանում (Հայաստան) միջազգային կլոր սեղանի կազմակերպում: Նախագծի նյութակն է՝ անփոփոխ 2003թ. Հայաստանում ընդունված սեղանի նյութակն նախագահական և խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում դրսևորված ֆաղափացիական նախաձեռնությունների արդյունքները, աղա դրանց շուրջ տրամադրությունները, փորձառությունն ու մեթոդաբանությունը կիսել Ադրբեջանից և Վրաստանից եկած մասնակիցների հետ, որոնց երկրներում մոտ ժամանակում ընդունվել են նմանապի, համադասախանաբար, նախագահական և խորհրդարանական ընտրություններ: Կլոր սեղանին սղասվում են նաև մասնակիցներ Ռուսաստանից, Ուկրաինայից, Սլովակիայից, Լատվիայից, Ռումինիայից և Բուլղարիայից, որոնք կղասմեն ընտրությունների ԵՊՀ-ում իրենց երկրներում ֆաղափացիական ակտիվության փորձի մասին:</p>
13194	«Նոր Հայաստան» հումանիտար աջակցության կենտրոն, ԳԿ	Երևան, Հայաստան	\$10,951.00	<p>«Պետության ֆաղափացիականությունը երեխաների հանդեմ դարսականությունների չկասարման հարցում. իրականություն և անհրաժեշտություն» թեմայով 2003թ. նոյեմբերի 23-26-ը Երևանում և Ծաղկաձորում (Հայաստան) միջազգային սեմինար-ֆինանսական կազմակերպում: Հանդիման նյութակն է՝ ֆինանսել և մշակել հանձնարարականներ՝ երեխաների հանդեմ դարսականությունների չկասարման դեմ դայֆարի ուղղությամբ ղեկական ֆաղափացիական ձևավորման համար՝ սովորելով ԱՊՀ-ի, Կենտրոնական ու Արևելյան Եվրոպայի երկրներում այս ոլորում գործող կառավարական ու հասարակական կազմակերպությունների փորձից: Մշակված հանձնարարականները կներկայացվեն համադասախանա ղեկական ու սեղանի իշխանություններին՝ փորձարկման համար՝ իբրև վերջնական նյութակ ունենալով երեխաների հանդեմ դարսականությունների չկասարման դեմ դայֆարի ղեկական համակարգի ձևավորման աջակցումը: Սղասվում է, որ սեմինարին կմասնակցեն նաև ներկայացուցիչներ Բուլղարիայից, Եսոնիայից, Վրաստանից, Լիտվայից, Մոլդովայից, Զեռնոգորիայից, Հունգարիայից, Ռումինիայից, Ռուսաստանից, Սլովակիայից և Սլովենիայից:</p>
503513FA31	Հոգեկան առողջության հայկական հիմնադրամ	Երևան, Հայաստան	\$11,000.00	<p>Աջակցել հոգեկան առողջադադախության ոլորտի՝ որոշու սոցիալական ծառայությունների համակարգի առանձին բաղադրիչի, բարեփոխումներին, ինչը կիրագործվի «Սոցիալական գործընկերությունը հոգեկան առողջադադախության ոլորտում» թեմայով 2003թ. մայիսի 1-3-ը Երևանում (Հայաստան) միջազգային համաժողովի կազմակերպման միջոցով: Նախագծի նյութակն է՝ նյութակն Հայաստանի, Լիտվայի, Լեհաստանի, Եսոնիայի, Վրաստանի, Բուլղարիայից, Բուլղարիայից, Զեյխայի Հանրապետության, Բուլղարիայի և Ռումինիայի միջև փորձի փոխանակմանը այնուպի ոլորտներում, ինչուպիսի են հոգեկան առողջադադախության համայնային ծառայությունների ձևավորումը, ԳԿ սեկտորի և</p>

դրամաճնորհի համարը	կազմակերպություն	ֆազաբ րդեսություն	դրամաճնորհի չափը	նդասակը
1513	Քաղաքացիական հասարակության ինստիտուտ	Երևան, Հայաստան	\$10,390.00	Մակերոնիայից, Մոլդովայից, Ռումինիայից, Սլովենիայից, Տաջիկստանից, Ուկրաինայից և Ուզբեկստանից: Հետևյալ նդասակներով. «Քրեակասարողական համակարգը և հասարակական վերահսկողությունը» թեմայով 2003թ. հոկտեմբերի 4-6-ը Ճադկաձորում (Հայաստան) միջազգային սեմինարի կազմակերպում: Նախագծի նդասակն է՝ նդաստել Հայաստանի քրեակասարողական հասասությունների նկատմամբ հասարակական արդյունավետ վերահսկողության իրականացմանը՝ կազմակերպելով հասարակական վերահսկողության խմբի գործունեության մեխանիզմների, միջոցների և աշխատանքային սկզբունքների շուրջ րնարկում, ինչդեա նաև՝ ԱՊՀ-ի, Կենտրոնական ու Արևելյան Եվրոդայի սարքեր երկրներում քրեակասարողական համակարգում գործող իրավադաշտան կազմակերպությունների փորձի փոխանակում: Սդասվում է, որ սեմինարին կմասնակցեն ներկայացուցիչներ Բուլղարիայից, Լեհաստանից, Մոլդովայից, Ուկրաինայից, Կրաստանից, Ադրբեջանից, Ռուսաստանից, Ղազախստանից և Բելառուսից:
Ընդամենը՝			\$74,261.00	

դրամաճորհի համարը	անհասներ անուն, ազգանուն	ֆաղափ ղեռնություն	դրամաճորհի չափը	նպասակը
1337	Թորոսյան Եվա	Երևան, Հայաստան	\$399	Մասնակցություն «Մասնակցային ժողովրդավարության սերմերի սարածումը սահմաններից այն կողմ» ծրագրին, Սամբուլ, Թուրքիա, փետրվարի 21-25, 2003թ.
1342	Գրիգորյան Էրիկ	Երևան, Հայաստան	\$399	Մասնակցություն «Մասնակցային ժողովրդավարության սերմերի սարածումը սահմաններից այն կողմ» ծրագրին, Սամբուլ, Թուրքիա, փետրվարի 21-25, 2003թ.
1352	Սիմոնյան Լիլիթ	Ստեփանավան, Հայաստան	\$399	Մասնակցություն «Մասնակցային ժողովրդավարության սերմերի սարածումը սահմաններից այն կողմ» ծրագրին, Սամբուլ, Թուրքիա, փետրվարի 21-25, 2003թ.
1391	Կյուրեղյան Արմենուհի	Վանաձոր, Հայաստան	\$922	Մասնակցություն «Գեներալային ֆաղափականությունը եվրոպական միջավայրում» ծրագրին, Կիև, Ուկրաինա, փետրվարի 28-ից մարտի 3; մայիսի 19-25, 2003թ.
1597	Սարիբեկյան Արեվիկ	Երևան, Հայաստան	\$455	Մասնակցություն «Ընթացողների թափանցիկ ֆինանսավորում» ծրագրին, Կիև, Ուկրաինա, ապրիլի 11-13, 2003.
1598	Յոկանյան Վարուժան	Երևան, Հայաստան	\$453	Մասնակցություն «Ընթացողների թափանցիկ ֆինանսավորում» ծրագրին, Կիև, Ուկրաինա, ապրիլի 11-13, 2003.
1640	Ամիրջանյան Ռուզաննա	Երևան, Հայաստան	\$509	Մասնակցություն «Հանրության մասնակցությունը ֆաղափային սրանտորիի զարգացման ֆաղափականությանը» աշխատանքային հանդիպմանը, Կիև, Ուկրաինա, ապրիլի 23-25, 2003թ.
13207	Պետրոսյան Լիլիթ	Երևան, Հայաստան	\$60	Մասնակցություն «Ջեռնարկափրական միջավայրը Հարավային Կովկասում» սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, հունիսի 20-21, 2003.
13208	Երիցյան Սոնա	Երևան, Հայաստան	\$460	Մասնակցություն «Ջեռնարկափրական միջավայրը Հարավային Կովկասում» սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, հունիսի 20-21, 2003.
13212	Սինապյան Գայանե	Երևան, Հայաստան	\$60	Մասնակցություն «Ջեռնարկափրական միջավայրը Հարավային Կովկասում» սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, հունիսի 20-21, 2003.
13213	Ռուբինյան Լեոն	Երևան, Հայաստան	\$60	Մասնակցություն «Ջեռնարկափրական միջավայրը Հարավային Կովկասում» սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, հունիսի 20-21, 2003.
13214	Հակոբյան Արմինե	Երևան, Հայաստան	\$60	Մասնակցություն «Ջեռնարկափրական միջավայրը Հարավային Կովկասում» սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, հունիսի 20-21, 2003.
13260	Պետրոսյան Սուսաննա	Երևան, Հայաստան	\$569	Մասնակցություն «Երիտասարդ առաջնորդներ ԱՊՀ եւ Հարավ-արեւելյան Եվրոպայի հակամարտության զոհներից» ամառային դպրոցին, Վաղրու-լուի-Վոդա, Մոլդովա, հուլիսի 20-ից օգոստոսի 4-ը, 2003թ.
13361	Իսկանդարյան Ալեքսանդր	Երևան, Հայաստան	\$490	Մասնակցություն «Երիտասարդ առաջնորդներ ԱՊՀ եւ Հարավ-արեւելյան Եվրոպայի հակամարտության զոհներից» ամառային դպրոցին, Վաղրու-լուի-Վոդա, Մոլդովա, հուլիսի 20-ից օգոստոսի 4-ը, 2003թ.
13261	Հակոբյան Արփինե	Երևան, Հայաստան	\$569	Մասնակցություն «Երիտասարդ առաջնորդներ ԱՊՀ եւ Հարավ-արեւելյան Եվրոպայի հակամարտության զոհներից» ամառային դպրոցին, Վաղրու-լուի-Վոդա, Մոլդովա, հուլիսի 20-ից օգոստոսի 4-ը, 2003թ.
13270	Ասատրյան Լիլիթ	Երևան, Հայաստան	\$748	Մասնակցություն «Հարավ-արեւելյան Եվրոպայի եւ Կովկասի երիտասարդության մոտեցումների եւ դիրհորուսումների մասնություններն ու սարքերությունները» աշխատանքային հանդիպմանը, Բելգրադ, Սերբիա, օգոստոսի 3-10, 2003թ.
13271	Շահնազարյան Արմեն	Տավուշի մարզ, Հայաստան	\$775	Մասնակցություն «Հարավ-արեւելյան Եվրոպայի եւ Կովկասի երիտասարդության մոտեցումների եւ դիրհորուսումների մասնություններն ու սարքերությունները» աշխատանքային հանդիպմանը, Բելգրադ, Սերբիա, օգոստոսի 3-10, 2003թ.
13272	Հարեյան Արմենուհի	Երևան, Հայաստան	\$799	Մասնակցություն «Հարավ-արեւելյան Եվրոպայի եւ Կովկասի երիտասարդության մոտեցումների եւ դիրհորուսումների մասնություններն ու սարքերությունները» աշխատանքային հանդիպմանը, Բելգրադ, Սերբիա, օգոստոսի 3-10, 2003թ.
13274	Մարկոսյան Ռուբեն	Երևան, Հայաստան	\$230	Մասնակցություն «Խաղաղության եւ կայունության հարավկովկասյան երիտասարդական ցանց», Վրաստան, Դոլիսի 29-ից օգոստոսի 9-ը, 2003.
13275	Բարսեղյան Սիրանուշ	Երևան, Հայաստան	\$230	Մասնակցություն «Խաղաղության եւ կայունության հարավկովկասյան երիտասարդական ցանց», Վրաստան, Դոլիսի 29-ից օգոստոսի 9-ը, 2003.

դրամաճորհի համարը	անհասնելի անուն, ազգանուն	խաղաղ տեսություն	դրամաճորհի չափը	նշանակը
13279	Սարգսյան Շուշանիկ	Վանաձոր, Հայաստան	\$217	Մասնակցություն «Խաղաղության եւ կայունության հարավկովկասյան երիտասարդական ցանց», Վրաստան, Հոկտեմբերի 29-ից օգոստոսի 9-ը, 2003.
13280	Պատրոսյան Ռուզաննա	Վանաձոր, Հայաստան	\$217	Մասնակցություն «Խաղաղության եւ կայունության հարավկովկասյան երիտասարդական ցանց», Վրաստան, Հոկտեմբերի 29-ից օգոստոսի 9-ը, 2003.
13281	Դավթյան Էմիլ	Երևան, Հայաստան	\$280	Մասնակցություն «Խաղաղության եւ կայունության հարավկովկասյան երիտասարդական ցանց», Վրաստան, Հոկտեմբերի 29-ից օգոստոսի 9-ը, 2003.
13282	Հակոբյան Լիլիթ	Երևան, Հայաստան	\$217	Մասնակցություն «Խաղաղության եւ կայունության հարավկովկասյան երիտասարդական ցանց», Վրաստան, Հոկտեմբերի 29-ից օգոստոսի 9-ը, 2003.
13283	Հունանյան Օվսաննա	Երևան, Հայաստան	\$217	Մասնակցություն «Խաղաղության եւ կայունության հարավկովկասյան երիտասարդական ցանց», Վրաստան, Հոկտեմբերի 29-ից օգոստոսի 9-ը, 2003.
13284	Գրիգորյան Կարեն	Երևան, Հայաստան	\$360	Մասնակցություն «Կիրառական մակրոէկոնոմիկայի» ամառային դպրոցին, Ս. Պետերբուրգ, օգոստոսի 3-24, 2003.
13302	Մարկոսյան Ռուբեն	Երևան, Հայաստան	\$529	Մասնակցություն «Հարավային Կովկասի սարածաբանի երիտասարդական ՀԿ-ների ուժեղացում» աշխատանքային հանդիպմանը, Վիլնյուս, Լիսվա, սեպտեմբերի 5-7, 2003թ.
13303	Ավետիսյան Անոս	Երևան, Հայաստան	\$529	Մասնակցություն «Հարավային Կովկասի սարածաբանի երիտասարդական ՀԿ-ների ուժեղացում» աշխատանքային հանդիպմանը, Վիլնյուս, Լիսվա, սեպտեմբերի 5-7, 2003թ.
13305	Հակոբյան Անի	Երևան, Հայաստան	\$529	Մասնակցություն «Հարավային Կովկասի սարածաբանի երիտասարդական ՀԿ-ների ուժեղացում» աշխատանքային հանդիպմանը, Վիլնյուս, Լիսվա, սեպտեմբերի 5-7, 2003թ.
13306	Մամյան Մանյակ	Երևան, Հայաստան	\$529	Մասնակցություն «Հարավային Կովկասի սարածաբանի երիտասարդական ՀԿ-ների ուժեղացում» աշխատանքային հանդիպմանը, Վիլնյուս, Լիսվա, սեպտեմբերի 5-7, 2003թ.
13309	Առաքելյան Արմինե	Երևան, Հայաստան	\$593	Մասնակցություն «Հարավային Կովկասի սարածաբանի երիտասարդական ՀԿ-ների ուժեղացում» աշխատանքային հանդիպմանը, Վիլնյուս, Լիսվա, սեպտեմբերի 5-7, 2003թ.
13311	Սարգսյան Գայանե	Երևան, Հայաստան	\$478	Մասնակցություն «Արհ-թերապիա - Մանկավարժությունից մինչև թերապիա» սեմինարին, Սամարա, Ռուսաստան, սեպտեմբերի 11 - 12, 2003թ.
13353	Դանիելյան Կարինե	Երևան, Հայաստան	\$580	Մասնակցություն «Թափոնների կառավարումը Կենտրոնական Ասիայում, Կովկասում եւ Արևելյան Եվրոպայի երկրներում» սեմինարին, Սոֆիա, Բուլղարիա, հոկտեմբերի 15 - 19, 2003թ.
13354	Վարդանյան Վանո	Երևան, Հայաստան	\$580	Մասնակցություն «Թափոնների կառավարումը Կենտրոնական Ասիայում, Կովկասում եւ Արևելյան Եվրոպայի երկրներում» սեմինարին, Սոֆիա, Բուլղարիա, հոկտեմբերի 15 - 19, 2003թ.
13356	Առաքելյան Գեորգ	Երևան, Հայաստան	\$580	Մասնակցություն «Թափոնների կառավարումը Կենտրոնական Ասիայում, Կովկասում եւ Արևելյան Եվրոպայի երկրներում» սեմինարին, Սոֆիա, Բուլղարիա, հոկտեմբերի 15 - 19, 2003թ.
13358	Հովհաննիսյան Մարինա	Երևան, Հայաստան	\$693	Մասնակցություն «Մտածել գլոբալ/գլոբալ լոկալ. աշխատանքը հաճախորդների համայնքների հետ», Կլուս, Ռումինիա, սեպտեմբերի 23 - 27, 2003թ.
13482	Մարտիրոսյան Վիկտոր	Երևան, Հայաստան	\$712	Մասնակցություն «Ռուկալ կրթություն բոլորի համար. Եվրոպական կրթության հիմունքներ» ծրագրին, Վիլնյուս, Լիսվա, հոկտեմբերի 23 - 25, 2003թ.
13573	Խաչատրյան Գրիգոր	Զարենցավան/ Հայաստան	\$801	Մասնակցություն «Գյուղական հնարավորություններ եւ զարգացման մոտեցումներ» կոնֆերանսին, Տիմիոուրա, Ռումինիա, դեկտեմբերի 10 - 13, 2003թ.
13574	Դանիլչենկո Արթուր	Զարենցավան/ Հայաստան	\$801	Մասնակցություն «Գյուղական հնարավորություններ եւ զարգացման մոտեցումներ» կոնֆերանսին, Տիմիոուրա, Ռումինիա, դեկտեմբերի 10 - 13, 2003թ.
13592	Խաչատրյան Արսեն	Երևան, Հայաստան	\$796	Մասնակցություն «Գյուղական հնարավորություններ եւ զարգացման մոտեցումներ» կոնֆերանսին, Տիմիոուրա, Ռումինիա, դեկտեմբերի 10 - 13, 2003թ.
13575	Սուխայան Ռուբեն	Երևան, Հայաստան	\$630	Մասնակցություն «ՀԿ-ների միջոց միջազգային համագործակցության մոդելները» սեմինարին, Լվով, Ուկրաինա, դեկտեմբերի 1 - 5, 2003.
13576	Խաչատրյան Հրանուշ	Երևան, Հայաստան	\$608	Մասնակցություն «Կրոնական բազմակարծության մարտահրավերները Արևելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայում», Լվով, Ուկրաինա, դեկտեմբերի 11 - 14, 2003թ.
Ընդամենը՝			\$20,123	

Introduction **52**

Civil Society Program **53**

Law and Criminal Justice Program **58**

Women's Program **60**

Mass Media Program **62**

National Education Program **64**

Higher Education Support Program **68**

External Education Programs **70**

Information Programs **73**

Arts and Culture Program **77**

Public Health Program **81**

East-East Program **85**

**OPEN
SOCIETY
INSTITUTE
ASSISTANCE
FOUNDATION
ARMENIAN
BRANCH**

2003
Annual Report

Open Society Institute Assistance Foundation– Armenia

It is my pleasure to present to you with the Annual Report of the Armenian Branch of the Open Society Institute Assistance Foundation covering our activities in 2003.

Presidential and parliamentary elections as well as a referendum on the Constitution influenced all aspects of life in Armenia in 2003. The legislative reform that had been put on hold in pre-election years was speeded up with new zeal in order to make to the deadline for honoring the commitments to the Council of Europe. This accelerated adoption of legislation directly concerning human rights, freedom of speech, free media, posed new challenges to the civil society and its ability to engage in consistent and methodical advocacy activities. In its effort to assist the civil society and develop the advocacy capacity of the NGOs the Foundation initiated the Partnership for Open Society in 2003. The Partnership is a broad coalition of independent and influential NGOs, donors, members of the Armenian Diaspora, and international agencies that support policy research and public debate. The support of the Partnership is a continuation and enhancement of OSIAF–Armenia’s work in legislation, policy development, and advocacy in the areas of law, media, and civil society. As the Armenian government pursues changes to meet Council of Europe recommendations, the Partnership intends on playing an increasingly important role in advocacy, research, and public discussion on major reforms. The parliamentary and presidential elections that reportedly fell short of democratic standards and were marred with irregularities and excessive and improper use of government resources during the campaigns, and suppression of public discontent following the elections prompted the OSIAF Armenia to focus most of its efforts in 2003 on improving democratic processes and institutions in Armenia. During the election campaigns, OSIAF–Armenia supported monitoring of media coverage and election financing. The Foundation and others used the project results to evaluate the elections and develop recommendations for change.

To develop and strengthen laws protecting human rights and promote open society values, OSIAF–Armenia supported the drafting of amendments to the Criminal Code related to trafficking in human beings, and legislative proposals that increase free speech protections in government-proposed media legislation, and that were incorporated into Armenia’s new Freedom of Information Law. In partnership with the OSCE, the Foundation continued the Penitentiary Program providing support to the Ministry of Justice to re-train prison staff and to introduce and implement international standards of incarceration. In 2003, this joint program got the Ministry of Justice to endorse the idea of civic control over the penitentiary system by establishing a public oversight council. OSIAF–Armenia also continued to support a network of legal centers throughout the country that provide effective legal aid and help people learn how to use the law to protect their rights. In the course of only one year some 2000 Armenian citizens who belong to most vulnerable strata of population received professional legal consultations and legal representation in courts. Through its advanced training programs and support to human rights lawyers that the Foundation implements together with the Open Society Justice Initiative and the Netherlands Helsinki Committee, the Foundation emerges as a key actor in building in-country legal capacity for bringing human rights cases before domestic and international courts. This is particularly important in the view of newly acquired access to ECHR.

As part of its efforts to help Armenia’s integration into Europe, the Foundation developed policies to create compatible standards and prompt significant structural reforms for higher education. With the Foundation’s support credit-based higher education system was introduced to the entire master studies of the State Engineering University and the educational standards for the humanities and social sciences were developed for a number of disciplines at the State Linguistic University and the Yerevan State University.

Our Information Program continued support to development of Armenian national bibliography and shared catalogue. In the framework of this initiative the OSIAF Armenia and the Izmirlian Foundation jointly supported creation of a fiber optic network that connects all major libraries of Yerevan making possible high-speed reliable information share and data transfer between these libraries and research institutions. In its effort to develop digital content in Armenian and ICT tools the Foundation supported development of educational modules for high school, portals with information on human rights, democratic processes, news, as well as sites for media entities. Thus A1+ was able to reach its audience through the news site supported by the Foundation. Among important developments of 2003 in the information sphere we consider the joint initiative of the OSIAF Armenia and the Eurasia Foundation to support Armenian-English and English-Armenian on-line translator.

Throughout the year the Foundation in cooperation with the OSI’s East East Program held several international workshops and seminars rendering international expertise to local policy analysts and decision makers and raising public awareness of vital issues of democracy. The program focused public attention on topics such as the ombudsman institute, alternative civil service, street children, mental health, democratic elections, public monitoring of the penitentiary system, and building strong regional links through the NATO’s Partnership for Peace program.

LARISA MINASYAN
Executive Director

Civil Society Program

The Civil Society program is geared to foster democratic processes and the rule of law, to assist in the protection of human rights and the interests of vulnerable groups, to contribute to the spread and advancement of liberal ideas and democratic values, as well as to encourage active citizen participation in the decision-making process.

Establishment of the Partnership for Open Society is one of the major developments in the Program. The Partnership is a broad coalition of independent and influential NGOs, donors, members of Diaspora, and international agencies that support policy research and public debate. It is enhancement of OSIAF–Armenia’s work in legislation, policy development, and advocacy in the areas of law, media, and civil society. The Partnership has developed and presented analyses and recommendations on concrete topics. Among these are analysis and assessment of the government-suggested amendments to the law “On Freedom of Information” and the law “On Mass Communication”. It also expressed its position regarding the creation of the Ombudsman institution in Armenia.

Support to projects directed towards empowerment of vulnerable groups and addressing human rights problems, as well as integration of marginal groups into the society are priorities for the OSIAF-Armenia. The Program implemented a number of projects in these areas in association with the World Bank Yerevan Office. Under those projects, innovative methods for children’s physical and socio-psychological rehabilitation were introduced, involving also the local community in this. Accounting and language classes for refugees were organized, surveys on social risks assessment and management conducted, opportunities for prisoners to acquire secondary education and a handicraft profession provided, and an integrated kindergarten for disabled children created.

The Program closely cooperates with the Foundation’s Information Program to promote new Information Technologies. To that end, the Foundation supported creation of the human rights www.hra.am web portal. The latter is deemed to be a comprehensive database on human rights issues and their protection in Armenia for local and international HR organizations and the general public, thus facilitating the interaction and virtual collaboration of human rights NGOs.

The Program supported various interactive educational events for senior schoolchildren acknowledging the importance of greater awareness of the general public of the legal reforms carried out in the country and the need to cultivate liberal and democratic values among the younger generation. The Program has provided support to development and introduction of new curricula on human rights at the higher educational institutions: the “Human Rights for Journalists” teaching course was developed at the Journalism Department of the Yerevan State University and incorporated into its MA curriculum.

The Program has supported projects designed for development of life-long learning concept in Armenia and its inclusion in the agenda of educational reforms; for development of a strategy of digitalization of local self-government bodies; and for creation of Armenia-specific policy on citizen participation at the local self-governance level. These initiatives ensure involvement of wider strata of the society in the development of public policy in the fields of education and local self-governance, and strengthen the role of policy-making think-tanks in this process.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13324	Scientific-Juridical Charitable Center, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,074.00	To organize interactive educational events on human rights at Hrazdan (# 11 & 12), Artavaz and Meghradzor secondary schools and raise the awareness of the senior grade school students of the commitments Armenia has undertaken by joining the Council of Europe. Under the project mock trials, olympiads and competitions on human rights will be carried out, related database will be created and senior grade school students will participate in real court trials. In the course of the project, the organization will cooperate with the marz judicial authorities and a representative of the Educational Reforms Centre in the their marz.
13456	Institute for Civil Society and Regional Development	Yerevan, Armenia	\$600.00	To edit and publish the materials of the international conference on "Shaping Environment for Peace, Stability and Confidence in South Caucasus. The Role of International Security Organizations" held on April 25-26, 2002.
13528	Armenian International Policy Research Group, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,500.00	To review and analyze different methodologies and approaches to the issues of citizen participation in the local self-administration and decision-making in Armenia; to propose, based on the review and analysis, an Armenia specific approach to participatory development; to organize presentation and discussion of the proposed methodology in a seminar with participation of international experts; to develop a set of policy recommendations to be offered to the local self-administration officials through series of seminar roundtables in ten marzes of the country.
1568	"Team" Research Center, NGO	Yerevan, Armenia	\$12,780.00	To continue the operation of the already created information retrieval www.meeting-point.am webpage (in Armenian, Russian and English languages), as well as of the already established public reception office that provides free of charge Internet service to the people, who have no access to Internet, to advertise the services through local and Diaspora media outlets, to create a web-hosted database of Armenians looking for each other, to publish monthly loose leaflets to the local newspapers in Armenian and Russian and create a database of related information retrieval Internet recourses In addition, there will be a TV version of the project with third-party funding.
519163UA51-1377	Armenian National League Against Epilepsy	Yerevan, Armenia	\$5,190.00	To raise awareness of medical, social and psychopathological aspects of epilepsy among medical personnel, caregivers, kindergarten and school community; to train community members in safe behavior; to conduct a comprehensive social assessment for designing an intervention program and delivering services; to identify and create volunteer self-help groups to help people suffering from epilepsy develop socialization skills.
13346	Yerevan Center for Peace and Democracy, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,451.00	To organize interactive educational events in 13 secondary schools of Gegharqunik marz (ten from urban and three from the rural communities). To raise the students awareness of human rights and freedoms, their protection mechanisms, as well as of the implementation of the commitments undertaken by Armenia by joining the Council of Europe.
13203	Paradigm 2000, NGO	Yerevan, Armenia	\$15,030.00	To complete the development of curricula on "Philosophy for Children" and petition for introducing the course into secondary school core curricula; to conduct interactive educational events on democracy, freedom, family, cooperation and other issues in six secondary schools; to develop teacher training materials for the course. The course is aimed to develop critical thinking, communication and analytical skills with the senior grade school students.
521913UA51	Association of Psychologists	Yerevan, Armenia	\$5,900.00	To provide prisoners with general secondary education, as well as training in wood carving to help them better invest their time and be able to find job upon release, to set up a wood-carving studio and library for prisoners; to teach the prisoners basics of law and economy that will ease their

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
1569	Civil Society Institute	Yerevan, Armenia	\$14,994.00	<p>further integration into the society; to involve already skilled prisoners in the teaching process.</p> <p>To continue operation of the www.hra.am portal on human rights and their protection mechanisms. Within the project interviews with human rights organizations will be conducted and weekly articles on human rights will be released; the portal will have a special section, where questions on human rights could be submitted by visitors and answered by professionals online; weekly, monthly and quarterly surveys on human rights and their protection in Armenia will be conducted and the findings publicized through both portal and print media.</p>
5222383UA51	Social Dialogue Center	Yerevan, Armenia	\$4,980.00	<p>To carry out a social risk assessment in Abovyan; to leverage the impact of development programs by dissemination of knowledge and skills on social risks management; to identify potential risks and risk factors, analyze and evaluate the risks and elaborate a concept plan for social risk management at the community level; to publish and disseminate 100 copies of the project findings among the Ministry of Social Security, local government and other concerned state agencies.</p>
13286	Caucasus Center for Peace-Making Initiatives	Yerevan, Armenia	\$11,530.00	<p>To conduct the following interactive educational events 8 secondary schools (3 regional and 5 Yerevan schools): establishment of a School Ombudsman model, release of three additional editions of the youth newspaper "16" on human rights and commitments of the country within its membership to the Council of Europe, organization of an Olympiad on human rights, publication of an informative booklet on Ombudsman institute.</p>
515393UA51	Association of Investigative Journalists	Yerevan, Armenia	\$3,650.00	<p>To identify vulnerable and isolated groups in 12 communities of Kotayk marz and provide their representatives with an opportunity to express their concerns through interviews and journalistic publications; investigate whether social services and benefits are adequately distributed and whether they actually reach the vulnerable and poor families; to facilitate targeted social services to the rural population and make them more accessible; to improve the connectivity between the community and administrative centers.</p>
13596	"Asparez" Journalists Club, NGO	Gyumri, Armenia	\$13,400.00	<p>To organize 4 seminars on: Law on Freedom of Information, Law on Mass Information, Ombudsman Institution, European Human Rights Institutions, NGOs and Local Self-Governance, in Gyumri, Vanadzor, Alaverdi and Stepanavan for local NGOs, media organizations and community activists; to purchase and distribute the pieces of professional literature among the organizations participating in the seminars; to shoot and broadcast 10 informational TV clips; to organize and TV-broadcast 16 talk-shows with participation of NGO and media representatives, local and Yerevan-based experts, local self-administration and marz authorities in Gyumri, Vanadzor, Alaverdi and Stepanavan.</p>
13344	Teachers Union of Goris, NGO	Goris, Armenia	\$8,718.00	<p>To level up the professional knowledge and methodological skills of human rights teachers of 9 secondary schools in Syunik marz. Within the project methodological manuals and training materials will be prepared for both training of human rights teachers and teaching human rights to students. The following interactive educational events will be organized: competition on Human Rights, on-line discussions by senior grade school students, teachers and community members on the commitments of Armenia within its membership to the Council of Europe, competition among nine schools for the best webpage highlighting the progress of the implementation of the commitments (the developed materials will be integrated into the www.syunikedu.am), nine roundtables on human rights with participation of school students, teachers and community members, articles in local newspapers and TV broadcasts over local television channels on human rights.</p>

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
521873UA51	International Accountancy Training Center Educational Fund	Yerevan, Armenia	\$4,312.00	To train 60 refugees in the following: using computer, accounting, economics, and Armenian legislation and taxes, which will allow better understanding of the characteristics of the labor market. The refugees will also receive language training (Armenian, English) that will help them better integrate into social life.
520243UA51	Corporate Governance Center	Yerevan, Armenia	\$2,000.00	To activate the participation of small shareholders in the system of corporate governance of joint-stock companies. Within the project one-day open house will be announced for small shareholders, seminars for small shareholders will be conducted in the marzes with participation of local government, business and mass media representatives, free consultations will be provided on key issues of shareholding to about 150 persons. All the related materials will be published and placed on the website of the Center: www.corpgov.am .
519693UA51-1394	Socio-Economic Analysis and Consulting	Yerevan, Armenia	\$3,450.00	To create a guide on participatory development to serve as a tool for capacity building of NGOs; to introduce a common platform of participatory development to be accepted by the NGO community; to consolidate and use the accumulated NGO experience and knowledge of the situation and introduce main principles of project design, formulation, monitoring, evaluation and program approach in participatory development; to promote dialogue within the NGO community and promote consensus building among three main sectors of cooperation: civil society, international community and the government.
509923UA51-1372	Republican Children Rehabilitation Center	Yerevan, Armenia	\$6,000.00	To develop the physical and intellectual capabilities of disabled children through regular rehabilitation treatment; to provide psychological assistance to the families with disabled children; to promote integration of disabled children and their families into society; to conduct training courses for the parents of disabled children to educate the families and particularly the healthier children in the families.
13490	Armenian Center for Political Studies and Training, NGO	Yerevan, Armenia	\$14,640.00	To develop an Armenia- specific concept of life-long learning; to work out a set of policy recommendations and institutionalization mechanisms for the incorporation of the concept of life-long learning into educational reforms.
13340	Arena of Education, NGO	Gyumri, Armenia	\$10,131.00	To organize the following interactive educational events on human rights in 33 secondary and 3 boarding schools in Gyumri, Azatan, Akhuryan, Marmashen, Maisyan, Hovuni and Beniamin: round tables, seminars, establishment of a School Ombudsman model-institute in the abovementioned 33 schools, introduction of the School Ombudsman model in the abovementioned three boarding schools, awareness raising of the senior grade school students of the country commitments in the context of its membership to the Council of Europe and the status of their implementation. The school students will also become informed of the prospects of Constitutional amendments, of national and international legal environment and the mechanisms of human rights protection.
13520	Information Systems Development and Training Center, NGO	Charentsavan, Armenia	\$10,900.00	To develop a model municipal informational system Development and in the Charentsavan municipality and introduce it in Charentsavan and three other communities; to develop the "Strategy for Digitalization of Local Self-Administration Bodies and Creation of local Information Communities" policy-paper to be presented to the Government for consideration; to hold a discussion over the model and strategy with local authorities and other concerned parties, to coordinate the activities for the adoption of the strategy; to work out a program for providing on-line training and consultation to the employees of the local self-administration.
Total			\$176,230.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
13474	Harutyunyan Mesrop	Yerevan, Armenia	&1,191	Participation in the annual "Human Dimension Implementation Meeting", Warsaw, Poland, October 6-10, 2003.
13475	Saribekyan Arevik	Yerevan, Armenia	\$1,247	Participation in the annual "Human Dimension Implementation Meeting", Warsaw, Poland, October 6-10, 2003.
Total			\$2,438	

Law and Criminal Justice Program

The goal of the OSIAF-Armenia Law and Criminal Justice Program is to promote the rule of law in Armenia, to raise awareness of the public and concerned institutions on current legal reforms, to ensure accessibility of legal aid for vulnerable strata of the society, to update legal education in compliance with contemporary requirements, and to improve conditions in closed institutions. For the year 2003, the priority areas of the Program were: to facilitate the implementation of commitments made by Armenia upon her accession to the Council of Europe and to help conduct their monitoring, to assist anti-corruption projects, to support harmonization of legal practices with the European and international standards on human rights protection.

Considering access to justice to be crucial for building the-rule-of law State, the OSIAF-Armenia supported the Access to Justice project of the Bar Association of the Republic of Armenia in providing free legal information and services to socially vulnerable groups of population. Within the project free legal aid was provided to the needy, disabled, refugees and women in Yerevan and three other marzes. Under the project, the organization has also conducted consultations in two prisons to assist the prisoners in protection of their rights. The RA Bar Association has organized 12 consultative workshops in the marzes of Armenia, where it has no permanent offices.

The legal education and advanced professional training are deemed to be the most important field, hence the Foundation, in partnership with the Open Society Justice Initiative, continued to support the Legal Clinic of the Yerevan State University, which enables the law students to acquire practical skills during their study at the University. The fact that the students of the Legal Clinic presented and won three cases in the court stands a proof of the effectiveness of the Program. The Clinic also provides training to schoolteachers to help them deal with problems in teaching of subjects, like civic education, human rights, theory of the state and law.

The Program focused its efforts on the issues of professional training to 25 practicing lawyers. In association with the Netherlands Helsinki Committee and the OSI Justice Initiative, the OSIAF - Armenia has supported organization of trainings for lawyers in conformity with the European Court of Human Rights (ECHR) standards.

In response to the 2003 parliamentary and presidential elections, the Law and Criminal Justice Program, in cooperation with the Mass Media Program of the OSIAF-Armenia, supported the "Monitoring of Financial Resources of the Political Parties during the Elections" initiative, which served as a basis for the development of a number of legislative proposals geared to the improvement of the Election Code.

As an anti-corruption initiative, the Court Monitoring project was launched together with the YSU to acquaint the last year law students with court proceedings at six courts, which will be subsequently summarized, and the recommendations will be developed and submitted to the Council of the Courts' Chairmen for further discussion.

Together with the OSI Justice Initiative and the OSCE Yerevan Office, the OSIAF-Armenia has supported the Law Institute of the RA Ministry of Justice to organize training courses for the employees of penitentiary institutions based on international standards and presentation of human rights protection issues. Under this project, special training sessions have been conducted for the penitentiary system security officers and specialists of the newly established social and psychological services, and the continuity of the training was ensured.

The Program has closely cooperated with other programs of the OSIAF-Armenia. Thus, the provisions on criminal liability for trafficking in human beings, elaborated together with the Women's Program, were incorporated into the new Criminal Code and approved by the National Assembly. In conjunction with the East-East Program, a series of international workshops and seminars were held to address some topics of high importance for Armenia, like the establishment of the Ombudsman institute, the law on alternative military service, as well as the establishment and functioning of a Public Monitoring Group to observe the penitentiaries.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13581	Legal Clinic, Yerevan State University, Law Department	Yerevan, Armenia	\$25,870.00	To continue to build practical skills of law students, to develop clinical curriculum, including elaboration of the Women's Rights section and its introduction, preparation of teaching manuals, development of the "Law for All" clinical program, which will promote regular training of teachers from 4 schools on methods of interactive teaching. The Clinic will also provide legal services to vulnerable groups of population and promote joint educational programs with the Law Department that will involve non-clinical professors and students into the work of the Clinic and thus facilitate the process of integration of the Clinical legal program into the University framework. In addition, the Clinic will engage in fundraising activities to seek co-funding from other sources. Among other activities, the Clinic will work with other universities on the charge basis to ensure its financial sustainability. The regional cooperation with other clinics will allow the clinics to share information and experiences.
13619	BAR Association of Armenia	Yerevan, Armenia	\$30,000.00	To develop and expand the free legal aid services provided by the organization to the vulnerable groups of population in Yerevan, Vanadzor, Ararat and Hrazdan, to train the marz lawyers and monitor their work regularly. In the framework of the project the organization will form a working group of legal experts and in cooperation and consultation with legal community will develop draft legislation and policies for free legal aid. Two round-tables with participation of representatives from the Ministry of Justice, lawyers unions and NGOs will be organized on issues of free legal aid regulation. In cooperation with the OSI Justice Initiative the organization will organize training for local lawyers on strategic litigation. During the project two legal cases will be selected and conducted as strategic litigation cases and recommendations about corresponding changes will be done. In the framework of the project 12 FAQ consultations will be delivered in marzes and prisons. The vulnerable groups include but are not limited to disabled, elderly, children, refugees, retired, women, prisoners and former prisoners. The services include both consultations and representation in courts.
1201	Law Institute of Ministry of Justice	Yerevan, Armenia	\$20,549.00	To organize training on European and International standards and Human Rights principles in Penitentiary System for more than 120 penitentiary system security officers and special training for more than 100 social workers and psychologists. Eleven groups will be trained for 2 weeks. The courses aim to retrain the penitentiary system staff in line with international standards. In the framework of the program a professional manual will be prepared and published and an international special manual will be translated and published. Two manuals, each of 500 copies, will be distributed among the penitentiary system officers. Two short-term training sessions will be organized for the financial and human resource departments staff of the penitentiary institutes.
Total			\$76,419.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
1641	Hovhanisyan Lusine	Yerevan, Armenia	\$17,770	To organize an international seminar for professors of Law Clinics, May 2 - 4, Yerevan, Armenia, 2003.
Total			\$17,770	

Women's Program

The OSIAF-Armenia Women's Program is aimed to promote women's rights protection and gender equality, and to enhance women's social and political participation as an important component of the democratic process. The program is meant to raise public awareness on gender issues, to encourage activities of women's NGOs and women's movements throughout the country, in general.

While designing its tactics, the OSIAF-Armenia Women's Program has set the following priorities:

1. To promote gender education;
2. To organize seminars on women leadership development;
3. To advocate women's rights and help introduce the gender-integrated approach into the political, social, economic and household spheres in Armenia.

In 2003, "TRUST" Social Work and Sociological Research Center (SWSRC) in the capacity of the Institutional Partner (IP) of the OSIAF-Armenia proceeded with its activities to foster gender socialization, to facilitate development of women's leadership and gender education. "TRUST" SWSRC continued to provide training sessions for high school teenagers and mixed groups of students from 25 schools, applying its gender education methodology developed in 2002. The IP carried out trainings on women leadership development for 80 participants and pursued the Women's Oral Histories program, publishing the book entitled "The Art of Being. Rhythms of 20th Century". In 2003, "TRUST" SWSRC furthered its research among adolescent age groups, focusing mainly on the strengthening of gender stereotypes dynamics, on the generation gap, on mother-child relationship and modern interaction patterns. The research project was entitled "Daughters/Sons about Their Mothers".

The draft provisions of the Armenian Criminal Code on Preventing, Suppressing and Punishing Trafficking in Persons, developed by the International Bar Union with support of the OSIAF-Armenia, were evaluated by international experts and submitted to the Human Rights Committee, state and government bodies and the National Assembly for approval. In 2003, the above-mentioned drafts were incorporated into the new Criminal Code of the Republic of Armenia, which was adopted by the National Assembly in August 2003.

The Women's Program has continued to support "Hope and Help" NGO, whose project is aimed to prevent the spread of HIV/AIDS, to protect female sex-workers' rights, provide them social and psychological rehabilitation and help them become full members of society through obtaining skills in various professions.

Under the Network Program, the "16 Days of Activism against Gender Violence 2003 Media Campaign" initiative was carried out.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13590	Hope and Help, NGO	Yerevan, Armenia	\$12,109.00	To foster reduction of risk of HIV/STD infection among women sex-workers in Yerevan by increasing awareness of the risks; to provide social rehabilitation to women sex-workers by organizing courses (for 20 people) for obtaining skills on different professions such as hairdresser, cook, waitress, secretary referent and alike.
505963TA51	Armenian Association of Women with University Education	Yerevan, Armenia	\$1,098.00	To finance participation of 4 individuals from Georgia and Azerbaijan in International Conference on "Consolidation of Democracy: Civil Society in Perspectives of Globalization" in Tsakhkadzor, Armenia from March 14 to 16, 2003. The expenses covered the travel and accommodation in Yerevan for 2 days
13593	TRUST Social Work and Sociological Research Center	Yerevan, Armenia	\$33,680.00	To provide gender education in 5 schools (100 school students; beneficiaries of the teacher's training and monitoring will be 15 new teachers and 30 teachers from previously trained groups); to conduct Women's Leadership Development Seminars (for 30 new participants and 50 participants from previously trained groups); to continue Women's Oral Histories Program by preparing for publication a book and airing radio programs based on the stories gathered during the program; to develop and publish Gender Study Manual based on conducted research and case studies on gender issues.
Total			\$46,887.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
1610	Gevorgyan Anahit	Martuni, Armenia	\$535	Participation in seminar "16 days campaign", Kiev, Ukraine
1611	Sargizova Jina	Yerevan, Armenia	\$494	Participation in seminar "16 days campaign", Kiev, Ukraine
13138	Janoyan Tigran	Yerevan, Armenia	\$716	Participation in anti-trafficking conference to be held in Tashkent, May 29-31, 2003
13139	Shatvoryan Enok	Yerevan, Armenia	\$718	Participation in anti-trafficking conference to be held in Tashkent, May 29-31, 2003
13140	Ghulyan Ara	Yerevan, Armenia	\$759	Participate in anti-trafficking conference in Tashkent, May 29-31, 2003
13141	Komarskii Sergey	Yerevan, Armenia	\$784	Participate in film forum taking place in Moscow, May 21-24, 2003.
13142	Shekoyan Evgeniya	Yerevan, Armenia	\$799	Participate in film forum taking place in Moscow, May 21-24, 2003.
13506	Babayan Sofya	Vanadzor, Armenia	\$998	Participation in an international conference "Gender and education" November 4-5 in Bukhara, Uzbekistan
Total			\$5,803	

Mass Media Program

The Mass Media program is aimed to promote independent unbiased and pluralistic media in Armenia through creation of a progressive and favorable legal framework regulating the field and its further harmonization with internationally recognized principles and standards, through professional training of media managers, ensuring access to new Information Communication Technologies (ICT) in the sphere of media, establishment of media self-regulatory mechanisms and improvement of professional journalistic education. The Program attaches particular attention to the initiatives intended to ensure freedom of information and access to it.

Two institutional partners (IP), the Yerevan Press Club (YPC) and the Internews-Armenia (IA), carried out the implementation of the Program in 2003.

The Program supported development of academic plan and curricula for the first year students at the International Journalism Department at the State Linguistic University established through support of the Foundation. BA and MA curricula have been developed and adopted at the Yerevan State University. Particularly, a course on "Human Rights for Journalists" has been developed. Special trainings on elections and corruption coverage have been conducted for practicing journalists.

In 2003 presidential and parliamentary elections were held in Armenia. With the Program support the YPC conducted quantitative monitoring of media coverage of election campaigns and presented the findings to the general public. The special section for election coverage has been developed at the information and news web-portal www.media.am through support of the Program.

To ensure further enrichment, sustainability and larger access to the electronic database the program has supported transmission of the leading print media electronic archive to the Union Electronic Catalogue of Armenian Bibliography (also supported by the Foundation). As an Internet resource the archive is currently available at www.newspaper.ypc.am.

Out of the pool of competitive grants A1+ TV was supported to develop and broadcast 10 TV talk-shows on social-economic and democratization processes in Armenia. The Program has also addressed the role of media in bringing the regions into discourse around the civil society agenda in democratization process. It provided support to development and broadcast of 16 TV talk-shows conducted in 4 largest communities of northern Armenia.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13547	Union of Journalists	Yerevan, Armenia	\$6,580.00	To continue the enrichment of already created electronic archive of Armenian newspapers for 8 months and to ensure its sustainability by submitting the created electronic database to the Armenian Library Union Catalogue.
13502	Meltex, Ltd.	Yerevan, Armenia	\$19,930.00	To organize a series of talk-shows (10 weekly prime-time TV broadcasts) on socio-economic development and democratization processes in Armenia. The talk-shows should be broadcast by the "Armenakob", "Kyavar", "Hachn", "Tsayg", "Lusalik", "Lori TV" and "Alt" TVs. To provide expert assistance and to ensure objectivity of the programming an advisory board is to be established consisting of seven members.
Total			\$26,510.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
1572	Harutyunyan Tigran	Yerevan, Armenia	\$923	Participation in "First Forum of European Mass Media", Bratislava, Slovakia
1575	Petrosyan Volodya	Yerevan, Armenia	\$1,100	Participation in "First Forum of European Mass Media", Bratislava, Slovakia
Total			\$2,023	

EDUCATION PROGRAMS**National
Education
Program**

The goal of the OSIAF-Armenia National Education Program is to facilitate creation of a new, progressive and favorable education environment, which would encourage, help and serve the needs of the learner community. Among the key programmatic areas are: development and introduction of the community school model, enrichment of the educational content and provision of assistance to existing educational institutions through elaboration of appropriate curricula. Thus, the Program supports reforms in the field of secondary school education in Armenia to de-centralize and democratize the school, to ensure transparency and improve administrative mechanisms, to apply Information Communication Technologies in the teaching process for its compliance with international standards, as well as to optimize the general secondary education system.

Pursuant to its strategy, the Foundation developed the community school model and introduced it into 40 secondary schools in various marzes of the country by incorporating information technologies into the teaching process. The successful testing and sustainable development of the model have proved that its institutionalization and wider dissemination could be an effective means to solve strategic problems of the modern school education and to further develop the content aspect of education.

An MoU was signed between the Foundation and the RA Ministry of Education and Science that increases Foundation's direct participation in policy development and ensures endorsement of the local models for Education Reform.

Through establishment of telecommunication centers at schools, the program seeks to further transform them into educational community centers furnished with computing, telecommunication facilities and Internet access, thus providing opportunities for various informational, cultural and educational services and for ongoing community-school links. This will enable the school to become a leader in enhancement and improvement of education quality, in modernization of education content and methodology by utilization of its technical and human resources.

To ensure proper use of information technologies in the educational process, as well as to raise the general level of secondary education and the professional, computer skills of the staff, the Foundation within its Information program has started, along with the above projects, to support computer-training courses for schoolteachers:

- ② Basic computer literacy courses;
- ② Advanced computer/Web design courses;
- ② Network administration courses;
- ② Computer training for subject teachers on the usage of electronic educational modules in the teaching process.

To date, 1200, 470, 500 and 120 schoolteachers have participated in the training courses described above, respectively.

Fifteen out of the 40 secondary schools implementing the community school development projects have become trained enough to individually conduct computer training for the school staff and local community members, and to deliver educational, cultural and various informational services both to the community and to other secondary schools and institutions in their region. These schools are equipped with modern technologies and trained personnel. They can serve as bearing point- schools in their marzes, coordinating solution of different educational/training and technical issues, as well as problems related to life-long learning of adult community members.

Along with the projects on community schools creation and their further development, in 2003 the Foundation continued to support the further development of the Interschool Web Portal www.schoolnet.am. Here, information on various educational government structures can be found and, most importantly, the Web Site enables educators and students to share experience and hold discussions with each other. It is also a resource for distance learning and life-long learning, and ensures interschool contacts both within and outside the country.

In 2003, the OSIAF-Armenia pursued its education content development initiatives. The licensed copy of e-LearningServer3000 system for creation of distance learning courses was acquired. This environment allows developing and creating electronic versions of school subject courses and supplementary manuals without bearing any technical expenses. CD ROM courses on the 10th grade Biology and Chemistry, a Virtual Laboratory complementing the 9th grade Chemistry course, as well as a Civil Education course were developed and produced on compact disks. Under the program, which was worked out in association with the Ministry of Education and Science, the training of teachers in the named subjects is currently underway and is meant to help them use the electronic versions of their subjects in their daily work.

I*EARN

The OSIAF-Armenia has been supporting I*EARN program since 2000. It contributes to the creation of a school network and its content replenishment, as well as provides school students with opportunity to participate in education projects with students of the same age inside and outside the country. One of the Foundation's Institutional Partners, the Republican Children's Library after Khnko Aper, has been implementing the program. Getting familiar with I*EARN, children tend to enlarge the scope of the program topics and debates on their own. The library has included the course of I*EARN into its Internet tutorial, thus expanding the I*EARN community. To date, the project has embraced 22 schools. Despite its late start (the majority of OSI Foundations started much earlier), it gained pace very quickly to now stand among the projects that managed to gain financing beyond our support. Including the program into the Web Portal helps make it more sustainable. Starting from 2003, also the n*EARN (national) Armenian language program has been launched, opening a door to the international program for the school students and teachers with poor English language skills. The three themes of the n*EARN program – "Famous Diasporans", "The Nature in the Eyes of Generations", and "My Talented Coeval" – were set up in 2003 as *EARN international projects to be coordinated by the *EARN Armenian participants.

Step by Step Program

The Step by Step (SBS) and Reading and Writing for Critical Thinking (RWCT) programs of the OSIAF-Armenia are carried out by "Step by Step Benevolent Foundation" (SBSBF) NGO.

In 2003 the program was continued at all three educational levels: pre-school, elementary and higher education. The program aims to expand the high quality child centered teacher training geared to democratization of the teaching and learning process in the educational system of Armenia; promote development of student's free, independent, analytical thinking and meet individual educational needs of each child in the classroom; develop a community of open-minded, democratic educators; as well as stimulate close relationship between students and teachers.

The program operates in 209 kindergartens and 175 schools in different regions of the country. In the course of the project, 11 training centers – 6 preschool and 5 secondary educational institutions – were functioning in 4 regions of the country during 2003. With participation of international experts, training courses for fourth-grade classroom teachers, also for kindergarten and school administrative employees were organized. In 2003, the Education for Parents component of the Step by Step program was launched designed to organize education of preschool age-group children at home. The program works with the families whose kids do not attend kindergartens. Through its 11 training centers, the program helps about 440 poor households meet the educational needs of their children at home. In 2003, the RWCT summer school was organized aimed at promoting implementation of the RWCT methodology in universities and colleges. Forty two professionals from 13 universities and colleges of the country took part in the summer school. Upon its completion, the participants developed and prepared a tutorial on active teaching courses intended for the improvement of educational methods in various subject areas.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13582	School # 1	Kapan, Armenia	\$5,420.00	To further develop community school model for serving local community and local students as well as to provide services to neighboring schools by organizing training courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services, entertainment activities as well as usage of computer, Internet resources and Electronic Contents on Physics, Geography, Chemistry and Biology in educational process with training and involvement of subject teachers. To further organize theatrical, literature and other activities for community members (students of the Branch of the State Engineering University of Armenia, Music School and Nursing College).
13589	Educational Complex # 1	Gyumri, Armenia	\$4,020.00	To further develop community school model for serving local community and local students as well as to provide services to neighboring schools by organizing training courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for school students and teachers and community members; to further develop school s web site by involving 6 new schools including 3 rural ones; to organize round tables on Gender and Civic Education, Human Rights; and to prepare school newspaper.
13578	School # 1 after Kh. Abovyan	Hrazdan, Armenia	\$5,955.00	To further develop community school model for serving local community and local students as well as to provide services to neighboring schools by organizing training courses,

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13579	School # 5 after N. Sisakyan	Ashtarak, Armenia	\$3,560.00	particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for: schools students and 18 IT teachers from villages Solak, Kakhsi and Lermanist. To further develop community school model for serving local community and local students as well as to provide services to neighboring schools by organizing training courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for 265 people: 200 students (60 from neighboring schools); 20 teachers and 45 community members (25 medical doctors and 20 municipality officials).
13278	Free Pedagogical Association,NGO	Yerevan, Armenia	\$17,072.00	To incorporate effective methods of using Information Communication Technologies (ICT) into 10 Community Schools involved in the OSIAF-Armenia National Education Program for further transformation of the selected schools into model-site schools based on the experience of Yerevan Schools # 43 and # 177 and College "Quantum" by conducting the following activities: development and implementation of the most effective forms of organizing school activities and using ICT in both education process and management; preparing a package of program products and manuals for distribution to schools; acting as a training center for exchange of experience, cadre improvement and providing consultations to school teachers and administrators; identifying the most objective criteria for evaluation of the efficiency of already established school-telecenters; and organizing joint seminars on "Civic Education" and "Cooperation Links between School and Community" (School # 43, Yerevan), "Training of Schoolteachers to Use Electronic Modules for Teaching Physics and Mathematics" (College "Quantum"), hosting, maintenance and further development of Interschool Web Portal.
13586	Lusntag, NGO	Sisian, Syunik marz, Armenia	\$8,365.00	To further support development of the community model training center in Sisian on the basis of the NGO by organizing training courses, particularly, telecommunication and IT training, as well as English language courses for school children and teachers, and community members.
1603	Yerevan State University	Yerevan, Armenia	\$53,462.00	To develop and implement instrumental tools for supporting information technologies in educational process at secondary schools; to develop and create CD ROM courses on Law, Virtual Laboratory as a compliment of the 9th grade Chemistry, Biology and Chemistry for the 10th grade based on TeachArm Technology (300 copies of CD for each course); to develop courses for distance learning and input them to the environment of eLearningServer3000; to provide introductory training sessions for subject teachers and training for trainers in Yerevan and in two regions.
512893CA51	Basic School of Gyumri Pedagogical Institute	Gyumri, Armenia	\$4,620.00	To organize a Winter Computer School for community unemployed members (two groups with 9 people in each, twice in a week); to organize English and Armenian courses using existing computer software and Internet resources (once in a week for the period of February-May, 2003), to create a web page for school children of Shirak region, to provide telecommunication services to the local community, to develop school-community relations with the purpose of school transformation into telecommunication center for community.
13583	School # 1	Metsamor, Armenia	\$4,330.00	To further develop community school model for serving local community and local students as well as to provide services to neighboring schools by organizing training courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for local school students, as well as students and teachers from nearest villages Eghegnut, Zartonk, Mrgashat, Aknalich and Mayisyan. The school will also continue further development of Aesthetic Education in the city of Metsamor

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13580	School # 145	Yerevan, Armenia	\$5,415.00	To further develop community school model for serving local community and local students as well as to provide services to neighboring schools (Yerevan Schools # 56 and # 82) by organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for 304 school students and teachers (248 school students, 32 teachers, 24 kindergarten teachers), and seminars for 360 community members
Total			\$112,219.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
13481	Topuzyan Aida	Yerevan, Armenia	\$1,342	Participation in Study Tour on "Strategies to Improve Transparency and Accountability in Education", October 13 - 17, 2003, Vilnius, Lithuania
Total			\$1,342	

I*EARN Program

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13618	Republican Children Library after Khnko Aper	Yerevan, Armenia	\$19,100.00	To continue development of training and cultural education methods through I*EARN Program in Armenia; to develop and expand the national I*EARN network adequate to the ideology, concept, and structure of the International I*EARN Program; to popularize the ideas and principles of I*EARN Program through mass media; to conduct on-line forums involving 20-22 school teachers of Model Community Schools funded by the Foundation, as well as those of newly joint schools from every marz of Armenia.
Total			\$19,100.00	

Step by Step Program

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13163	"Step by Step" Benevolent Foundation	Yerevan, Armenia	\$40,000.00	To cover administrative expenses for the following programmatic activities: to expand the high quality child centered teacher training geared to democratization of the teaching and learning processes in the educational system of Armenia; to promote development of students' free, independent, analytical thinking and meet the individual educational needs of each child in the classroom; focus on the educational needs of underserved children in all the parts of the country: children of socially disadvantaged families, children with disabilities, refugees, and other vulnerable groups; to create a community of open-minded, democratic educators concerned about changing the whole school environment and making it meaningful and academically effective for students and teachers.
Total			\$40,000.00	

Higher Education Support Program

The OSIAF-Armenia Higher Education Support Program aims to facilitate harmonization of Armenian educational system with international standards, promote the advancement of higher education within the humanities and social sciences, develop critical thinking of students, encourage international connections and contribute to research activities at the higher educational institutions.

The OSIAF-Armenia focuses on the following priority areas:

1. Building up capacities for the development of the higher education policy;
2. Elaboration of teaching materials on humanities and social sciences;
3. Establishment of international contacts through organization of summer schools.

Development of the higher education policy fosters educational reforms through elaboration of educational standards in social sciences and other spheres, adaptation of the credit-based system, creation of relevant tools for transparent educational management of modern universities. The OSIAF-Armenia has already supported the development of the higher education policy. In this respect, the OSIAF-Armenia has contributed to adaptation and implementation of the credit-based system in the higher educational institutions of Armenia and has supported establishment and implementation of the credit-based system for PhD program in the State Engineering University of Armenia in 2003.

With the Foundation's support in 2003 the "Association of Women with University Education" NGO developed and presented for the expert scrutiny of the RA Ministry of Education and Science a new concept of gender education standardization and the state educational standards for the "Introduction to Gender Theory" discipline.

In 2003 the Ministry of Education and Science officially recognized the educational standards for the "Linguistics and Intercultural Communication" major developed with support of the Foundation. The initiative was institutionalized through establishment of the "Linguistics and Intercultural Communication" specialization at the State Linguistic University named after V. Bryusov.

Introduction of innovative curricula on the humanities and social sciences is of paramount importance both for the state and for the society in the context of cadre training. It is also significant in terms of scientific amendment and de-ideologization of the curricula, which were developed in the Soviet times with consideration of the ideological requirements of the time, were somewhat detached and failed to reflect the relation with the outer world.

The OSIAF-Armenia supported development of more than 40 courses in different areas of social sciences and humanities in major universities. Currently all of them have become part of curricula in 12 universities.

The OSIAF-Armenia also supported the "Scientific and Educational Center for National Development" NGO to organize a summer school on "Ecology and Environment Protection" to be held in July 2004, with participation of foreign experts. An educational course entitled "Environmental management" will be presented during the summer school.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13243	Institute of Linguistics Affiliated with National Academy of Sciences of the Republic of Armenia	Yerevan, Armenia	\$4,940.00	To develop and implement 1 new academic course on "Basics of Information Technology in Linguistics". The course will be incorporated in the curriculum of Philology Department of the Yerevan State University.
1599	Association of Women with University Education	Yerevan, Armenia	\$8,840.00	To develop and introduce state educational standards for gender education in the higher institutes of education and develop standards for the "Introduction to Gender Theory" interdisciplinary course. During the project a concept and policy for the standardization of gender education will be developed with an aim of its further institutionalization in the higher institutes of education.
13254	Yerevan State University, Chair of Psychology	Yerevan, Armenia	\$4,990.00	To develop and implement a new academic course on "Psychology of Tolerant Consciousness". The course will be incorporated into the curriculum of the Department of Philosophy, Sociology and Psychology of the Yerevan State University (60 hours in total).
13380	Scientific and Educational Center for National Development, NGO	Yerevan, Armenia	\$19,903.00	To organize a two-week summer school on Ecology and Environment Protection in June-July, 2004 in Armenia. The goal of the summer school will be to level up the professional skills of 25 specialists (graduate and postgraduate students, lecturers and others) from Armenia (marzes), Ukraine, Georgia, Azerbaijan and Central Asian countries. The "Environmental Management" training session will be conducted by both local instructors and specialists invited from the Central European University of Budapest, Hungary.
13252	Republican Psychological Center of Yerevan, NGO	Yerevan, Armenia	\$4,735.00	To develop and implement a new academic course in "Theory and Practices of Interactive Methods of Teaching". The course will be incorporated in the curricula of the Department of Psychology and Pedagogy of the Armenian State Pedagogical University named after Kh. Abovyan (Yerevan) and the Department of Pedagogy at the Yerevan State University (70-72 hours in total).
13557	Yerevan State Institute of Economics	Yerevan, Armenia	\$3,630.00	To develop a course in "Higher Education Management" and introduce it in the Yerevan State Economic Institute; to train 10 members of the academic staff in teaching the course; to publish 500 copies of the Manual on Higher Education Management.
13273	Yerevan State Linguistic University after V. Bryusov	Yerevan, Armenia	\$15,225.00	To develop and implement the following 4 new courses: "Introduction to Journalism"; "History of Armenian Mass Media"; "History of International Journalism"; and "Professional Skill". The courses will be incorporated in the curriculum of the Department of International Journalism of the Yerevan state Linguistics University named after V. Bryusov (192 hours in total).
1586	State Engineering University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$10,571.00	To develop and introduce the European Credit Accumulation & Transfer System in the Doctoral Programs of the State Engineering University of Armenia (SEUA) and develop on its basis a western-style concept of organization and management of postgraduate study process by the end of the project.
Total			\$72,834.00	

External Education Programs

The OSIAF-Armenia External Education Programs started in 1998. Providing Armenian citizens with opportunities of better access to information, exposure to the Western-type educational system, as well as the possibilities of establishing ties with their colleagues from other countries for cooperation and exchange of experience, the program aims to promote development of social sciences and humanities in Armenia, thus fostering the establishment of open democratic society in the country.

In 2003 the OSIAF - Armenia External Education Programs incorporated the following basic directions of activities: 1) scholarships for students; 2) short-term support schemes for university teachers and working experts; 3) research support for Armenian experts.

The OSIAF-Armenia has organized recruitment activities sharing the information on the programs with relevant departments at the Universities in Yerevan.

Scholarship programs provide high quality educational services to the gifted students in various sciences, opportunities to continue academic study at Central European University (CEU), American University in Bulgaria (AUBG), Human Rights Center-University of ESSEX. The program also offers Armenian students partial financial aid in the framework of the Soros Supplementary Grants Program (SSGP), and Global Supplementary Grants program (GSGP).

Short-term support scheme programs, Curriculum Resource Center (CRC), Summer University (CEU SUN), and Cambridge Hospitality program proved to be extremely useful to Armenian educators in promoting the development of higher education in Armenia, as well as providing research opportunities for scientists.

Total number of individuals participated in External Education Programs in 2003 is 55.

The figures of participation in the long-term and short-term programs are:

American University in Bulgaria
Central European University program - 1
Human Rights Center-University of ESSEX - 1
CEU/Summer University Program - 15
Curriculum Resource Center - 11
Soros Supplementary Grants Program - 8
Cambridge Hospitality program - 3
Salzburg seminars program
Course Development Competition program - 2

In 2003 the OSIAF-Armenia further developed the External Education Programs by establishing contacts with local universities/institutes that teach humanities and social sciences, promoting the integration of the External Education programs' graduates into the Armenian society by involving them in teaching at local universities in order to raise the impact of this programming area on the changes in the higher educational system of Armenia.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
991	Tonoyan Tamara	Yerevan, Armenia	\$842	Visit to Cambridge University as a Visiting Scholar
997	Babayan Arthur	Yerevan, Armenia	\$841	Participation in Cambridge Hospitality Scheme
1124	Maksapetyan Aleksandr	Yerevan, Armenia	\$831	Participation in Cambridge Hospitality Scheme
1202	Khechoyan Tereza	Yerevan, Armenia	\$537	Participation in the course "The Politics of market making and Industrial Relations in Europe" from June 30, 2003 to July 11, 2003, CEU/SUN, Budapest, Hungary
1211	Alaverdyan Naira	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the course entitled "Catastrophes and Globalization" from July 14 - 25, 2003, CEU, Budapest, Hungary
1214	Mkrtchyan Lilit	Yerevan, Armenia	\$599	Participation in the course entitled "Ethnic relations and Democracratization in Eastern Europe" from June 30-July 18, 2003, CEU, Budapest, Hungary
1215	Huyisysyan Varduhi	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the courses "Toleration and Multiculturalism: Western and eastern perspectives" and "Violence and Culture", CEU/SUN, Budapest, Hungary
1217	Zolyan Mikayel	Yerevan, Armenia	\$543	Participation in the courses "Uses and Abuses of the Middle Ages" and "Violence and Culture", CEU/SUN, Budapest, Hungary
1229	Margaryan Araksya	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in summer courses "The UN, EU and Governance in a Globalizing World" and "Globalisation, Anti-globalisation and IGO-Civil Society Partnerships in a Multiethnic World", CEU/SUN, Budapest, Hungary
1258	Manukyan Alla	Yerevan, Armenia	\$500	Study at the CEU Human Rights MA Department from August 1, 2003-August 31, 2004
1316	Torosyan Gagik	Yerevan, Armenia	\$447	Participation in CEU/CRC session, Budapest, Hungary
1317	Khalapyan Hasmik	Yerevan, Armenia	\$700	Study at the Gender Studies Program at the CEU, Budapest, Hungary, January 6-July 6, 2003
1325	Galikyan Gagik	Yerevan, Armenia	\$475	Participation in CEU/CRC session, March 10-15, 2003, Budapest, Hungary
1326	Khachatryan Serob	Yerevan, Armenia	\$393	Participation in CEU/CRC session, March 10-15, 2003, Budapest, Hungary
1331	Kanetsyan Arusyak	Yerevan, Armenia	\$600	Study at BA course at the AUBG January-September, 2003 in Blagoevgrad
1332	Umroyan Lilit	Gyumri, Armenia	\$800	Attending the same Issyk-Kul summer program finalists for UK programs from June 29-July 27, 2003
1563	Vardanyan Tamara	Yerevan, Armenia	\$554	Participation in CEU/CRC course, March 24-29, 2003, Budapest, Hungary
1595	Gasparyan Anna	Yerevan, Armenia	\$955	Participation in "Alumni workshop" organized by NSP program
1617	Beglaryan Erna	Yerevan, Armenia	\$500	Soros Supplementary Grant to support studies in the 2003/2004 academic years
1623	Hovsepian Armen	Yerevan, Armenia	\$500	SSGP award to cover expenses for study at the University
1625	Virabyan Karen	Kapan, Armenia	\$500	SSGP award on scholarship for educational purposes in the 2003/2004 academic years
1626	Virabyan Karina	Kapan, Armenia	\$500	SSGP award to support studies at the University in the 2003/2004 academic years
1627	Shahnazaryan Gohar	Yerevan, Armenia	\$577	Participate in CDC workshop from June 23-28, 2003 in Budapest, Hungary
1639	Sargsyan Inna	Yerevan, Armenia	\$500	SSGP award on scholarship for educational purposes in the 2003/2004 academic year
13133	Manukyan Aghasy	Yerevan, Armenia	\$637	Participation in the session "Globalization as Educational Phenomenon", May 12-17, 2003
13166	Muradyan Vardan	Yerevan, Armenia	\$655	Study at BA courses at the American University in Bulgaria (AUBG), August 2003-2004 in Blagoevgrad, Bulgaria
13167	Tonoyan Zaruhi	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in CEU/SUN course "Managing Conflict and Fostering Democratic Dialogue, July 07-25, 2003
13168	Boyajyan Vahe	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the course entitled "Islam and the West", July 14 - 25, 2003, CEU/SUN, Budapest, Hungary
13169	Safaryan Argishti	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the course entitled "Agrarian Institutions Analysis", CEU/SUN, Budapest, Hungary
13170	Hovhanisyan Hasmik	Yerevan, Armenia	\$599	Participation in the course entitled "The UN, EU and Governance in Globalizing World", CEU/SUN, Budapest, Hungary
13171	Melkumova Zara	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the course entitled "Intergovernmental Fiscal Relations and Local Financial Management", CEU/SUN, Budapest, Hungary
13172	Nazaretyan Mihran	Yerevan, Armenia	\$699	Participation in CDC workshop from June 23-28, 2003 in Budapest, Hungary

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
13189	Demoyan Hayk	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the course entitled "Violence and culture; Rethinking, Ethnic, Religious and Nationalist Conflict in the Post Cold War Context", June 30-July 11, 2003, CEU/SUN, Budapest, Hungary
13190	Vardanyan Karen	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the course entitled "Globalizations, Anti-globalizations and IGO", July 14-25, 2003, CEU/SUN, Budapest, Hungary.
13191	Khachatryan Yekaterina	Yerevan, Armenia	\$543	Participation in the course entitled "Islam and the West", July 14-25, 2003, CEU/SUN, Budapest, Hungary
13192	Gushchyan Lusine	Yerevan, Armenia	\$543	Participation in the course entitled "The Politics of Market Making and Industrial Relations in Europe", June 30-July 11, 2003, CEU/SUN, Budapest, Hungary
13291	Ter-Hovhanisyan Izabella	Yerevan, Armenia	\$513	Study at the American University in Bulgaria (AUBG) in 2003/2004 academic year in Blagoevgrad, Bulgaria
13292	Aghajanyan Maria	Yeghegnadzor, Armenia	\$514	To study at the American University in Bulgaria (AUBG) in 2003/2004, Blagoevgrad, Bulgaria
13295	Nahapetyan Vahan	Yerevan, Armenia	\$600	Study at the American University in Bulgaria (AUBG) in 2003/2004, Blagoevgrad, Bulgaria
13299	Umroyan Lilit	Gyumri, Armenia	\$650	Participation in pre-departure orientation in Budapest, Hungary, September 19-21, 2003
13314	Babajanyan Anush	Yerevan, Armenia	\$650	Study at American University of Bulgaria (AUBG), Blagoevgrad, Bulgaria in 2003/2004 academic year.
13350	Mazmanyany Arman	Gyumri, Armenia	\$600	Participation in CEU/CRC Legal Studies session, 10 -15 November, 2003, Budapest, Hungary.
13468	Movsisyan Hasmik	Yerevan, Armenia	\$530	Participation in CEU/CRC session in Environmental Sciences and Policy, November 24-29, 2003, Budapest, Hungary
13470	Hovakimyan Gayane	Yerevan, Armenia	\$534	Participation in CEU/CRC course on Legal studies, November 7-17, 2003, Budapest, Hungary
13476	Umroyan Lilit	Gyumri, Armenia	\$1, 500	Study for 2003/2004 academic years for MA degree in Human Rights in University of Essex, UK.
13483	Tovmasyan Tatevik	Gyumri, Armenia	\$535	Participation in CEU/CRC session on Media Studies held in Budapest, Hungary, November 1-10, 2003
13487	Davoyan Lilit	Gyumri, Armenia	\$600	Participation in CEU/CRC session on Economics, November 14-24, 2003, Budapest, Hungary
13492	Aloyan Tigran	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in the CEU/CRC session on Legal studies, November 15-15, 2003, Budapest, Hungary
Total			\$29,596	

The OSIAF - Armenia Information program aims to build information society and knowledge-based economy by providing society with access to both electronic and print information, enhancing flow and exchange of information, promoting new educational methods, encouraging lifelong education and distance learning, supporting libraries and publishing houses, introducing and enforcing international standards in the legal regulation of information area. The program has been actively cooperating with all other OSIAF - Armenia programs, such as Media, Education, Civil Society and Arts & Culture in the area of web content development. At the same time, the program has the following global objectives:

Community TeleCenter Development

The OSIAF - Armenia Information Program, together with National Education Program, implements models of Communal Service versus Personal Access through regional TeleCenters established in schools and libraries in order to eliminate economic barriers for the entry of on-line community. The TeleCenters introduce and integrate ICT into education process and provide education and communication services to the communities around the country. Foundation is focused on conceptual issues, such as adaptation of the TeleCenter model to Armenian reality, sustainability, development of content and tool, networking of the TeleCenters, and training.

For the needs of the TeleCenter project the Foundation supported provision of trainings on MIS and web publishing through the capacities of the previously sponsored training centers of ISOC, which prepares network administrators for Windows 2000, or LINUX based networks, and Electronic Publishing Training Center. In addition to these trainings, the Foundation also funded specially designed trainings for the users of electronic educational content developed through its grant.

Electronic Content & Tool Development

Armenian Library Automation Project

The Armenian Automated Union Library Network (AAULN) envisaged under the project houses database architecture and record sharing facilities to support the preparation of the country Electronic Union Catalogue according to International standards. In the current stage, 9 libraries are involved in the project: National Library of Armenia, Yerevan State University Library, Fundamental Library of the National Academy of Sciences of Armenia, Scientific-Technical Library, Scientific-Medical Library, and National Book Chamber, State Engineering University Library, Children Library, Yerevan City Library. For the implementation of the project, the Library Consortium with the above-mentioned members was established. Overall, all databases contain bibliographical descriptions and electronic records of about 1,200,000 books and 50,000 periodicals. Izmirlyan Foundation supported the networking part of the project, whereby high-speed fiber-optic link between major libraries and universities has been created. This network also serves as infrastructure for distributing Internet access within NATO virtual "Silk Road" project.

Electronic Information For Libraries Direct (EIFL)

The Electronic Information For Libraries Direct (EIFL) initiative is a joint project of the OSIAF - Armenia and EBSCO Publishing, a leading provider of reference resources, continued to provide Armenian users with the wealth of information contained in thousands of world periodicals in humanities, social sciences, education, business and medicine, as well as full-text brochures and reference books. Under the project, the libraries-members to the Library Consortium of Armenia gained access to the five databases of EBSCO Publishing through Internet, CD-ROM or DVD-ROM depending on the technical capacities of each member library.

Support to Armenian Language Content Development Tools

Software industry does not have much interest in supporting a language with such a small base of native speakers. Supplying native language support to Armenians will be left up to small companies and the Armenian developer community. During past years several tools have been created to support Armenian language content development. In 2003 foundation supported Open Office localization into Armenian Language. The Open Office is an Open Source alternative of Microsoft Office suite.

The OSIAF – Armenia, together with Eurasia Foundation, supported the development of English-Armenian-English online translator. The development of the software is in process now.

Policy Initiative Support

The Global Internet Policy Initiative (GIPI) is a network program, which operates in 17 countries and supports adoption of the legal and policy framework for an open and democratic Internet in developing countries. The project works with local stakeholders in consultative, coalition-based efforts to promote the principles of a decentralized, accessible, user-controlled, and market-driven Internet.

The GIPI acts as a Foundation partner for policy initiatives in the sphere of ICT. Main part of GIPI activities in Armenia is in telecom regulation to eliminate burdensome licensing requirements for ISPs, legal assistance to ARENA foundation in the cancellation of the decision of the RA Ministry of Transport and Communication on prohibiting VSAT link connection under the Silk Highway Project to public networks, assistance to the GoA in regulation of the “Voice-over-IP” services.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
1638	Martuni Central Library	Martuni, Armenia	\$8,750.00	To establish community Telecenter in Martuni, to install computer center intranet and connect to Internet, to provide 300 individuals with 7-day long basic computer literacy training (total of 12 months), to train 1 librarian in the Internet Society of Armenia Center and 4 librarians in the Electronic Publishing Center.
13103	Central Public Library of Stepanavan	Stepanavan, Lori, Armenia	\$9,103.00	To establish community Telecenter in Stepanavan, to install computer center intranet and connect to Internet, to provide 300 individuals with 7-day basic computer literacy training (total of 12 months), to train 1 librarians in the Internet Society of Armenia and 4 librarians in the Electronic Publishing Center.
13112	Verishen Public Library	Syunik marz, Armenia	\$9,380.00	To establish community Telecenter in Verishen, to install computer center intranet and connect to Internet, to provide 90 individuals with 5-day basic computer literacy training (total of 6 months), to train 1 librarian in the Internet Society of Armenia Center and 2 librarians in the Electronic Publishing Center.
13115	Koghb Cultural Center	Tavush marz, Armenia	\$7,738.00	To establish community Telecenter in Koghb, to install computer center intranet and connect to Internet, to provide 220 individuals with 11 3-day basic computer literacy training (total of 10 months) , to train 1 librarian in the Internet Society of Armenia Center and 4 librarians in the Electronic Publishing Center.
13091	Centralized Library System of Dilijan	Dilijan, Tavush Armenia	\$8,411.00	To establish community Telecenter in Dilijan, to install computer center intranet and connect to Internet, to provide 480 individuals with 5-day basic computer literacy training (total of 10 months), to train 1 librarian in the Internet Society of Armenia Center and 4 librarians in the Electronic Publishing Center.
13290	State Engineering University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$35,630.00	To develop an English-Armenian and Armenian-English machine translator. The system should work in a real time mode and be freely accessible in the Internet under HTTP protocol within not less than 5 years after the end of the grant period. Translation will involve the syntactic and morphological analyses of the entry text. The system will allow connection between specialized thematic and user dictionaries created by both developer and users. There will be an option to translate formatted texts, including Microsoft Word, RTF and HTML documents of web pages from English to Armenian and back with preservation of the source format. The developed software will be an open source product according to Open Source Definition (OSD v.1.9) The Eurasia Foundation has decided to grant the State Engineering University of Armenia \$35,000 (thirty five thousand US Dollars) for the above mentioned period and purpose.
13554	State Engineering University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$13,520.00	To provide 100 secondary school teachers with basic ICT, distance education, web design training (4 courses to 80 teachers from Yerevan and 2 courses to 20 teachers from Gyumri).
13333	Troy Soft, Ltd.	Yerevan, Armenia	\$11,920.00	To develop and introduce the Armenian Search website on the basis of the ABBYY retrieval and morphology engine. The website will be able to provide efficient search and indexing capabilities in Armenian, Russian and English languages. The website domain must be registered to the OSIAF-Armenia.
13571	The Union of IT Enterprises	Yerevan, Armenia	\$10,935.00	To localize into fully featured Armenian version of open source office suite Open Office 1.1 both for Windows and LINUX; to translate the help files into Armenian; to provide training and seminar series for organizations, government bodies and for future trainers; to publish and distribute 1,000 copies of Open Office CD (500 copies of both version for Linux and Windows).
13293	InfoGroup, NGO	Yerevan, Armenia	\$11,395.00	To provide 120 school teachers with basic ICT trainings.
13313	UNDP Armenia	Yerevan, Armenia	\$8,150.00	To purchase 10 computers for the ICT Center established by the UNDP in the building of the RA National Academy of Sciences.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13175	Internet Society of Armenia	Yerevan, Armenia	\$24,185.00	To provide training in advanced network administration of Windows 2000 server to 180 trainees from the secondary school that serve as Community Telecenters (120 trainees from the schools supported by the OSIAF-Armenia and 60 trainees - from the schools supported by the Project Harmony).
1117	Hayastan, Publishing House	Yerevan, Armenia	\$9,780.00	To translate from English into Armenian and publish 2 titles: 1.George Soros "Open Society: Reforming Global Capitalism" print run of 300 copies; 2. Karl Popper "The Open Society and Its Enemies" print run of 300 copies.
1600	Gitutyun, Publishing House	Yerevan, Armenia	\$4,965.00	To publish the third volume of the "History of Armenian Architecture" with 700 copies print run. The book will have 16 color and 70 black-and-white illustrations.
513933HHK1	Zangak-97, Ltd.	Yerevan, Armenia	\$4,870.00	To translate into Armenian and publish 1,000 copies of Thomas S. Kuhn's "The Structure of Scientific Revolutions".
506043HHK1	Armenian Encyclopedia Editorial Office, SCJSC	Yerevan, Armenia	\$5,000.00	To translate into Armenian and publish 1,000 copies of Hirst Paul's "Globalization in Question".
1111	Sargis Khachents Aibbengim, Publishing House, Ltd.	Yerevan, Armenia	\$7,850.00	To translate into Armenian and publish 2 titles: 1. Immanuel Kant "Critic of Pure Reason", print run of 500 copies; 2. Emil Dunkheim "Les Regles De La Methode Sociologique", print run of 1,000 copies.
13569	National Publishers Association	Yerevan, Armenia	\$9,840.00	To create online and CD-ROM Books in Print Catalogue, which will contain at least 6,000 titles currently available in the market; and publish Print Catalogue in 300 copies print run once in a quarter.
1112	Guitank A, Fund	Yerevan, Armenia	\$7,890.00	To translate into Armenian and publish 500 copies of Peter Collin's "Dictionary of Law, 1998, second edition".
202	Hayastan, Publishing House	Yerevan, Armenia	\$5,000.00	To translate from English into Armenian and publish 700 copies of Gellner, Ernest's book "Nation and Nationalism" print run of 700 copies.
1115	"DALL" Co. Ltd.	Yerevan, Armenia	\$9,547.00	To translate into Armenian and publish 1,000 copies of George Henrik Von Wright's "Explanation and Understanding"; and translate into Armenian and publish 500 copies of Michael Dummett's "The Logical Basis of Metaphysics".
Total			\$223,859.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
13317	Sandukhchyan David	Yerevan, Armenia	\$1,468	Participation at e-Gov Workshop, Tallinn, Estonia, September 1 - 6, 2003
13318	Hakobyan Hakob	Yerevan, Armenia	\$1,468	Participation at e-Gov Workshop, Tallinn, Estonia, September 1-9, 2003
Total			\$2,936	

Arts and Culture Program

In 2003 the Arts and culture program continued building on what had been achieved during previous years within Program's main activities. Program worked in collaboration with local NGOs, cultural unions, other OSIAF – Armenia programs and international organizations involved in the field.

The main direction of our activities was integration of all previous and current achievements, stimulation of civil society involvement in cultural policy development processes, and enhancing professional knowledge of art/culture managers. For this purpose, the OSIAF-Armenia supported organization of public debates on cultural policy topics, as well as creation of a cultural web portal on the basis of www.arvest.am online magazine. The program supported arts management training at the Yerevan State Linguistic University named after V. Bryusov. The course is expected to lay the foundation for establishing Arts Administration Department in the future. To improve the management of arts/culture institutions the OSIAF-Armenia cooperated with UNESCO in the joint project on Modern Museum Capacity Building. A group of Armenian museum specialists from Yerevan and provinces attended UNESCO-organized regional round-table on defining the program for modern museum management in the South Caucasus.

The Program activities were focused on facilitation of information society in Armenia through making art-related information widely accessible on the Web and introducing information technologies into the sphere. In this aspect, the Foundation assisted development of a comprehensive online database of Armenian historic monuments, which will be easily accessible via Internet. Along with this, support was provided to create virtual museum of Komitas, to organize an online contest-exhibition of Armenian schoolchildren's artworks, and to design the official web site of the Union of Artists of Armenia.

The Arts & Culture Program, in cooperation with the Civil Society Program, funded a number of projects meant to encourage integration of vulnerable groups into society by involving them in artistic activities. Among those were the projects to involve disabled children of Lori and Tavush marzes in integrated groups specializing in various arts, and the initiation of a wood-carving studio at the Abovyan penitentiary institution for juveniles and women.

To facilitate cooperation and exchange of experiences among artists at the regional level, the Arts & Culture Network Program helped 9 professionals representing the cultural field to participate in international cultural events and to have internships at reputable foreign cultural institutions. Within the same program component the Armenian Center for Contemporary Experimental Art won the Regional Development grant to promote and strengthen cooperation among contemporary artists of Armenia and the neighbouring countries.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13394	Youth for Achievements, NGO	Yerevan, Armenia	\$8,000.00	To involve 253 schools connected to internet throughout Armenia into children artwork virtual contest using modern information-communication technologies (ICT). The project involves development of an online submission tool and a rating module on the www.colours.am Colors of Childhood website. Each participant school will submit five best artworks to the website using the tool. The artworks will be then put into rating module and be available for rating within a 7-day period. In 15 weeks all the works will be rated and the best ones from each school will be located on the website. There will also be an exhibition of the best artworks later.
1580	The Armenian Center for Contemporary Experimental Art	Yerevan, Armenia	\$20,000.00	To develop, expand and strengthen the scope of regional activities by the organization. The grant is not a single project grant, as it is rather aimed at promoting the role of the organization as a regional facilitator of artistic and cultural exchange, stakeholder and knowledge-transmitter. The followings activities will be carried out within the grant: at least 3 practicing contemporary art curators/critics (one from each South Caucasian country) will visit each of the 3 capitals to conduct seminars on the issues concerning their organization and presentation of avant-garde art of their

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13204	Armenian Association of Film Critics and Cinema Journalists	Yerevan, Armenia	\$6,360.00	<p>country with the aim of stimulating interaction, exchange of ideas, and debate among artists and specialists of the region. The project participants will also visit studios to select artworks for an integrated avantgarde exhibition in Yerevan, Tbilisi and Baku. Five hundred copies of a post-exhibition catalogue with the presentation summaries, seminar and exhibition outcomes will be published. A joint exhibition of avant-garde art of Armenia, Greece and Iran will be organized in Yerevan, Tehran and Athens. During the grant period booklets, bulletins and other publications with information about organization and its regional activity will be published and distributed with the purpose of raising funds for its further activity.</p> <p>To create an online Cultural Portal/Forum on the basis of the www.arvest.am online magazine that focuses on the cultural policy issues. The goal of the project is to facilitate involvement of the cultural NGOs in the elaboration and implementation of efficient cultural policy through providing expertise and open discussion of cultural legislation. The project includes activities in two directions: 1. Assessment and public debate over the "Basic Principles of Legislation on Culture" (law) and the draft law "On the State Support to Film Production Industry" and organization of two round tables; 2. Creation of Cultural Portal/Forum providing news and analytical updates on cultural issues, cultural policy documents (legislation, reports, recommendations, examples of the best international practices in the cultural policy, etc.), database of important state, private and nongovernmental cultural institutions, information on the OSI-funded and other projects and initiatives in the field of arts and culture. The portal will provide interactive tools enabling online membership, discussions and submission of materials and comments.</p>
13392	Unison, NGO	Yerevan, Armenia	\$7,174.00	<p>To create virtual museum of Komitas. The virtual museum will be accessible through www.komitas.am website (in English, Armenian and Russian), which will be submitted to the leading search engines. The site will be promoted through ongoing PR campaign, advertising in mass media and organization of a press conference.</p>
13205	Cadence Music Center	Yerevan, Armenia	\$9,496.00	<p>To continue and expand the art management training program with an ultimate goal of establishing an Art Administration Department at the Yerevan State Linguistic University named after V. Brusov (YSLU). The project objectives are: to train a group of 20 young trainees pursuing careers in art management and art service organizations in both public and private sectors; to familiarize the Armenian art managers and producers with contemporary demands in profit and non-profit art management, marketing, PR, and production techniques; to lay foundation for establishment of the Art Administration Department at the YSLU in the future.</p>
13228	"NorEon" Creative Center	Yerevan, Armenia	\$5,000.00	<p>To strengthen the institutional capacity of the Art Resource Center, the part of the "NorEon" structure. During the project 8 solo and group exhibitions will be organized and related booklets and PowerPoint presentations will be prepared for the participating artists and organizations. During the project period, 12 newsletters, each in 200 copies, with announcements on international art events, as well as information on the terms and conditions of participation will be prepared and distributed among about 200 Armenian artists. The Art Resource Center will also provide the artists with assistance in publishing exhibition, arranging their solo or group exhibitions, booklets and high-quality slides and photos of their artworks for submission to the international art events.</p>
13391	Kamk ev Korov, NGO	Yerevan, Armenia	\$6,000.00	<p>To strengthen the capacity of the mime theater and ceramic studio for young people with hearing impairments through betterment of their performing potential and positioning in the market of applied and performing arts. The project activities will include staging and performing of five new mime short plays with the involvement of 20 charges, organization of sale exhibitions of ceramic and other art works of 30 studio</p>

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13429	Lusatsir, NGO	Noemberyan, Armenia	\$7,138.00	attendees, shooting of a video clip, publishing of booklets, and researching on the market of theater and ceramic-related arts. To involve 183 disabled children from Noyemberyan and neighboring villages into artistic activities. Four integrated study groups will have 2-hour classes of drawing, needlework, music, singing, dancing, literature and theatmr once a week. A three-day exhibition-festival will be organized by the end of the project to summarize the works of the children. The festival will also host children involved in similar initiatives in Gyumri and Stepanavan.
13431	"Hope, Faith, Love" Non-Governmental Charitable	Stepanavan, Lori Armenia	\$6,380.00	To involve disabled children from Stepanavan and neighboring villages into artistic activities. There will be integrated study groups of drawing, music, literature and theatre, art history and applied arts, each consisting of 20 children and gathering for 2 hours twice a week. In addition, performances and exhibitions of children works, as well as teacher-parents seminars, will also be organized in the course of the project
13383	Research on Armenian Architecture, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,145.00	To develop online database of Armenian historic monuments with searching, sorting and online updating facilities. Technical development of the database will be carried out by a company/group of programmers, which will be selected through a tender. The database (in Armenian and English will be tested and placed on the www.armenianarchitecture.am website. The database will cover 200 architectural monuments and provide1,000 high-quality pictures.
13397	"AbideWeb Technologies", LLC	Yerevan, Armenia	\$6,045.00	To design, develop and maintain an official web-site of the Union of Artists of Armenia. The website will present the Union, its members and their works online, provide information about the events in the field of arts and organize virtual exhibitions. The website will contain the following directories: About Us, News/ Announcements, Members, Exhibitions, Galleries and Museums, Partners, Contacts, available in Armenian, Russian and English. Technically, the project activities will include: creation of the site and its administration tools, domain registration, purchase and installation of equipment at the Office of the Union of Artists of Armenia, organization of training for the website administrators of the Union, providing technical assistance and consultancy, promotion of the website through the internet and mass media
Total			\$90,738.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
1382	Khachatryan Eva	Yerevan, Armenia	\$2,000	21-day internship in arts management at BAZA -Belgrade Art Initiatives
1385	Ghukasyan Arthur	Yerevan, Armenia	\$2,200	Participation in "ART & SHOCK" Experimental Theatre company, Almaty, Kazakhstan, from 21 April to 4 May 2003.
1388	Hakopyan Mariam	Yerevan, Armenia	\$1,700	For study visit to the Center of Polish Sculpture September 15-30, 2003 to explore artists-in-residence (AIR) program.
1390	Hovhanisyan Sona	Yerevan, Armenia	\$2,000	Internship in arts management at Eesti Kontsert, Tallinn, Estonia
1407	Minasyan Artem	Vedi, Armenia	\$1,445	Participation in the Eurasian Creative Conference during Gobi Summer Academy, UlaanBaatar and Gobi Desert, Mongolia, June 16 - 22, 2003.
1408	Hovhanisyan Emanuel	Yeghegnadzor, Armenia	\$1,445	Participation in the Eurasian Creative Conference during Gobi Summer Academy, UlaanBaatar and Gobi Desert, Mongolia, June 16 - 22, 2003.
1409	Hovhanisyan Gevorg	Yerevan, Armenia	\$1,445	Participation in the Eurasian Creative Conference during Gobi Summer Academy, UlaanBaatar and Gobi Desert, Mongolia, June 16 - 22, 2003.
1606	Tovmasyan Narek	Yerevan, Armenia	\$1,440	Participation in the conference "eCulture: The European Perspective. Cultural Policy - Knowledge Industries - Information Lag", Zagreb, Croatia, from 24 to 27 April 2003
13539	Sahakyan Kamo	Yeghegnadzor, Armenia	\$250	Participation in "UNESCO Regional Round Table on Defining a Training Programme for Modern Museum Capacity-Building in the South Caucasus", Tbilisi, Georgia, November 20 - 24, 2003.
13540	Manukyan Arshak	Gyumri, Armenia	\$250	Participation in "UNESCO Regional Round Table on Defining a Training Programme for Modern Museum Capacity-Building in the South Caucasus", Tbilisi, Georgia, November 20 - 24, 2003.
13541	Khachatryan Armenak	Yerevan, Armenia	\$250	Participation in "UNESCO Regional Round Table on Defining a Training Programme for Modern Museum Capacity-Building in the South Caucasus", Tbilisi, Georgia, November 20 - 24, 2003.
13546	Aghamyan Irina	Yerevan, Armenia	\$250	Participation in "UNESCO Regional Round Table on Defining a Training Programme for Modern Museum Capacity-Building in the South Caucasus", Tbilisi, Georgia, November 20 - 24, 2003.
Total			\$14,675	

Public Health Program

In 2003 the OSIAF - Armenia National Public Health Program focused on Mental Disability (MD) and Harm Reduction (HR) programs to address the needs of vulnerable population and specific groups.

The OSIAF - Armenia's general approach to the PH program was to raise awareness of vulnerable groups of population, build capacity of the institutions and NGOs, design and develop pilot projects to advocate the programs to representatives from multiple stakeholder groups.

MD program was implemented by Institutional Partners (IPs), "Armenian Mental Health Foundation" (AMHF) and "Khnamk" NGOs to continue support to already created centers to serve an innovative community-based alternative to hospital care, to promote social rehabilitation and reintegration of mentally disabled people into society, as well as to advocate non-institutionalization approach towards mentally disabled people, hence to influence the existing system of mental health care in Armenia.

The OSIAF-Armenia Harm Reduction (HR) program focused on HR in Armenia to respond to the HIV epidemic in the country and to reduce the spread of HIV/AIDS among intravenous drug users. (IDUs). In the framework of the HR program a study tour for police officers to Poland was organized for further establishment of HR interventions in Armenia.

The OSIAF - Armenia participated in the OSI Network PH Program initiatives, that responded to the needs of the country, by disseminating information on competitions announced by the PH OSI-New York and providing logistic and expert support whenever required. In particular, those were:

- ② OSI/ASPHER project supported by the OSIAF - Armenia and OSI Network PH Program to increase the quality of the education and educational opportunities available for Armenia and possibly other CIS health care professionals;
- ② Developing and adapting in Armenia the National Evidence-based Clinical Standards for STI Management and Treatment supported by the Open Society Institute (OSI), the U.S. Agency for International Development (USAID), the International Union against Sexually Transmitted Infections (IUSTI), and the World Health Organization (WHO) to reduce the impact and incidence of STIs;
- ② Developing a Draft of "Pharmaceutical Policy Development in NIS" supported by OSI PH Network program to develop and publish "Approaches to the National Drug Policy in NIS countries".

The OSIAF-Armenia participated in various professional development activities of medical/public health professionals: OSI seminar series program, focused on health and ethics and Medical Salzburg Seminars program.

In 2003 the model of Salzburg program spun off organization, FAR FAA Salzburg Medical program was identified to provide financial and technical assistance to the selected participants to participate in a weeklong seminar in their specialty in Austria. The Network of Salzburg Fellows and local doctors was created to conduct series of lectures for physicians in different areas.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13135	American University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$36,004.00	To organize the seminar on "Population- based approaches to graduate level public health education" on June 25-27, 2003 in Yerevan, Armenia. The purpose of the conference is to develop skills, techniques and templates for the rational design of the Public Health curricula; to engage in the critical discussions of core public health competencies and teaching modalities; to develop network and linkages for collaborative curriculum development and exchange of ideas.
13519	American University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$26,778.00	To continue to sustain membership in the Association of Public Health in the European Region (ASPHER) by participating in the annual conference and the Dean's Directors meetings to increase opportunities for networking, collaborative exchanges, and continuing professional education; to continue the development of the School for Health Care Management and Administration (SHCMA) within the AUA College of Health Science to become a national and regional asset through the development and provision of innovative educational offerings in modern medical management and administration concepts for Armenian and regional health care providers; to offer additional (free) session of E-Learning course on Health Planning to at least 100 students during 2004 to complete the course; to plan hosting of the 2005 ASPHER Annual conference; to support Faculty development by attending public health training courses to increase the discipline-specific knowledge; to continue a training service to compliment existing library resources.
13570	AIDS Prevention, Education and Care, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,400.00	To reduce the spread of HIV/AIDS epidemic in Armenia by means of impacting on the most vulnerable risk group of injection drug users (IDUs) and by establishing non-discriminative attitude toward IDUs; to promote harm reduction approach by providing advocacy and information / education activities on healthy behavior, by conducting needle exchange activities; outreach work, peer education, as well as distributing sterile paraphernalia and condoms.
1590	American University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$72,000.00	To support up to six MPH fellowships in 2004-2005 at the College of Health Sciences of the AUA from selected public health teaching programs in certain programs of the former Soviet Union (fSU) plus Mongolia for the development of multidisciplinary modern PH education at the graduate level in selected teaching institutions; to conduct an evaluation of the entire fellowship program at its completion, including the re-entry grant process, and indicators built into the fellowship program for that purpose.
13472	Mental Health Foundation	Yerevan, Armenia	\$14,500.00	To provide social rehabilitation to people with mental disabilities and to prevent further development of diseases by providing range of accessible and personalized services to users of the center; by organizing activities for reintegration of people with mental health into community, by raising public awareness on mental disability issues.
13124	American University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$35,000.00	To reduce smoking-attributable mortality and disability by lowering smoking prevalence in Armenian population; to strengthen existing tobacco control policy through introduction and adoption of strong and effective tobacco control legislation; to build awareness among top-ranked policy and decision makers in Armenia about the cost of smoking and options for tobacco control policy in the country; to promote public awareness on hazards of secondhand smoking through NGOs and mass media by educating them to develop broad-based popular support for smoking control policy.
1591	Jah, Benevolent NGO	Yerevan, Armenia	\$20,000.00	QS develop Evidence-based clinical standards for STI Management, adoption of National STI Guidelines based on international evidence-based standards, implementation of the adapted National Guidelines by providing training courses to physicians to promote best practice in STI diagnosis and patient care and to reduce the incidence of infection and drug resistance.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13117	International Center for Human Development	Yerevan, Armenia	\$15,000.00	To build national capacity for Armenia policy makers and wider public in the use of contemporary information technology to increase public awareness and catalyze policy change necessary for the well analyzed economic evidence and creation of tobacco-free environment in Armenia; to prepare studies on economic issues related to tobacco control and present them in organized round tables, to create Armenian Internet Portal for the network to foster the fight against smoking.
13478	"Khnamk", NGO	Yerevan, Armenia	\$8,400.00	To promote full involvement and integration of people with long term psychiatric problems and mental disabilities in community life by providing supported accommodation opportunities to people with long term mental health and mental disability problems by building a network of governmental and non governmental organizations interested in solving the problems of people with mental health and mental disability problems, hence ensuring the sustainability of the project.
514483JH11	FAR Fellowship Alumni's Association	Yerevan, Armenia	\$24,296.00	To establish newly designed effective measures of administration of Salzburg Medical program, hence improve health care services by updating the knowledge of medical specialists; to assist physicians achieve their goals by providing free information and education; to establish a network between the faculty members and the fellows participated in Salzburg Medical seminars; to increase the number of doctors from marz hospitals who would participate in seminars by publicizing the information; to organize orientation meetings and seminars among Seminar Alumni and selected Salzburg Seminars' Fellows.
13153	"Khnamk", NGO	Yerevan, Armenia	\$7,100.00	To promote full involvement and integration in community life of people with long term psychiatric problems and mental disabilities; further raising public awareness on importance and achievements of the projects and advocating the projects to government top officials to contribute the projects; to work on sustainability of the project in terms of provision of facility and/or allocation of state of order.
13568	Armenian Red Cross Society	Yerevan, Armenia	\$7,804.00	To reduce discrimination and stigmatization of IDUs through joint advocacy campaign of Armenian Red Cross Society (ARCS), policymakers, community leaders and health care providers; to reduce vulnerability of 100 IDUs to STI/AIDS/HBV/HCV through establishing needle exchange center and carrying out outreach work; to raise awareness of 100 IDUs on safe behavior through information-educational campaign providing them with trainings on STI/AIDS prevention, printed educational materials; to increase non-discriminatory access of IDUs to reliable medical examination and consultation through cooperation with related medical institutions; to decrease vulnerability of 10,000 young people to STI/ AIDS by 2005 through peer education, information – educational campaign.
Total			\$276,282.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
1024	Merabova Nana	Yerevan, Armenia	\$776	Participation in Salzburg seminar
1034	Aleksanyants Andrey	Yerevan, Armenia	\$778	Participation in Salzburg seminar
1041	Panadjyan Gohar	Yerevan, Armenia	\$776	Participation in Salzburg seminar
1055	Baglavadjyan Mariam	Yerevan, Armenia	\$800	Participation in Salzburg seminar
1166	Manvelyan Hovhannes	Yerevan, Armenia	\$800	Participation in Salzburg seminar
1592	Amirdjanyan Paruyr	Yerevan, Armenia	\$849	Participation in seminar on "Tobacco Control Policy"
1593	Lalayan Sevak	Yerevan, Armenia	\$849	Participation in seminar on "Tobacco Control Policy"
1594	Poghosyan Tevan	Yerevan, Armenia	\$849	Participation in seminar on "Tobacco Control Policy"
13133	Manukyan Aghasy	Yerevan, Armenia	\$637	Participation in the session "Globalization as Educational Phenomenon", May 12-17, 2003
13176	Hakobyan Aram	Yerevan, Armenia	\$2,297	Participation in STD and HIV/AIDS courses taking place in Seattle, Washington, July 14 - August 02, 2003.
13177	Khachikyan Khachik	Yerevan, Armenia	\$2,300	Participation in STD and HIV/AIDS courses taking place in Seattle, Washington, July 14 - August 02, 2003.
13178	Papoyan Arshak	Yerevan, Armenia	\$504	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13179	Yesayan Tigran	Yerevan, Armenia	\$504	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13180	Petrosyan Tigran	Yerevan, Armenia	\$504	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13181	Markosyan Karen	Yerevan, Armenia	\$506	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13184	Hakobyan Aleksey	Yerevan, Armenia	\$503	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13185	Chobanyan Koryun	Abovyan, Armenia	\$506	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13186	Baghranyan Roman	Vanadzor, Armenia	\$506	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13187	Hovhannisyan Ashot	Yerevan, Armenia	\$504	Study tour to Poland for Policy Makers to visit Harm Reduction Programmes taking place in Krakow, Poland, July 15 - 21, 2003.
13234	Abrahamyan Arpenik	Yerevan, Armenia	\$20	Public awareness training in Tbilisi, Georgia, July 7-11, 2003
13235	Khudoyan Samvel	Yerevan, Armenia	\$20	Public awareness training in Tbilisi, Georgia, July 7-11, 2003
13237	Kurdyan Elena	Yerevan, Armenia	\$20	Public awareness training in Tbilisi, Georgia, July 7-11, 2003
13238	Eghyan Maruk	Yerevan, Armenia	\$20	Public awareness training in Tbilisi, Georgia, July 7-11, 2003
13259	Semerdjyan Petros	Yerevan, Armenia	\$503	Participating in "Study Tour of Policy Makers" to visit Harm Reduction Programmes" taking place in Krakow, Poland, July 15 - July 21, 2003.
13262	Babayan Karen	Yerevan, Armenia	\$2,380	Participation in the Course on Evidence-Based clinical standards, July 21-26, 2003 in UK
13371	Armenyan Harutyun	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in ASHPER conference in Granada, Spain in September, 2003
13374	Armenyan Harutyun	Yerevan, Armenia	\$207	Participation in Public health Leadership meeting in Tbilisi, September 18-20, 2003
13376	Mazhinyan Vahagn	Yerevan, Armenia	\$148	Participation in Public Health Leadership meeting, Tbilisi, September 16-20, 2003
Total			\$19,666	

East-East Program

The East-East Program is a network program aimed to assist in the establishment of regional and international collaboration to create and strengthen the prerequisites for an open society. The initiatives carried out under the program embrace two or more countries. The program objectives are to help build long-term regional and international cooperation, to provide a regional scope for the Foundation's national program initiatives through promotion of exchange of experience and of best practices among specialists and policy-makers in different fields.

The year 2003 was marked by such significant social and political events for Armenia as the presidential and parliamentary elections. Implementation of commitments made to the Council of Europe and the process of harmonization of the country's legislation with European standards were also on the country's agenda. Given this, the East-East Program has tried to primarily address all the above and other related issues.

Thus, the East-East Program supported organization of an international round table meeting participated by experts from the CIS and Eastern European countries to summarize the outcomes of monitoring conducted by the NGOs and media during the presidential and parliamentary elections in Armenia and share their experience and the methodology used with their colleagues from Azerbaijan and Georgia (where, respectively, presidential and parliamentary elections were approaching).

Adoption of relevant legislation on alternative military service and its implementation mechanisms, one of the commitments made by Armenia to the Council of Europe, was the theme of the international workshop held with the support of the East-East Program in September. The workshop participants assessed the circulating draft law and developed specific recommendations, involving foreign experts and referring to the international practice related to the alternative military service. The recommendations were further submitted to the parliamentarians for consideration before the voting on the draft law took place. As a result of the project the adopted law did include civil service.

The East-East Program has responded to Armenia's another fundamental commitment to the Council of Europe, the establishment of Ombudsman institution in the country, by organizing the "International Experience Concerning the Office of Human Rights Ombudsman" international workshop in Yerevan. Acting Ombudsmen or their representatives from 12 CIS, Central and Eastern European countries attended the event. They shared the experience of their countries in the establishment of Ombudsman institution and creation of its legal basis with one another, with representatives of the National Assembly and other organization interested in the development of the institution in Armenia, as well as discussed the current draft Armenian Law on Ombudsman.

One of the major commitments of Armenia to the Council of Europe in relation to reforms in the penitentiary system has been to form a group of public monitoring. The East-East Program supported conducting of the "Penitentiary System and Public Monitoring" regional workshop where the experience of various transition economies in the development of legislation regulating public monitoring of penitentiary institutions and its effective implementation mechanisms were discussed.

In 2003, the East-East Program also focused on projects aimed at regional cooperation in other fields, such as international meetings on development of a public policy towards neglect of children, on the role of youth in regional security and peace building, and on promotion of ecotourism in mountain regions.

The East-East Program considers participation of local specialists in regional events held abroad of great importance, since this enables them to get involved in regional development initiatives, to set up professional networks and carry out joint projects. Forty two individuals were supported in 2003 to participate in various regional events.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
1570	Zinvori Mayr, NGO	Yerevan, Armenia	\$5,430.00	To organize an international workshop on "Military Service: Alternative Approaches" from September 18 to 19, 2003 in Yerevan. The goal of the project was to discuss the current state of military service reform in Armenia and the region, to familiarize civil society organizations, parliamentarians and military officials with international experience in the field, to discuss the "On Alternative Military Service" bill and forward recommendations to the Parliament for consideration during the next hearing. Participants from Azerbaijan, Bulgaria, Czech Republic, Georgia, Kyrgyzstan, Latvia, Moldova, Poland, Russia, and Ukraine attended the workshop
1612	Union of Journalists of Armenia	Yerevan, Armenia	\$10,542.00	To organize an international round table on the "Civil Initiatives as Guarantee of Democratic Elections", July 1-4, 2003 in Yerevan. The goal of the project was to summarize the outcomes of civil initiatives held in Armenia during presidential and parliamentary elections 2003 to share the findings, practices and methods with participants from Azerbaijan and Georgia, where accordingly presidential and parliamentary elections were approaching. Participants from Russia, Ukraine, Slovakia, Latvia, Romania, and Bulgaria also attended to introduce the experience of their countries in carrying out civil initiatives at the time of elections.
13194	New Armenia, Humanitarian Support Center, NGO	Yerevan, Armenia	\$10,951.00	To organize an international seminar- discussion "State Policy towards Neglect of Children: Reality and Necessity", November 23-26, 2003 in Yerevan – Tsaghkadzor. The goal of the meeting was to hold discussion and work out policy recommendations on the problem. The participants also learnt the experience of the governmental and non-governmental organizations from other NIS and CEE countries. The recommendations were then submitted to the corresponding state/local authorities for testing. Participants from Bulgaria, Estonia, Georgia, Lithuania, Moldova, Montenegro, Hungary, Romania, Russia, Slovakia, and Slovenia attended the workshop
503513FA31	Mental Health Foundation	Yerevan, Armenia	\$11,000.00	To support mental health reforms as a part of social service system through organization of the International Conference on the "Social Partnership in Mental Health" on May 1-3, 2003 in Yerevan. The goal of the project was to facilitate exchange of experience among Armenia, Lithuania, Poland, Estonia, Georgia, Bosnia & Herzegovina, Czech Republic, Bulgaria and Romania in establishing community-based mental health services and building links between NGO and public sectors, with a particular emphasis on the allocation of state/local government funding to the NGO sector. Ten partner NGOs from the mentioned countries nominated one representative of NGO and one representative of local/national government to participate in the conference. In total 20 people from 8 countries of the region and 30 Armenian participants from state agencies and NGOs attended the event. An on-line forum was then organized to discuss issues raised during the conference for all interested parties. Conference materials were translated into Armenian and English and posted on the forum web site.
13195	Armenian Atlantic Association	Yerevan, Armenia	\$9,700.00	To organize a seminar on the "Regional Security and Role of Youth in Peace Building" for young representatives of North Atlantic Treaty Associations of South Caucasus, CEE and CIS countries on November 11-12, 2003 in Yerevan. The goal of the seminar was to discuss perspectives of building links between Armenia, Georgia and Azerbaijan through Partnership for Peace programs and participation of youth representatives of North Atlantic Treaty Associations in joint public policy research projects on security issues. The seminar was attended by three individuals from each participant country: Azerbaijan, Georgia, Moldova, Poland, Russia, and Ukraine.
13197	Armenian Ecotourism Association	Yerevan, Armenia	\$7,443.00	To organize an international workshop on "Ecotourism in Mountain Regions: Influence on Natural and Cultural Diversity" on October 27-29, 2003 in Yerevan, as well as Gegharkunik and Tavush marzes. The goal of the project was to summarize the experience of sustainable tourism

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13193	Caucasus Center for Peace-Making Initiatives	Yerevan, Armenia	\$8,805.00	development in the Caucasian countries and enrich it with successful experience of other CIS countries and Eastern European countries, thus laying a foundation for developing regional policy in the field. Participants from Azerbaijan, Estonia, Georgia, Hungary, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Latvia, Poland, Romania, Russia, and Ukraine attended the workshop.
1513	Civil Society Institute	Yerevan, Armenia	\$10,390.00	To organize an international workshop on "International Experience Concerning the Office of Human Rights Ombudsman" from October 10 to 11, 2003 in Yerevan. The goal of the project was to organize discussion over the current draft law on Ombudsman with participation of acting Ombudsmen or their representatives from various CIS and CEE countries, to provide the Armenian officials, parliamentarians and NGOs with learning experience on the institution and its operational mechanisms. Participants from Hungary, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Lithuania, Poland, Russia, Bosnia and Herzegovina, Latvia, Macedonia, Moldova, Romania, Slovenia, Tajikistan, Ukraine and Uzbekistan attended the workshop.
Total			\$74,261.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
1337	Torosyan Eva	Yerevan, Armenia	\$399	Participation in the project "Sowing the Seeds of Participatory Democracy across Borders", Istanbul, Turkey, February 21-25, 2003.
1342	Grigoryan Erik	Yerevan, Armenia	\$399	Participation in the project "Sowing the Seeds of Participatory Democracy across Borders", Istanbul, Turkey, February 21-25, 2003.
1352	Simonyan Lilit	Stepanavan, Armenia	\$399	Participation in the project "Sowing the Seeds of Participatory Democracy across Borders", Istanbul, Turkey, February 21-25, 2003.
1391	Kyureghyan Armenuhi	Vanadzor, Armenia	\$922	Participation in the workshop "Gender Mainstreaming Policy in the Framework of the Environment for Europe", Kiev, Ukraine, February 28-March 3; May 19-25, 2003
1597	Saribekyan Arevik	Yerevan, Armenia	\$455	Participation in "Transparent Electoral Campaign Financing", Kiev, Ukraine, April 11-13, 2003.
1598	Hoktanyan Varuzhan	Yerevan, Armenia	\$453	Participation in "Transparent Electoral Campaign Financing", Kiev, Ukraine, April 11-13, 2003.
1640	Amirjanyan Ruzanna	Yerevan, Armenia	\$509	Participation in the workshop "Public participation in developing sustainable urban transport policies", Kyiv, Ukraine, 23-25 April, 2003.
13207	Petrosyan Lilit	Yerevan, Armenia	\$60	Participation in "Entrepreneurial Environment in South Caucasus Region", Tbilisi, Georgia, June 20-21, 2003.
13208	Yeritsyan Sona	Yerevan, Armenia	\$460	Participation in seminar "Entrepreneurial Environment in South Caucasus Region", Tbilisi, Georgia, June 20-21, 2003.
13212	Minasyan Gayane	Yerevan, Armenia	\$60	Participation in the seminar "Entrepreneurial Environment in South Caucasus Region", Tbilisi, Georgia, June 20-21, 2003.
13213	Rubinyan Levon	Yerevan, Armenia	\$60	Participation in seminar "Entrepreneurial Environment in South Caucasus Region", Tbilisi, Georgia, June 20-21, 2003.
13214	Hakobyan Armineh	Yerevan, Armenia	\$60	Participation in seminar "Entrepreneurial Environment in South Caucasus Region", Tbilisi, Georgia, June 20-21, 2003.
13260	Petrosyan Susanna	Yerevan, Armenia	\$569	Participation in summer school "Young Leaders from Conflict Zones in the NIS and South-Eastern Europe", Vadul-lui-Voda, Moldova, on July 20 - August 4, 2003.
13361	Iskandaryan Aleksandr	Yerevan, Armenia	\$490	Participation in the summer school "Young Leaders from Conflict Zones in the NIS and South-Eastern Europe", Vadul-lui-Voda, Moldova, July 25 to August 1, 2003.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
13261	Hakobyan Arpine	Yerevan, Armenia	\$569	Participation in summer school Young Leaders from Conflict Zones in the NIS and South-Eastern Europe , Vadul-lui-Voda, Moldova, July 20 - August 4, 2003.
13270	Asatryan Lilit	Yerevan, Armenia	\$748	Participation in workshop "Similarities and Differences of Approaches and Position of Youth in Southeast Europe and the Caucasus", Belgrade, 3 - 10 August 2003.
13271	Shahnazaryan Armen	Tavush marz, Armenia	\$775	Participation in workshop "Similarities and Differences of Approaches and Position of Youth in Southeast Europe and the Caucasus", Belgrade, 3 - 10 August 2003.
13272	Hareyan Armenuhi	Yerevan, Armenia	\$799	Participation in workshop "Similarities and Differences of Approaches and Position of Youth in Southeast Europe and the Caucasus", Belgrade, 3 - 10 August 2003.
13274	Markosyan Ruben	Yerevan, Armenia	\$230	Participation in the workshop "South Caucasian Youth Network for Peace and Stability", Georgia, July 29 August 9, 2003.
13275	Barseghyan Siranush	Yerevan, Armenia	\$230	Participation in the workshop "South Caucasian Youth Network for Peace and Stability", Georgia, July 29 August 9, 2003.
13279	Sargsyan Shushanik	Vanadzor, Armenia	\$217	Participation in the workshop "South Caucasian Youth Network for Peace and Stability", Georgia, July 29 August 9, 2003.
13280	Papoyan Ruzanna	Vanadzor, Armenia	\$217	Participation in the workshop "South Caucasian Youth Network for Peace and Stability", Georgia, July 29 August 9, 2003.
13281	Davtyan Emil	Yerevan, Armenia	\$280	Participation in the workshop "South Caucasian Youth Network for Peace and Stability", Georgia, July 29 August 9, 2003.
13282	Hakobyan Lilit	Yerevan, Armenia	\$217	Participation in the workshop "South Caucasian Youth Network for Peace and Stability", Georgia, July 29 August 9, 2003.
13283	Hunanyan Ovsanna	Yerevan, Armenia	\$217	Participation in the workshop "South Caucasian Youth Network for Peace and Stability", Georgia, July 29 August 9, 2003.
13284	Grigoryan Karen	Yerevan, Armenia	\$360	Participation in HESP Summer School in Applied Macroeconomics, St. Petersburg, August 3-24, 2003.
13302	Markosyan Ruben	Yerevan, Armenia	\$529	Participation in the workshop "Strengthening Youth NGOs in South Caucasus Region", Vilnius, Lithuania, September 5 - 7, 2003.
13303	Avetisyan Ashot	Yerevan, Armenia	\$529	Participation in the workshop "Strengthening Youth NGOs in South Caucasus Region", Vilnius, Lithuania, September 5 - 7, 2003.
13305	Hakobyan Ani	Yerevan, Armenia	\$529	Participation in the workshop "Strengthening Youth NGOs in South Caucasus Region", Vilnius, Lithuania, September 5 - 7, 2003.
13306	Mamyan Manyak	Yerevan, Armenia	\$529	Participation in the workshop Strengthening Youth NGOs in South Caucasus Region , Vilnius, Lithuania, September 5 - 7, 2003.
13309	Arakelyan Armineh	Yerevan, Armenia	\$593	Participation in the workshop "Strengthening Youth NGOs in South Caucasus Region", Vilnius, Lithuania, September 5 - 7, 2003.
13311	Sargsyan Gayane	Yerevan, Armenia	\$478	Participation in the workshop "Art-Therapy - From Pedagogy to Therapy", Samara, Russia, September 11 - 12, 2003.
13353	Danielyan Karine	Yerevan, Armenia	\$580	Participation in workshop "Waste management in Central Asia, Caucasus and Eastern European Countries", Sofia, Bulgaria, October 15 - 19, 2003.
13354	Vardanyan Vano	Yerevan, Armenia	\$580	Participation in workshop "Waste management in Central Asia, Caucasus and Eastern European Countries", Sofia, Bulgaria, October 15 - 19, 2003.
13356	Arakelyan Gevorg	Yerevan, Armenia	\$580	Participation in workshop "Waste management in Central Asia, Caucasus and Eastern European Countries", Sofia, Bulgaria, October 15 - 19, 2003.
13358	Hovhanisyan Marina	Yerevan, Armenia	\$693	Participation in "Thinking Globally/Acting Locally: Working with the Disabled Community to an Inclusive Society", Cluj-Napoca, Romania, September 23 - 27, 2003.
13482	Martirosyan Viktor	Yerevan, Armenia	\$712	Participation in "Quality Education for All: Basic Competencies for Life-Long Learning", Vilnius, Lithuania, October 23 - 25, 2003.
13573	Khachatryan Grisha	Charentsavan, Armenia	\$801	Participation in conference "Rural Opportunities and Approaches for Development", Timisoara, Romania, December 10 - 13, 2003.
13574	Danilchenko Arthur	Charentsavan, Armenia	\$801	Participation in conference "Rural Opportunities and Approaches for Development", Timisoara, Romania, December 10 - 13, 2003.
13592	Khachatryan Arsen	Yerevan, Armenia	\$796	Participation in conference "Rural Opportunities and Approaches for Development", Timisoara, Romania, December 10 - 13, 2003.
13575	Sukiasyan Ruben	Yerevan, Armenia	\$630	Participation in workshop "Patterns for International Cooperation among NGOs", Lviv, Ukraine, December 1 - 5, 2003.
13576	Kharatyan Hranush	Yerevan, Armenia	\$608	Participation in the conference "Challenges Religious Plurality for Eastern and Central Europe", Lviv, Ukraine, December 11 - 14, 2003.
Total			\$20,123	